

SECRETARÍA DE ESTADO DE ENERGÍA

MINISTERIO PARA LA TRANSICIÓN ECOLÓGICA Y EL RETO DEMOGRÁFICO

Plaza San Juan de la Cruz, 10 28071 Madrid (España)

Asunto: Recurso de Alzada á Resolución do 17 de abril de 2023, da Dirección Xeral de Política Enerxética e Minas, outórgase a Enel Green Power España, SL, autorización administrativa previa para o parque eólico Badulaque de 90 MW, e as súas infraestruturas de evacuación, situados en Valdoviño, Cerdido, Cedeira, Moeche, As Somozas e As Pontés (A Coruña), «BOE» núm. 101, do 28 de abril de 2023.

Don/Dona _____ con DNI. Número _____, con domicilio a efectos de notificacións en _____, municipio de _____, provincia _____, teléfono _____.

EXPÓN:

Por medio do presente escrito preséntase o **RECURSO DE ALZADA** ao abeiro dos artigos 121 e 122 da Lei 39/2015, do 1 de outubro, do Procedemento Administrativo Común das Administracións Públicas e no artigo 62.2.i) da Lei 40/2015, do 1 de outubro, de Réxime Xurídico do Sector Público, contra a Resolución do 17 de abril de 2023, dá Dirección Xeral de Política Enerxética e Minas, outórgase a Enel Green Power España, SL, autorización administrativa previa para ou parque eólico Badulaque de 90 MW, e as súas infraestruturas de evacuación, situados en Valdoviño, Cerdido, Cedeira, Moeche, As Somozas e As Pontés (A Coruña), «BOE» núm. 101, do 28 de abril de 2023, que non pon fin á vía administrativa, ante a persoa titular da Secretaría de Estado de Enerxía dentro do prazo legalmente establecido por infracción normativa e nulidade de pleno dereito, ao abeiro dos artigos 47 e 48 da Lei 39/2015, de 1 de outubro, en base ás seguintes **ALEGACIÓNS:**

I.- ANTECEDENTES

- 1.- Por Anuncio da área de Industria e Enerxía da Delegación do Goberno en Galicia sométese a información pública o Estudo de Impacto Ambiental e a solicitude de Autorización Administrativa Previa do Parque Eólico Badulaque de 90 MW e a súa infraestrutura de evacuación na provincia da Coruña, «BOE» núm. 161, do 7 de xullo de 2021.
- 2.- Por Resolución do 23 de xaneiro de 2023, da Dirección Xeral de Calidade e Avaliación Ambiental, formúlase a declaración de impacto ambiental do proxecto "Parque eólico Badulaque de 90 MW, e a súa infraestrutura de evacuación, nos Concellos de Valdoviño, Cerdido, Cedeira, Moeche, As Somozas e As Pontes de García Rodríguez (A Coruña)", «BOE» núm. 26, do 31 de xaneiro de 2023.
- 3.- Por Resolución do 17 de abril de 2023, da Dirección Xeral de Política Enerxética e Minas, outórgase a Enel Green Power España, SL, autorización administrativa previa para o parque eólico Badulaque de 90 MW, e as súas infraestruturas de evacuación, situados en Valdoviño, Cerdido, Cedeira, Moeche, As Somozas e As Pontés (A Coruña), «BOE» núm. 101, do 28 de abril de 2023.

▪ PROXECTO EÓLICO TESOURO

- 1.- Por Anuncio da área de Industria e Enerxía da Delegación do Goberno en Galicia sométese a información pública o Estudo de Impacto Ambiental e a solicitude de Autorización Administrativa Previa do Parque Eólico Tesouro de 60 MW e a súa infraestrutura de evacuación na provincia da Coruña, «BOE» núm. 142, do 15 de xuño de 2021.

2.- Por Resolución do 23 de xaneiro de 2023, da Dirección Xeral de Calidade e Avaliación Ambiental, formúlase a declaración de impacto ambiental do proxecto "Parque eólico Tesouro, de 60 MW, e a súa infraestrutura de evacuación, nos termos municipais da Capela e As Pontes (A Coruña)", «BOE» núm. 32, do 7 de febreiro de 2023.

3.- Por Resolución do 17 de abril de 2023, da Dirección Xeral de Política Enerxética e Minas, outórgase a Enel Green Power España, SL, autorización administrativa previa para o parque eólico Tesouro de 50,4 MW instalados, e as súas infraestruturas de evacuación, situados na Capela e As Pontes de García Rodríguez (A Coruña), «BOE» núm. 101, do 28 de abril de 2023.

▪ **PROXECTO EÓLICO SANTUARIO**

1.- Por Anuncio da área de Industria e Enerxía da Delegación do Goberno en Galicia sométese a información pública o Estudo de Impacto Ambiental e a solicitude de Autorización Administrativa Previa do Parque Eólico Santuario de 180 MW e a súa infraestrutura de evacuación nas provincias da Coruña e Lugo, «BOE» núm. 161, do 7 de xullo de 2021.

2.- Por Resolución do 20 de xaneiro de 2023, da Dirección Xeral de Calidade e Avaliación Ambiental, formúlase a declaración de impacto ambiental do proxecto "Parque eólico Santuario de 180 MW, e a súa infraestrutura de evacuación, en Xermade, Vilalba e Guitiriz (Lugo), e As Pontes de García Rodríguez (A Coruña)", «BOE» núm. 29, do 3 de febreiro de 2023.

3.- Por Resolución do 17 de abril de 2023, da Dirección Xeral de Política Enerxética e Minas, outórgase a Enel Green Power España, SL, autorización administrativa previa para o parque eólico Santuario de 161 MW instalados, e as súas infraestruturas de evacuación, situados en Xermade, Vilalba e Guitiriz (Lugo) e As Pontes de García Rodríguez (A Coruña), «BOE» núm. 101, do 28 de abril de 2023.

▪ **PROXECTO EÓLICO MOECHE**

1.- Por Anuncio da área de Industria e Enerxía da Delegación do Goberno en Galicia sométese a información pública o Estudo de Impacto Ambiental e a solicitude de Autorización Administrativa Previa do Parque Eólico Moeche de 53 MW e a súa infraestrutura de evacuación na provincia da Coruña, «BOE» núm. 161, do 7 de xullo de 2021

2.- Por Resolución do 20 de xaneiro de 2023, da Dirección Xeral de Calidade e Avaliación Ambiental, formúlase a declaración de impacto ambiental do proxecto "Parque eólico Moeche, de 53 MW de potencia, e situado nos termos municipais de Moeche, As Somozas, As Pontes e San Sadurniño, na provincia da Coruña, así como das súas infraestruturas de evacuación asociadas", «BOE» núm. 29, do 3 de febreiro de 2023.

3.- Por Resolución do 17 de abril de 2023, da Dirección Xeral de Política Enerxética e Minas, outórgase a Enel Green Power España, SL, autorización administrativa previa para o parque eólico Badulaque de 90 MW, e as súas infraestruturas de evacuación, situados en Valdoviño, Cerdido, Cedeira, Moeche, As Somozas e As Pontes (A Coruña), «BOE» núm. 101, do 28 de abril de 2023.

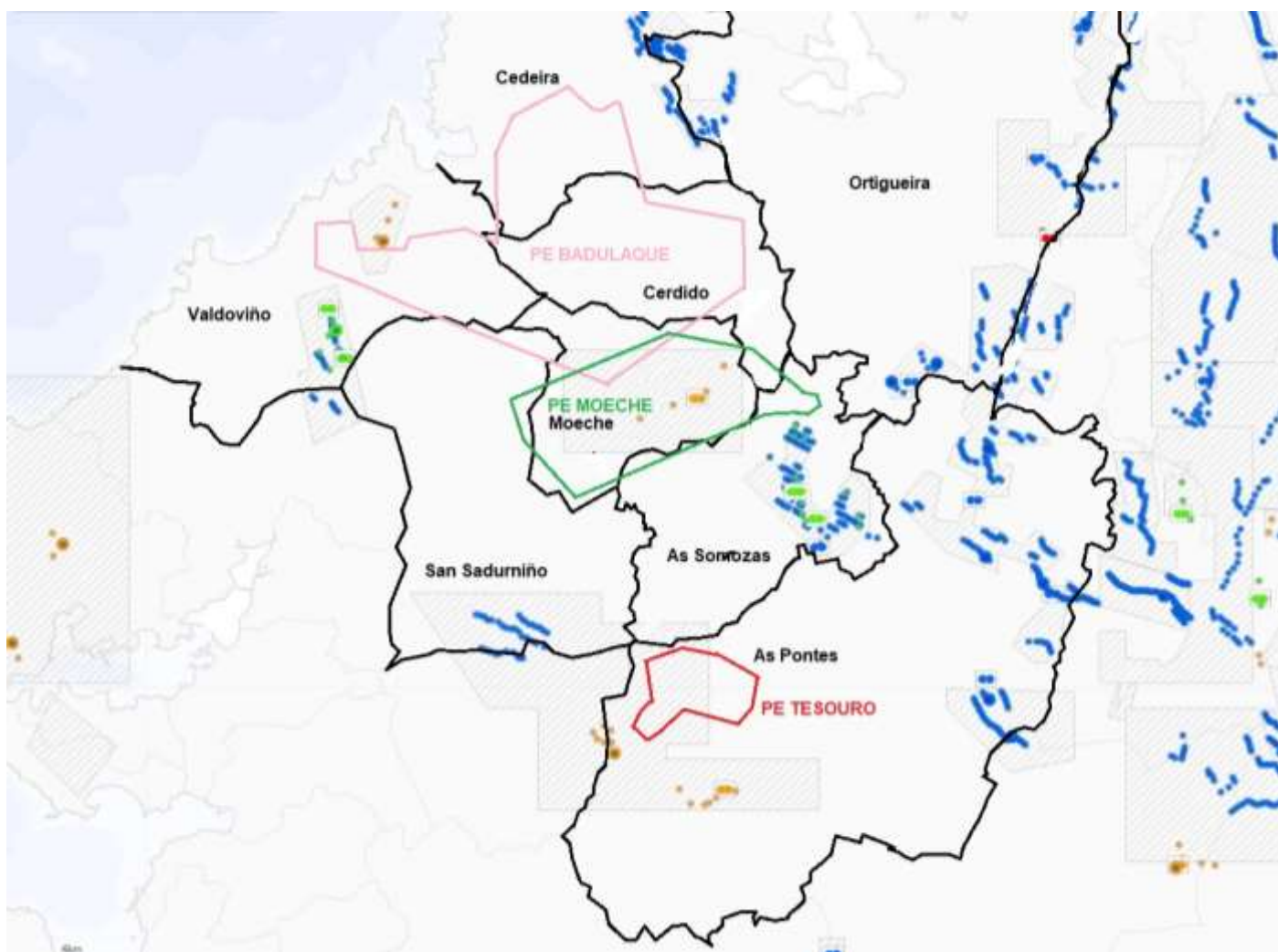
▪ **OUTRAS INSTALACIÓNS ENERXÉTICAS NA ÁREA XEOGRÁFICA DE AFECCIÓN DO PROXECTO EÓLICO BADULAQUE E QUE BOA PARTE DE LAS RESULTARON OBVIADAS DURANTE A TRAMITACIÓN AMBIENTAL DO PROXECTO INDUSTRIAL EÓLICO BADULAQUE**

Nome do Proxecto	Número de aeroxeradores	Promotor	Concello
1. PARQUE EÓLICO FORGOSELO	37	Iberdrola Energías Renovables de Galicia (Eólicas del Sil, S.A. (Sistemas Energéticos Forgoselo, S.A. - GAMESA))	Capela, A; San Sadurniño

2. PARQUE EÓLICO COTO TEIXIDO	35	Made Energías Renovables, S.A. (actualmente Endesa Cogeneración y Renovables, S.A.)	Ortigueira e Mañón
3. PARQUE EÓLICO FALADOIRA	35	Made Energías Renovables, S.A. (actualmente denominada Endesa Cogeneración y Renovables)	Ortigueira e Mañón
4. PARQUE EÓLICO CAXADO	37	MADE AE-46/I.	As Pontes de García Rodríguez
5. APROVECHAMIENTO HIDROELÉCTRICO DE 3500 L/S		EXERGIA, S.L	Capela, A
6. PARQUE EÓLICO SAN XOÁN	48	ENDESA COGENERACIÓN Y RENOVABLES, S.A.	Pontes de García Rodríguez, As; Muras
7. LINEA DE TRANSPORTE DE ENERGIA ELECTRICA DE 132 kV EUME-MOURELA Y DERIVACION EUME II		Unión FENOSA Distribución, S.A.	Capela, A; Pontes de García Rodríguez, As
8. PARQUE EÓLICO DE CARBALLEIRA	37	ENDESA COGENERACIÓN Y RENOVABLES, S.A.	Pontes de García Rodríguez, As; Xermade
9. PARQUE EÓLICO NOVO	6	Naturgy Renovables, S.L.U. (Antes de Naturgy Wind, S.L.U.)	Narón; San Sadurniño; Valdovino
10. L.A.T. 132 KV Subestación Pena da Loba - Subestación Tesouro		Enel Green Power España, S.L. (Antes de Parque Eólico A Carba, S.A.U.)	Pontes de García Rodríguez, As
11. LMTA e LMTS de 20kV ao polígono de Penapurreira, dende a SE de La Mourela		Unión Fenosa Distribución, S.A.	Pontes de García Rodríguez, As
12. PARQUE EÓLICO DA VALIÑA	9	EÓLICA DEL NOROESTE, S.L.	PONTES DE GARCÍA RODRÍGUEZ, AS
13. APROVECHAMIENTO HIDROELÉCTRICO DE 8000 L/S		CORTIZO HIDROELECTRICAS S.A.	Aranga
14. APROVECHAMIENTO HIDROELÉCTRICO DE 7800 L/S		TECNICOS ASOCIADOS GALLEGOS	Aranga

15. APROVECHAMIENTO HIDROELÉCTRICO PONTE REBOREDO		ALBERTO GÓMEZ DÍAZ	Aranga
16. APROVECHAMIENTO HIDROELÉCTRICO EN EL REGATO PONTERROSA		COMPAÑIA GALLEGA DE MINICENTRALES, S.A	Aranga
17. APROVECHAMIENTO HIDROELÉCTRICO DEL RÍO VEXO		APRENAR, S.L.	Aranga
18. PARQUE EÓLICO TOURIÑÁN IV (SERRA DO MONCOSO)	33	Serra do Moncoso Cambás, S.L. (Antes de Eólicos Touriñán, S.A.)	Aranga; Irixoa; Monfero
19. L.A.T. 66 KV P.E. Serra da Loba - sub. SIDEGASA		Gamesa Energía	Aranga; Curtis
20. PARQUE EÓLICO SERRA DA LOBA	18	Olivento, S.L. (FCC) (Antes de Gamesa Energía, S.A.)	Aranga; Guitiriz
21. LAT 66 kV SE P.E. Pena Touriñán IV (Serra do Moncoso)-apoio nº 7 LAT SE P.E. Serra da Loba-SE de Sidegasa		EÓLICOS TOURIÑÁN, S.A.	Monfero; Irixoa; Aranga
22. LAT 66 kV PE Casa - Montouto - SE Sidegasa		Enel Unión Fenosa Renovables, S.A.	Aranga; Curtis; Guitiriz
23. Parque eólico Ampliación Serra da Loba (Pena Revolta)	7	Sistemas Energéticos Monfero-Guitiriz, S.A. (Antes de Gamesa Energía, S.A.)	Monfero; Aranga; Guitiriz
24. PARQUE EÓLICO CORDAL DE MONTOUTO	6	Gas Natural Fenosa Renovables, S.L.(Antes de Eólica Galaicoasturiana, S.A. (Antes de Total Eólica, S.A.))	Guitiriz; Aranga
25. PARQUE EÓLICO CORDAL DE MONTOUTO-PANDO	11	Fenosa Wind, S.L. (a través de Eólica de Cordales Bis, S.L.)	Aranga; Guitiriz
26. PARQUE EÓLICO FELGA	4	Greenalia Wind Power, S.L.U. (Antes Greenalia Power, S.L.U.)	Aranga; Coirós; Oza-Cesuras
27. PARQUE EÓLICO GATO	4	Greenalia Wind Power, S.L.U. (Antes Greenalia Power, S.L.U.)	Aranga; Oza-Cesuras
28. PARQUE EÓLICO FEÁS	8	Galenergy, S.L.	Aranga; Coirós
29. PARQUE EÓLICO PENAS BOAS	3	Greenalia Wind Power, S.L.U.	Oza-Cesuras; Aranga
30. PARQUE EÓLICO CAPELADA	50	PARQUE EÓLICO DE A CAPELADA A.I.E.	Ortigueira; Cariño; Cedeira
31. PARQUE EÓLICO CAPELADA II	45	PARQUE EÓLICO DE A CAPELADA A.I.E.	Cariño; Cedeira; Ortigueira

32. PARQUE EÓLICO OS CORVOS	17	Parque eólico San Andrés, S.A. (Antes de ENEL UNIÓN FENOSA RENOVABLES, S.A. (Unión Fenosa Energías Especiales, S.A.))	Cedeira
33. PARQUE EÓLICO COUCE DO PENIDO	35	Parque eólico San Andrés, S.A. (Antes de ENEL UNIÓN FENOSA RENOVABLES, S.A. (Unión Fenosa Energías Especiales, S.A.))	Cedeira; Ortigueira
TOTAL PARQUES EÓLICOS: 21	TOTAL AEROXERADORES: 483		

Imaxe do Rexistro eólico de Galicia

- **AUSENCIA DE PLANIFICACIÓN EÓLICA ACTUALIZADA E COHERENTE CO ESCENARIO ACTUAL DE TRAMITACIÓN MASIVA DE INSTALACIÓNS EÓLICAS**

Nestes momentos tanto a Administración Xeral do Estado como a Xunta de Galicia están a tramitar no ámbito deste Comunidade Autónoma un volume de proxectos de implantación de novos parques que representan no seu conxunto unha capacidade eólica á marxe das previsións e do “carácter regulado” da Planificación Eólica de Galiza, recollida na Lei 8/2009, de 22 de decembro, pola que se regula o aproveitamento eólico en Galicia e se crean o canon eólico e o Fondo de Compensación Ambiental.

Semellante volume de proxectos en trámite implica un uso abusivo e irresponsable das competencias de ambas dúas Administracións, toda vez que tal expansión eólica modifica substancialmente a planificación eólica vixente na Galiza, e no seu conxunto pouco ten que ver cunha planificación eólica ordenada e que sexa coherente co deseño eólico considerado na Lei galega 8/2009.

-Dende a perspectiva da incidencia ambiental, cómpre lembrar que o antes citado artigo 53 da LSE, no seu apartado cuarto, dispón que, entre outras, para a autorización de instalacións de transporte, distribución, produción e liñas directas de enerxía eléctrica, o promotor das mesmas deberá acreditar suficientemente “o axeitado cumprimento das condicións de protección do medio ambiente”. No apartado 7 dese artigo 53, ademais, dispónse que “a Administración Pública competente unicamente poderá denegar a autorización cando non se cumpran os requisitos previstos na normativa aplicable ou cando teña unha incidencia negativa no funcionamento do sistema”. Queda acreditado, pois, á vista da normativa aplicable en materia de autorizacións de novas instalacións, que non resulta de recibo a súa tramitación á marxe da acreditación da súa compatibilidade co medio ambiente.

A Lei 21/2013, de 9 de decembro, de avaliación ambiental, recolle no seu preámbulo que a avaliación ambiental resulta indispensable para a protección do medio ambiente. Facilita a incorporación dos criterios de sostibilidade na toma de decisións estratéxicas, a través da avaliación dos plans e programas. E a través da avaliación de proxectos, garántese unha adecuada prevención dos impactos ambientais concretos que poidan xerar, o tempo que establece mecanismos eficaces de corrección ou compensación.

Esta mesma norma de referencia, no seu artigo 6, sobre o “ámbito de aplicación da avaliación ambiental estratéxica”, contén a seguinte previsión normativa:

“1. Serán obxecto dunha avaliación ambiental estratéxica ordinaria os plans e programas, así como as súas modificacións, que se adopten ou aproben por unha Administración pública e cuxa elaboración e aprobación veña exixida por unha disposición legal ou regulamentaria ou por acordo do Consello de Ministros ou do Consello de Goberno dunha comunidade autónoma, cando:

a) Establezan o marco para a futura autorización de proxectos legalmente sometidos a avaliación de impacto ambiental e se refiran á agricultura, gandería, silvicultura, acuicultura, pesca, enerxía, minería, industria, transporte, xestión de residuos, xestión de recursos hídricos, ocupación do dominio público marítimo terrestre, utilización do medio mariño, telecomunicacións, turismo, ordenación do territorio urbano e rural, ou do uso do solo (...).”

Partindo da base das disposicións citadas, a falta de sometemento a unha avaliación ambiental estratéxica de todo o conxunto do desenvolvemento eólico galego (o recollido na Planificación Eólica de Galiza dependente da Administración Autonómica, e o que se desenvolve de modo independente a través da Administración Xeral do Estado), implica non só que non se cumpran os requisitos previstos na normativa interna aplicable, senón tamén os que se derivan das seguintes normas do dereito da Unión Europea:

- Directiva 2011/92/UE do Parlamento Europeo e do Consello, de 13 de decembro de 2011, relativa a avaliación das repercusións de determinados proxectos públicos e privados sobre o medio ambiente. (DOUE L 26 /1 de 28.01.2012)

- Directiva 2003/35/CE do Parlamento Europeo e do Consello, de 26 de maio de 2003, pola que se establecen medidas para a participación do público na elaboración de determinados plans e programas relacionados co medio ambiente e pola que se modifican, no que se refire a participación do público ó acceso a xustiza, as Directivas 85/337/CE e 96/61/CE do Consello.

- Directiva 2001/42/CE do Parlamento Europeo e do Consello, de 27 de xuño de 2001 relativa á avaliación dos efectos de determinados plans e programas no medio ambiente. (DOCE nº L 197/30, 21-07-01)

Esta escandalosa falta de avaliación ambiental estratéxica da planificación eólica en Galiza, á súa vez, deriva “nunha incidencia negativa no funcionamento do sistema” e en “inseguridade xurídica”. A este respecto, o artigo 53.7 da Lei sector eléctrico, reza como segue:

“A) O sistema (referido a produción eólica planificada nun territorio) hai que entendelo coma un todo non fragmentado en partes sometidas a avaliacións ambientais independentes”.

Fronte a este deber ser, os feitos son que, en definitiva, a actual expansión eólica, suma da parte que promove a Administración Xeral do Estado e a que desenvolve a Administración Autonómica, nin no seu conxunto, nin por separado, se ten sometido a dito proceso de avaliación coma Plan conxunto, conforme o disposto no artigo 6 da Lei 21/2013.

En fin, a falta de avaliación ambiental da planificación eólica en Galiza, alén diso e alén de equiparar a esta Comunidade Autónoma ao terceiro mundo en termos de sostibilidade e conservación da natureza, vai en contra da previsión de seguridade xurídica prevista na Lei 21/2013. Esa norma, no seu preámbulo, sinala que “asimismo, esta

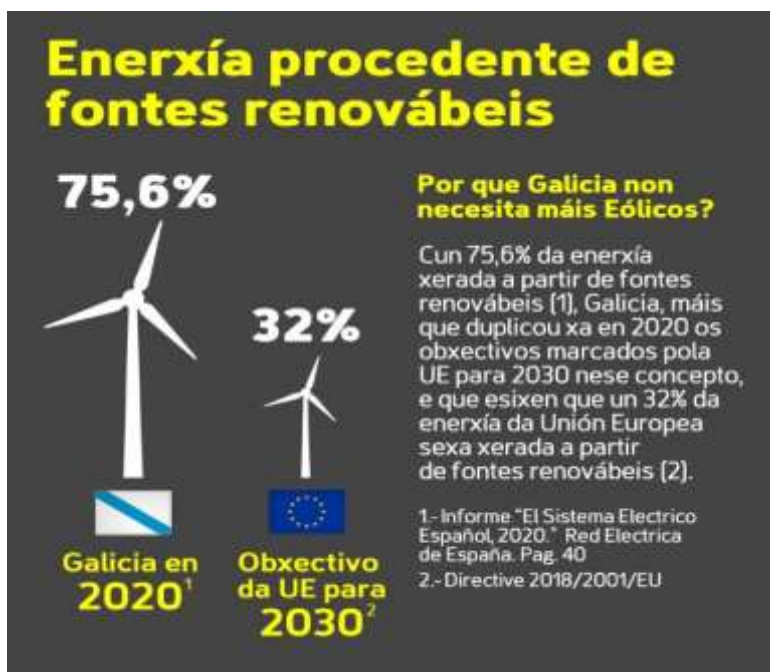
lei incrementa a seguridade xurídica dos promotores. O establecemento duns principios aos que debe someterse a avaliación ambiental e o chamamento á cooperación no marco da Conferencia Sectorial de Medio Ambiente determinará o desenvolvemento dunha lexislación homoxénea en todo o territorio nacional, que permitirá aos promotores coñecer de antemán cales serán as exigencias legais de carácter medioambiental requiridas para a tramitación dun plan, un programa o un proxecto, con independencia do lugar onde pretenda desenvolverse”.

- **AUSENCIA DE XUSTIFICACIÓN DA NECESIDADE DO PROXECTO EÓLICO BADULAQUE, DO PROXECTO EÓLICO SANTUARIO, DO PROXECTO EÓLICO TESOURO, DO PROXECTO EÓLICO MOECHE E DAS INFRAESTRUTURAS ASOCIADAS DE EVACUACIÓN E CONEXIÓN**

Galicia supera en 2020 os obxetivos marcados en renovables pola UE para 2030 cunha porcentaxe sobre o consumo final bruto do 46% Renovables que xa representaron o 107% da demanda eléctrica.

Mentras que Galicia ten unha potencia eólica instalada de 3866 MW, outras comunidades como Madrid ten 0 MW, Euskadi, 153 MW e Cataluña 1271 MW.

En canto aos parques eólicos en tramitación, mentras que Galicia ten arestora 300, Madrid non ten ningún, Euskadi ten 12 e Cataluña, 8.

Non se xustifica por tanto a necesidade dos proxectos eólicos referenciados.

Véxase o documento: *Do Renewables Create Local Jobs?*

<https://repositorio.bde.es/handle/123456789/29475>

<https://doi.org/10.53479/29475>

Autor:

Fabra, Natalia

Gutiérrez, Eduardo

Lacuesta Gabarain, Aitor

Ramos, Roberto

Fecha de publicación

26-ene-2023

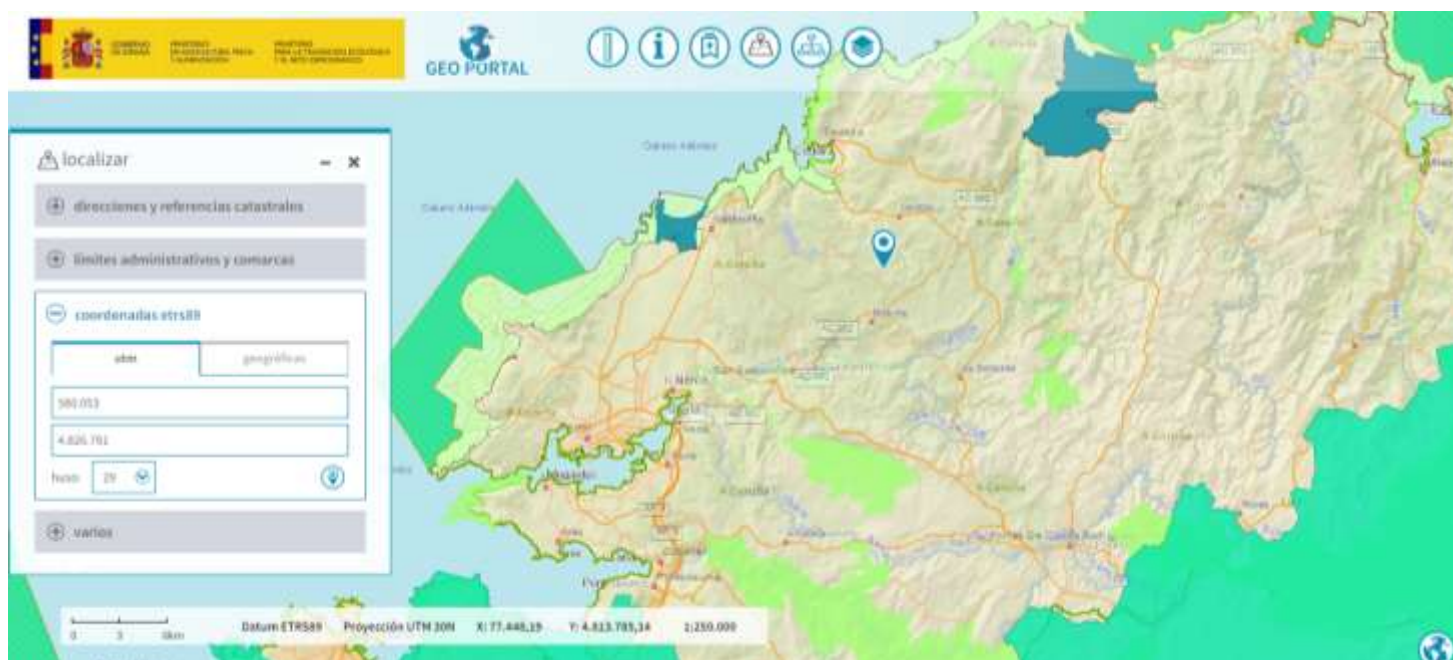
Ademais, durante o ano 2022 produciuse un incremento das emisións de CO2 equivalente **asociadas á xeración eléctrica nacional** alcanzando os 44,4 millóns de toneladas de CO2 equivalente, un 23,8% máis que en 2021, segundo apunta o Informe do Sistema Eléctrico de 2022 que elabora Rede Eléctrica Española.

Ese repunte das emisións de gases de efecto invernadoiro desde o sector eléctrico chega, segundo os datos de REE, despois de catro exercicios consecutivos de redución nos que o lanzamento de CO2 caera por baixo da metade, desde os 74,86 millóns de toneladas equivalentes de 2017 aos 35,9 de 2021.

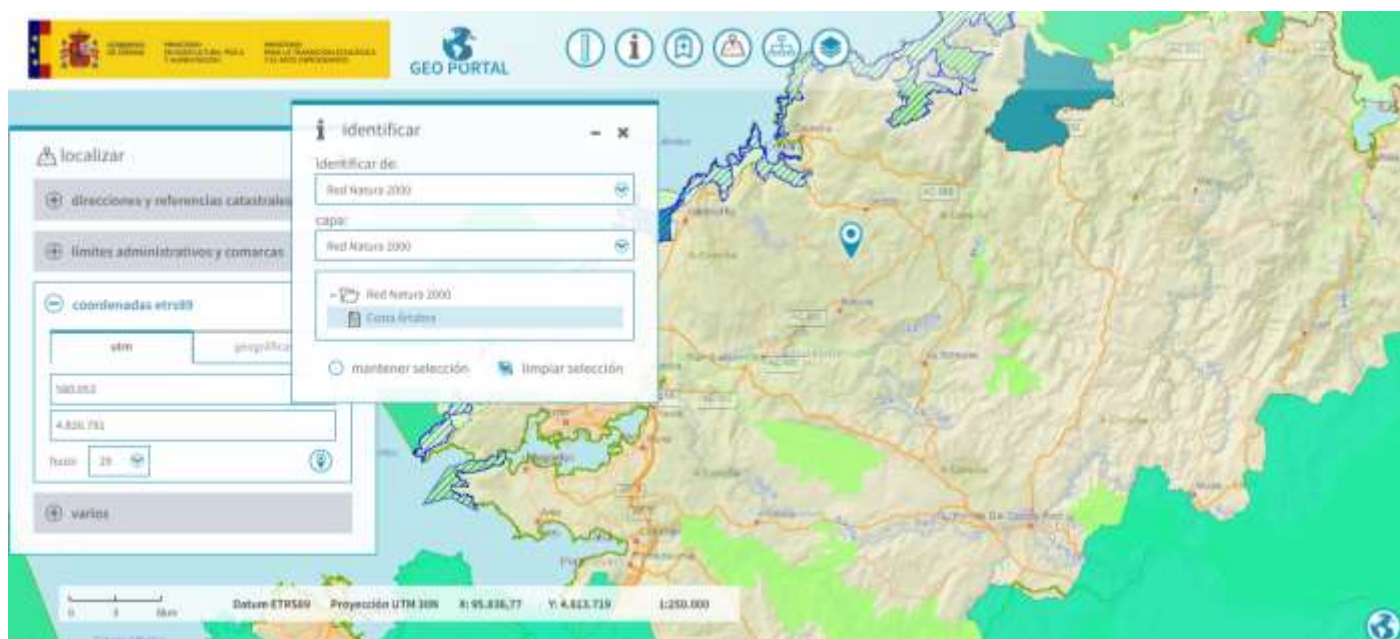
(Véxase <https://www.ree.es/es/datos/generacion/no-renovables-detalle-emisiones-CO2>).

Por tanto non se xustifica a implantación dos proxectos eólicos referenciados, nin resultan ambientalmente viables.

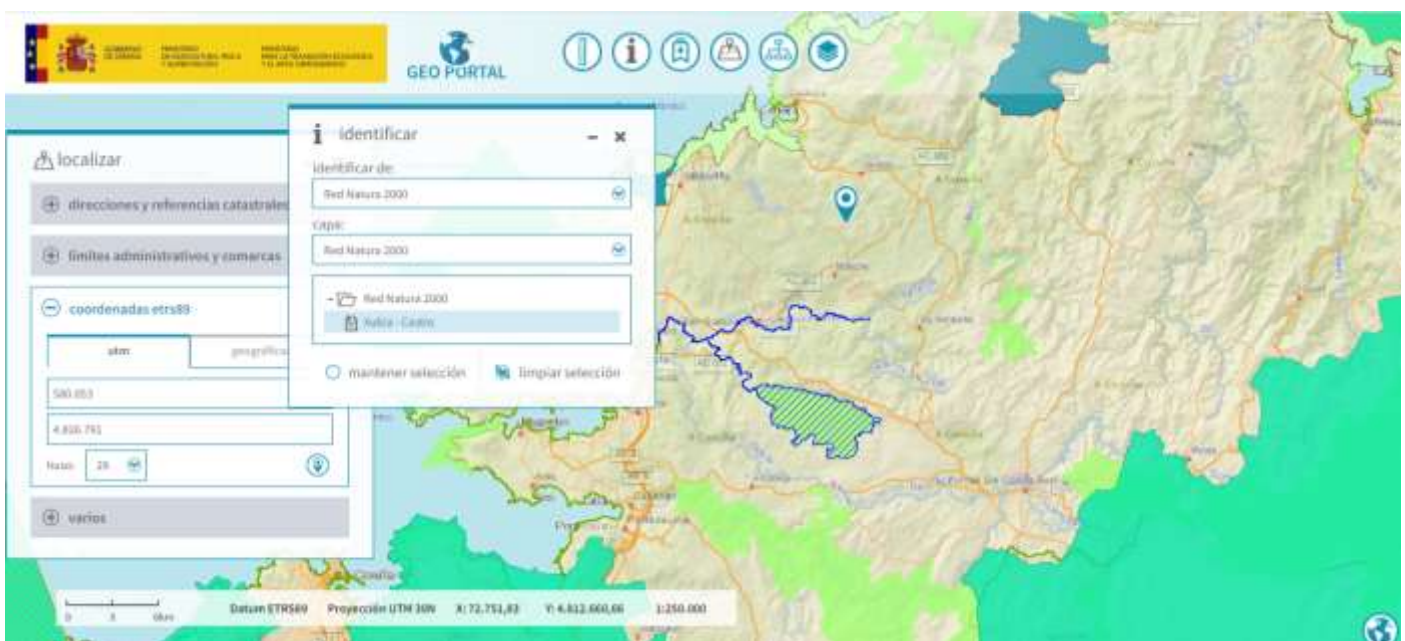
III.-IMPACTO VISUAL E PAISAXÍSTICO SEVERO SOBRE A REDE NATURA 2000 DURANTE A VIDA ÚTIL DA ESTACIÓN EÓLICA BADULAQUE. AFECCIÓN SEVERA Á NECESARIA COHERENCIA DA REDE NATURA 2000. AFECCIÓN PAISAXÍSTICA SEVERA E PERMANENTE DURANTE A VIDA ÚTIL DA ESTACIÓN EÓLICA E DAS OUTRAS ESTACIÓNS AUTORIZADAS E QUE COMPARTEN ESPAZO XEOGRÁFICO: ESTACIÓNS EÓLICAS TESOURO, MOECHE E SANTUARIO

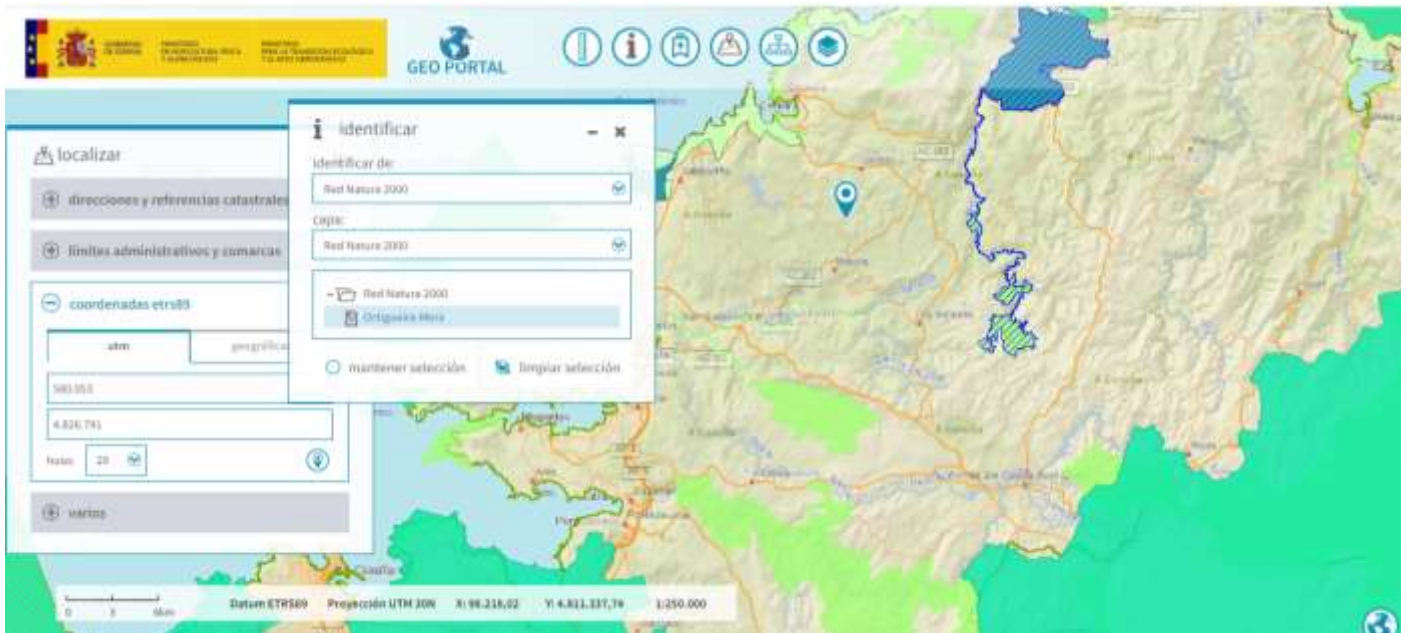
Localización do aeroxerador BAD-12

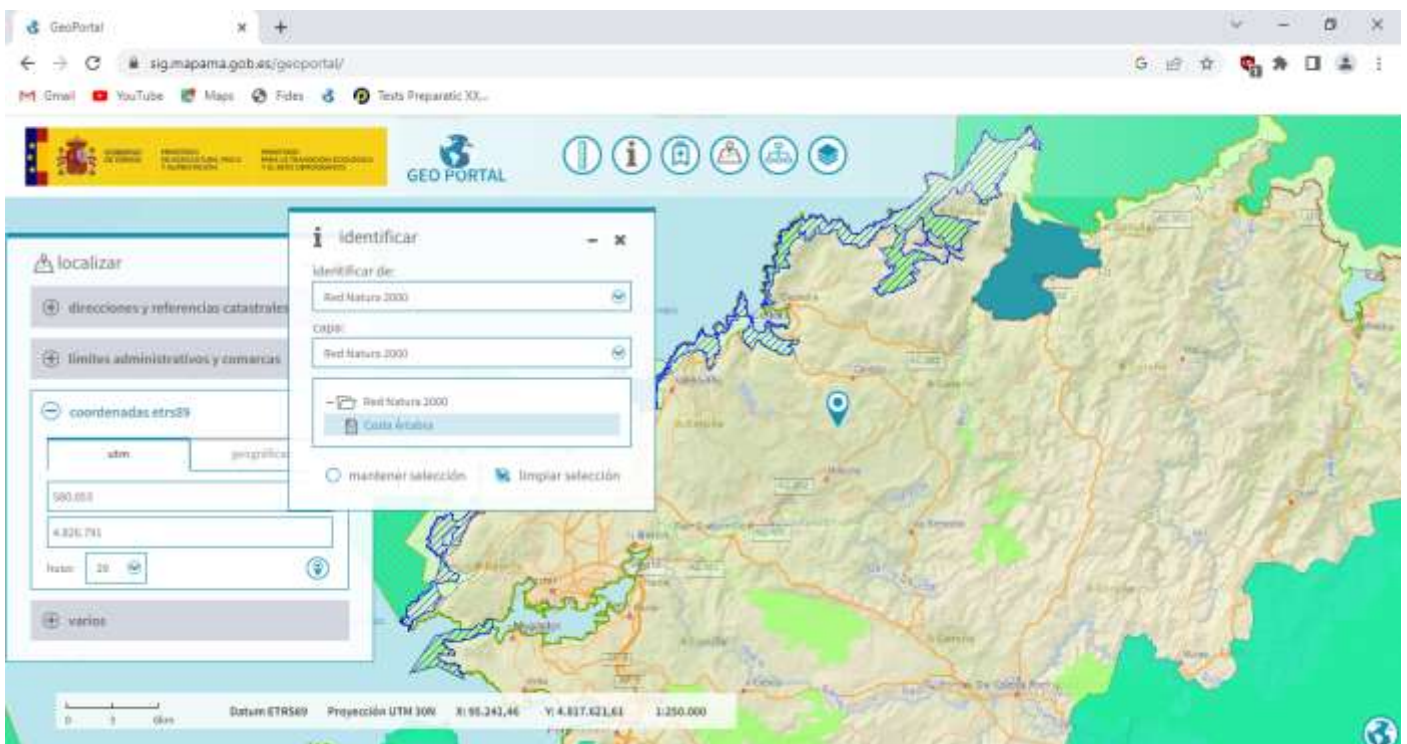
Código	ES1110002
Nombre	Costa Ártabra
Administración competente	Galicia
Tipo	B
Ha.	7.576,34
Plan de gestión	Ver plan de gestión
Nombre del plan de gestión	Plan director de la Red Natura 2000 de Galicia
Información	Ver información

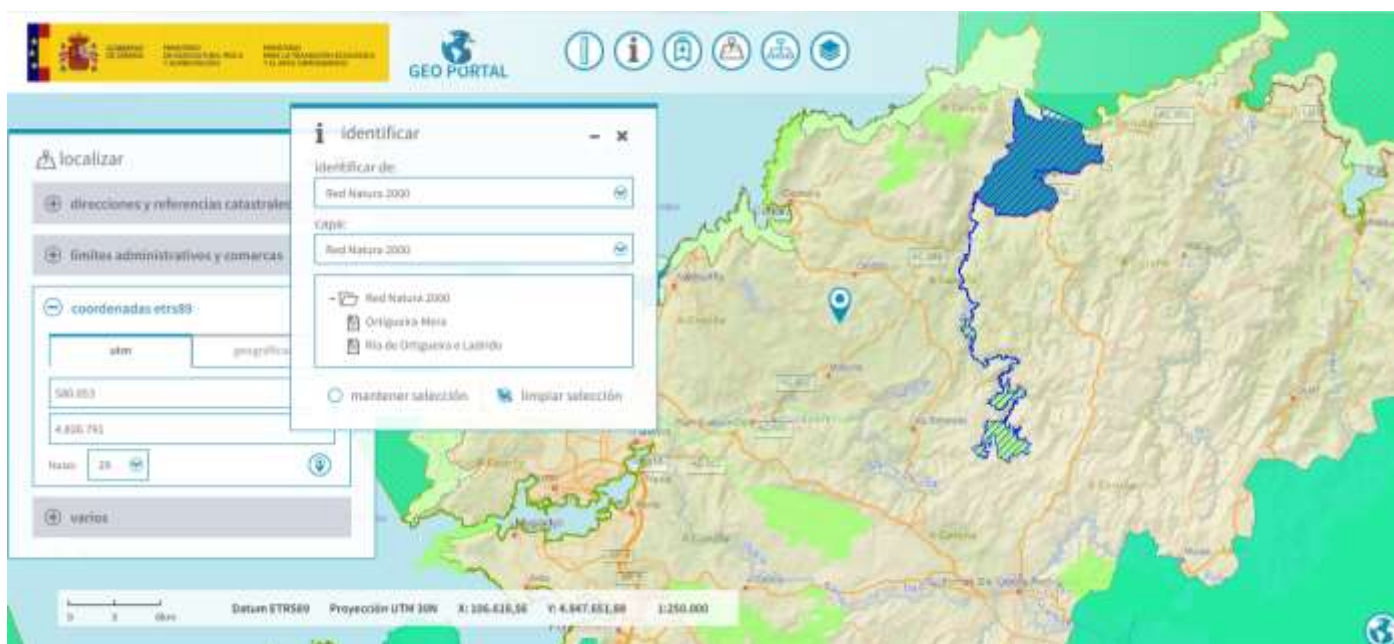
Código	ES1110013
Nombre	Xubia - Castro
Administración competente	Galicia
Tipo	B
Ha.	2.082,45
Plan de gestión	Ver plan de gestión
Nombre del plan de gestión	Plan director de la Red Natura 2000 de Galicia
Información	Ver información

Código	ES1110001
Nombre	Ortigueira-Mera
Administración competente	Galicia
Tipo	B
Ha.	3.881,66
Plan de gestión	Ver plan de gestión
Nombre del plan de gestión	Plan director de la Red Natura 2000 de Galicia
Información	Ver información

Código	ES1110002
Nombre	Costa Ártabra
Administración competente	Galicia
Tipo	B
Ha.	7.576,34
Plan de gestión	Ver plan de gestión
Nombre del plan de gestión	Plan director de la Red Natura 2000 de Galicia
Información	Ver información

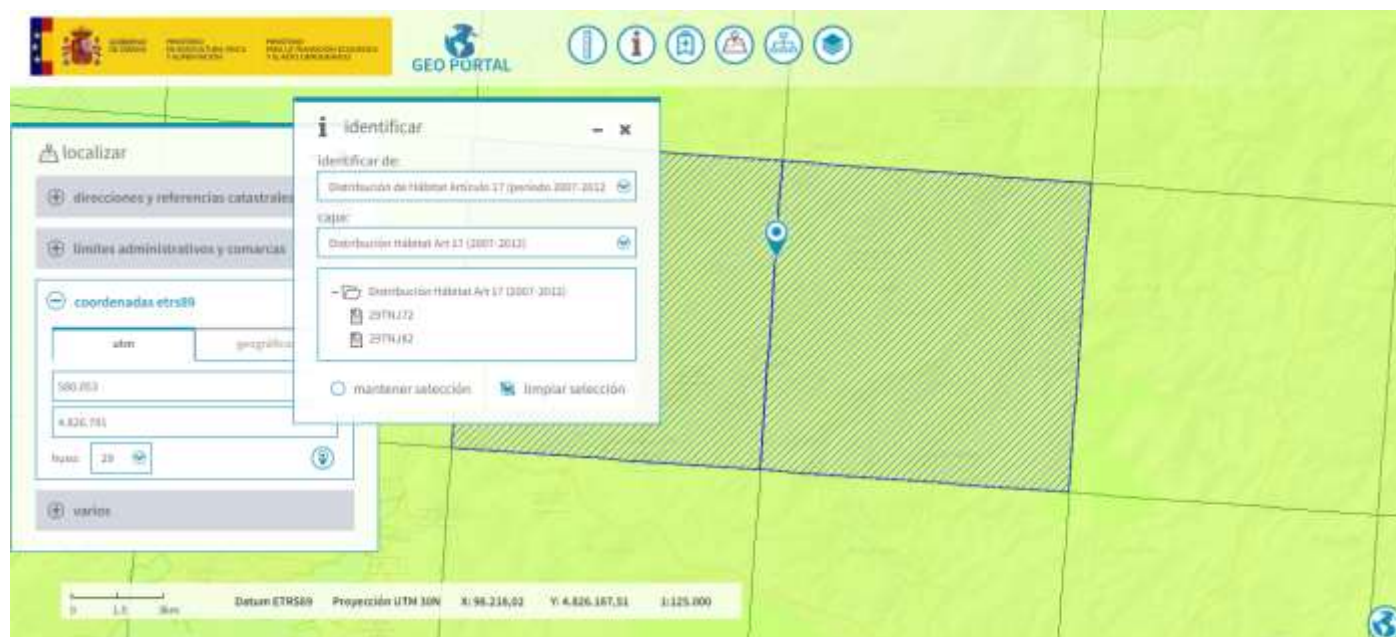
▪ **PREXUIZOS IRREVERSIBLES PARA A NECESARIA COHERENCIA DA REDE NATURA 2000**

O obxectivo das redes de áreas naturais protexidas de non debe ser tan só preservar especies raras ou ameazadas, ou mostras representativas ou singulares de ecosistemas pouco alterados, senón preservar a integridade ecolóxica dos ecosistemas, o que supón garantir que a súa composición de especies, a súa estrutura ecolóxica e as súas funcións non se vexan alteradas significativamente como consecuencia das actividades humanas e asegurar que os procesos ecolóxicos dos que depende mantéñanse en condicións naturais. Unha rede ecolóxica é un sistema coherente de elementos naturais ou semi-naturais, establecido e xestionado co obxectivo de manter ou restaurar as funcións ecolóxicas como medio para conservar a biodiversidade. Para iso, é esencial manter tamén a conectividade ecolóxica entre os espazos que compoñen a rede.

No ámbito nacional, o artigo 46 da Lei 42/2007 do Patrimonio Natural e da Biodiversidade establece que co fin de mellorar a coherencia ecolóxica e a conectividade da Rede Natura 2000, as comunidades autónomas, no marco das súas políticas ambientais e de ordenación territorial, fomentarán a conservación de corredores ecolóxicos e a xestión daqueles elementos da paisaxe e áreas territoriais que resultan esenciais ou revistan primordial importancia para a migración, a distribución xeográfica e o intercambio xenético entre poboacións de especies de fauna e flora silvestres. A Lei 5/2019, de 2 de agosto, do patrimonio natural e da biodiversidade de Galicia no artigo 87.1 desta lei, manifesta o seguinte:

“Para mejorar la coherencia y la conectividad ecológica del territorio, la Administración autonómica fomentará en su planificación ambiental la conservación de corredores ecológicos y la gestión de aquellos elementos del paisaje y áreas territoriales que resulten esenciales o revistan primordial importancia para la migración, la distribución geográfica y el intercambio genético entre poblaciones de especies de fauna y flora silvestres, teniendo en cuenta los impactos futuros del cambio climático.”

IV.- AFECCIÓN SEVERA AOS HÁBITATS PRIORITARIOS E DE INTERÉS COMUNITARIO

Hábitats Directiva

Código de la cuadrícula	Código del Hábitat	Prioritario	Descripción español
29TNJ72	3260	NO	Ríos, de pisos de planicie a montano con vegetación de Ranunculion fluitantis y de Callitricho-Batrachion
29TNJ72	4020	* SÍ	Brezales húmedos atlánticos de zonas templadas de Erica ciliaris y Erica tetralix
29TNJ72	4030	NO	Brezales secos europeos.
29TNJ72	6220	* SÍ	Zonas subestépicas de gramíneas y anuales del Thero-Brachypodietea
29TNJ72	6230	* SÍ	Formaciones herbosas con Nardus, con numerosas especies, sobre sustratos silíceos de zonas montañosas (y de zonas submontañosas de la Europa continental)
29TNJ72	6410	NO	Prados con molinias sobre sustratos calcáreos, turbosos o arcillo-limónicos (Molinion caeruleae)
29TNJ72	6430	NO	Megaforbios eutrofos hidrófilos de las orlas de llanura y de los pisos montano a alpino.
29TNJ72	6510	NO	Prados pobres de siega de baja altitud (Alopecurus pratensis, Sanguisorba officinalis).
29TNJ72	8220	NO	Pendientes rocosas silíceas con vegetación casmofítica
29TNJ72	8230	NO	Roquedos silíceos con vegetación pionera del Sedo-Scleranthion o del Sedo albi-Veronicion dillenii
29TNJ72	91E0	* SÍ	Bosques aluviales de Alnus glutinosa y Fraxinus excelsior (Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae).
29TNJ72	9230	NO	Robledales galaico-portugueses con Quercus robur y Quercus pyrenaica.

Código de la cuadrícula	Código del Hábitat	Prioritario	Descripción español
29TNJ82	3260	NO	Ríos, de pisos de planicie a montano con vegetación de Ranunculion fluitantis y de Callitricho-Batrachion
29TNJ82	3270	NO	Ríos de orillas fangosas con vegetación de Chenopodion rubri p.p. y de Bidention p.p.
29TNJ82	4020	* SÍ	Brezales húmedos atlánticos de zonas templadas de Erica ciliaris y Erica tetralix
29TNJ82	4030	NO	Brezales secos europeos.
29TNJ82	6220	* SÍ	Zonas subestépicas de gramíneas y anuales del Thero-Brachypodietea
29TNJ82	6410	NO	Prados con molinias sobre sustratos calcáreos, turbosos o arcillo-limónicos (Molinion caeruleae)
29TNJ82	6430	NO	Megaforbios eutrofos hidrófilos de las orlas de llanura y de los pisos montano a alpino.
29TNJ82	6510	NO	Prados pobres de siega de baja altitud (Alopecurus pratensis, Sanguisorba officinalis).
29TNJ82	8220	NO	Pendientes rocosas silíceas con vegetación casmofítica
29TNJ82	8230	NO	Roquedos silíceos con vegetación pionera del Sedo-Scleranthion o del Sedo albi-Veronicion dillenii
29TNJ82	8310	NO	Cuevas no explotadas por el turismo.
29TNJ82	91E0	* SÍ	Bosques aluviales de Alnus glutinosa y Fraxinus excelsior (Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae).
29TNJ82	9230	NO	Robledales galaico-portugueses con Quercus robur y Quercus pyrenaica.
29TNJ82	9260	NO	Bosques de Castanea sativa.

V.- AFECCIÓN SEVERA A ESPECIES CATALOGADAS COMO VULNERABLES E EN PERIGO DE EXTINCIÓN

Código de la especie 1191
Proyección ETRS89/ETRS-LAEA
Código de la Cuadrícula 10kmE287N245
Nombre de la especie Alytes obstetricans

Código de la especie 1762
Proyección ETRS89/ETRS-LAEA
Código de la Cuadrícula 10kmE287N245
Nombre de la especie Arnica montana

Código de la especie 1796
Proyección ETRS89/ETRS-LAEA
Código de la Cuadrícula 10kmE287N245
Nombre de la especie Centaurea borjae

Código de la especie 1172
Proyección ETRS89/ETRS-LAEA
Código de la Cuadrícula 10kmE287N245
Nombre de la especie Chioglossa lusitanica

Código de la especie 1044
Proyección ETRS89/ETRS-LAEA
Código de la Cuadrícula 10kmE287N245
Nombre de la especie Coenagrion mercuriale

Código de la especie 1283
Proyección ETRS89/ETRS-LAEA
Código de la Cuadrícula 10kmE287N245
Nombre de la especie Coronella austriaca

Código de la especie 1194
Proyección ETRS89/ETRS-LAEA
Código de la Cuadrícula 10kmE287N245

Nombre de la especie **Discoglossus galganoi**

Código de la especie 6284
Proyección ETRS89/ETRS-LAEA
Código de la Cuadrícula 10kmE287N245

Nombre de la especie **Epidalea calamita**

Código de la especie 1327
Proyección ETRS89/ETRS-LAEA
Código de la Cuadrícula 10kmE287N245

Nombre de la especie **Eptesicus serotinus**

Código de la especie 1884
Proyección ETRS89/ETRS-LAEA
Código de la Cuadrícula 10kmE287N245

Nombre de la especie **Festuca brigantina**

Código de la especie 1360
Proyección ETRS89/ETRS-LAEA
Código de la Cuadrícula 10kmE287N245

Nombre de la especie **Genetta genetta**

Código de la especie 6929
Proyección ETRS89/ETRS-LAEA
Código de la Cuadrícula 10kmE287N245

Nombre de la especie **Hyla molleri**

Código de la especie 5371
Proyección ETRS89/ETRS-LAEA
Código de la Cuadrícula 10kmE287N245

Nombre de la especie Iberolacerta monticola

Código de la especie 1259
Proyección ETRS89/ETRS-LAEA
Código de la Cuadrícula 10kmE287N245

Nombre de la especie Lacerta schreiberi

Código de la especie 1083
Proyección ETRS89/ETRS-LAEA
Código de la Cuadrícula 10kmE287N245

Nombre de la especie Lucanus cervus

Código de la especie 1355
Proyección ETRS89/ETRS-LAEA
Código de la Cuadrícula 10kmE287N245

Nombre de la especie Lutra lutra

Código de la especie 1029
Proyección ETRS89/ETRS-LAEA
Código de la Cuadrícula 10kmE287N245

Nombre de la especie Margaritifera margaritifera

Código de la especie 1357
Proyección ETRS89/ETRS-LAEA
Código de la Cuadrícula 10kmE287N245

Nombre de la especie Martes martes

Código de la especie 1358
Proyección ETRS89/ETRS-LAEA
Código de la Cuadrícula 10kmE287N245
Nombre de la especie Mustela putorius

Código de la especie 1864
Proyección ETRS89/ETRS-LAEA
Código de la Cuadrícula 10kmE287N245
Nombre de la especie Narcissus bulbocodium

Código de la especie 6945
Proyección ETRS89/ETRS-LAEA
Código de la Cuadrícula 10kmE287N245
Nombre de la especie Pelophylax perezi

Código de la especie 5296
Proyección ETRS89/ETRS-LAEA
Código de la Cuadrícula 10kmE287N245
Nombre de la especie Pseudochondrostoma duriense

Código de la especie 1216
Proyección ETRS89/ETRS-LAEA
Código de la Cuadrícula 10kmE287N245
Nombre de la especie Rana iberica

Código de la especie 1213
Proyección ETRS89/ETRS-LAEA
Código de la Cuadrícula 10kmE287N245
Nombre de la especie Rana temporaria

Código de la especie 1304

Proyección ETRS89/ETRS-LAEA

Código de la Cuadrícula 10kmE287N245

Nombre de la especie **Rhinolophus ferrumequinum**

Código de la especie 1303

Proyección ETRS89/ETRS-LAEA

Código de la Cuadrícula 10kmE287N245

Nombre de la especie **Rhinolophus hipposideros**

Código de la especie 1441

Proyección ETRS89/ETRS-LAEA

Código de la Cuadrícula 10kmE287N245

Nombre de la especie **Rumex rupestris**

Código de la especie 1849

Proyección ETRS89/ETRS-LAEA

Código de la Cuadrícula 10kmE287N245

Nombre de la especie **Ruscus aculeatus**

Código de la especie 1106

Proyección ETRS89/ETRS-LAEA

Código de la Cuadrícula 10kmE287N245

Nombre de la especie **Salmo salar**

Código de la especie 1900

Proyección ETRS89/ETRS-LAEA

Código de la Cuadrícula 10kmE287N245

Nombre de la especie **Spiranthes aestivalis**

Código de la especie 1174

Proyección ETRS89/ETRS-LAEA

Código de la Cuadrícula 10kmE287N245

Nombre de la especie **Triturus marmoratus**

Código de la especie 1297

Proyección ETRS89/ETRS-LAEA

Código de la Cuadrícula 10kmE287N245

Nombre de la especie **Vipera seoanei**

Código de la especie 1426

Proyección ETRS89/ETRS-LAEA

Código de la Cuadrícula 10kmE287N245

Nombre de la especie **Woodwardia radicans**

Código de la especie 1065

Proyección ETRS89/ETRS-LAEA

Código de la Cuadrícula 10kmE287N245

Nombre de la especie **Euphydryas aurinia**

Código de la especie 1224

Proyección ETRS89/ETRS-LAEA

Código de la Cuadrícula 10kmE287N245

Nombre de la especie **Caretta caretta**

Código de la especie 1223

Proyección ETRS89/ETRS-LAEA

Código de la Cuadrícula 10kmE287N245

Nombre de la especie **Dermochelys coriacea**

Código de la especie 6985

Proyección ETRS89/ETRS-LAEA

Código de la Cuadrícula 10kmE287N244

Nombre de la especie **Vandenboschia speciosa**

Código de la especie A004

Proyección ETRS89/ETRS-LAEA

Código de la Cuadrícula 10kmE287N244

Nombre de la especie **Tachybaptus ruficollis**

Código de la especie A005

Proyección ETRS89/ETRS-LAEA

Código de la Cuadrícula 10kmE287N244

Nombre de la especie **Podiceps cristatus**

Código de la especie A026

Proyección ETRS89/ETRS-LAEA

Código de la Cuadrícula 10kmE287N245

Nombre de la especie **Egretta garzetta**

Código de la especie A028

Proyección ETRS89/ETRS-LAEA

Código de la Cuadrícula 10kmE287N245

Nombre de la especie **Ardea cinerea**

Código de la especie A030

Proyección ETRS89/ETRS-LAEA

Código de la Cuadrícula 10kmE287N245

Nombre de la especie **Ciconia nigra**

Código de la especie A053

Proyección ETRS89/ETRS-LAEA

Código de la Cuadrícula 10kmE287N244

Nombre de la especie **Anas platyrhynchos**

Código de la especie A053

Proyección ETRS89/ETRS-LAEA

Código de la Cuadrícula 10kmE287N245

Nombre de la especie **Anas platyrhynchos**

Código de la especie A073

Proyección ETRS89/ETRS-LAEA

Código de la Cuadrícula 10kmE287N244

Nombre de la especie **Milvus migrans**

Código de la especie A087

Proyección ETRS89/ETRS-LAEA

Código de la Cuadrícula 10kmE287N245

Nombre de la especie **Buteo buteo**

Código de la especie A123

Proyección ETRS89/ETRS-LAEA

Código de la Cuadrícula 10kmE287N244

Nombre de la especie **Gallinula chloropus**

Código de la especie A125

Proyección ETRS89/ETRS-LAEA

Código de la Cuadrícula 10kmE287N244

Nombre de la especie **Fulica atra**

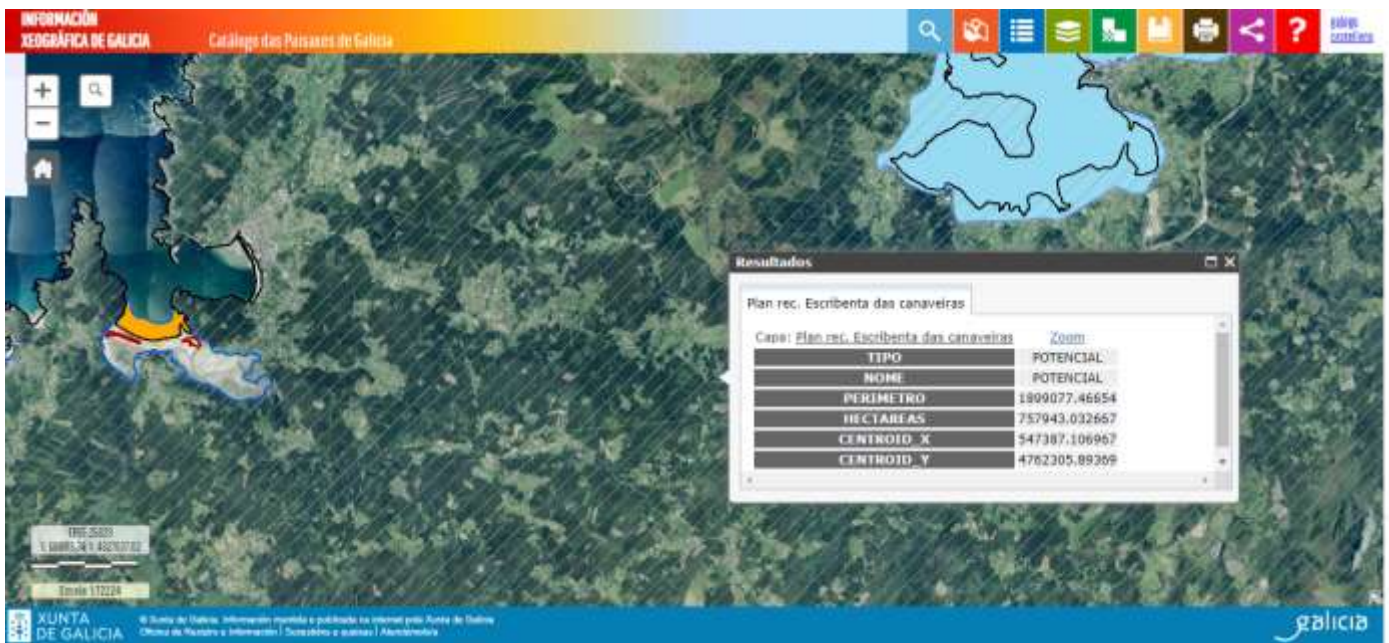
Código de la especie A138
Proyección ETRS89/ETRS-LAEA
Código de la Cuadrícula 10kmE287N245
Nombre de la especie Charadrius alexandrinus

Código de la especie A209
Proyección ETRS89/ETRS-LAEA
Código de la Cuadrícula 10kmE287N245
Nombre de la especie Streptopelia decaocto

Código de la especie A213
Proyección ETRS89/ETRS-LAEA
Código de la Cuadrícula 10kmE287N245
Nombre de la especie Tyto alba

Código de la especie A302
Proyección ETRS89/ETRS-LAEA
Código de la Cuadrícula 10kmE287N245
Nombre de la especie Sylvia undata

Código de la especie A738
Proyección ETRS89/ETRS-LAEA
Código de la Cuadrícula 10kmE287N244
Nombre de la especie Delichon urbicum

O proxecto eólico Badulaque afecta á Zona de distribución potencial da Escribenta das Canaveiras, especie en perigo de extinción.

Con respecto ás especies ameazadas e en perigo de extinción cómpre ter en conta a normativa vixente que indica:

Lei 5/2019, do 2 de agosto, do patrimonio natural e da biodiversidade de Galicia.

Artigo 91. Catálogo galego de especies ameazadas.

1. No seo da Listaxe de especies silvestres en réxime de protección especial de Galicia inclúese o Catálogo galego de especies ameazadas, que se configura como unha sección da devandito listaxe. O contido deste catálogo desenvolverase regulamentariamente.

2. O Catálogo galego de especies ameazadas incluírá, cando exista información técnica ou científica que así o aconselle, as especies, subespecies ou poboacións de competencia autonómica conforme ao previsto no artigo 4 que, achándose ameazadas, requiran medidas de protección específicas. Estas especies ameazadas clasificaranse nalgunha das categorías seguintes:

a) En perigo de extinción.

Inclúiranse nesta categoría aqueles taxones ou poboacións cuxa supervivencia é pouco probable se persisten os factores causantes da súa actual situación.

Dentro desta categoría procede declarar unha especie en situación crítica cando do seguimento ou avaliación do seu estado de conservación resultase que existe un risco inminente de extinción.

b) Vulnerable.

Inclúiranse nesta categoría aqueles taxones ou poboacións que corren o risco de pasar á categoría anterior nun futuro inmediato se os factores adversos que actúan sobre eles non son corrixidos.

3. A inclusión dunha especie, subespecie ou poboación de competencia autonómica, conforme ao previsto no artigo 4, no Catálogo español de especies ameazadas ao que se refire o artigo 58 da Lei 42/2007, do 13 de decembro, do patrimonio natural e da biodiversidade, conlevará a súa inclusión de oficio no Catálogo galego de especies ameazadas, na mesma categoría ou na categoría superior á que tivesen no primeiro.

4. Decláranse de utilidade pública e interese social, para os efectos do previsto na lexislación sobre expropiación forzosa, as obras necesarias para a conservación das especies incluídas no Catálogo galego de especies ameazadas, especialmente as que teñan carácter de emerxencia e urxencia, segundo os casos.

Artigo 95. Efectos da inclusión no Catálogo galego de especies ameazadas.

1. Ademais dos efectos previstos no artigo 93, a inclusión dunha especie, subespecie ou poboación no Catálogo galego de especies ameazadas terá os efectos seguintes:

a) A inclusión dunha especie, subespecie ou poboación na categoría de «en perigo de extinción» conlevará, nun prazo máximo de tres anos, a adopción dun plan de recuperación, **o cal incluirá as medidas máis adecuadas para restablecer as poboacións naturais a un estado que limite o seu risco de extinción.**

b) A inclusión dunha especie, subespecie ou poboación na categoría de «vulnerable» conlevará a adopción, nun prazo máximo de cinco anos, dun plan de conservación, **o cal incluirá as medidas máis adecuadas para preservar, manter e restablecer as poboacións naturais facéndoas viables.**

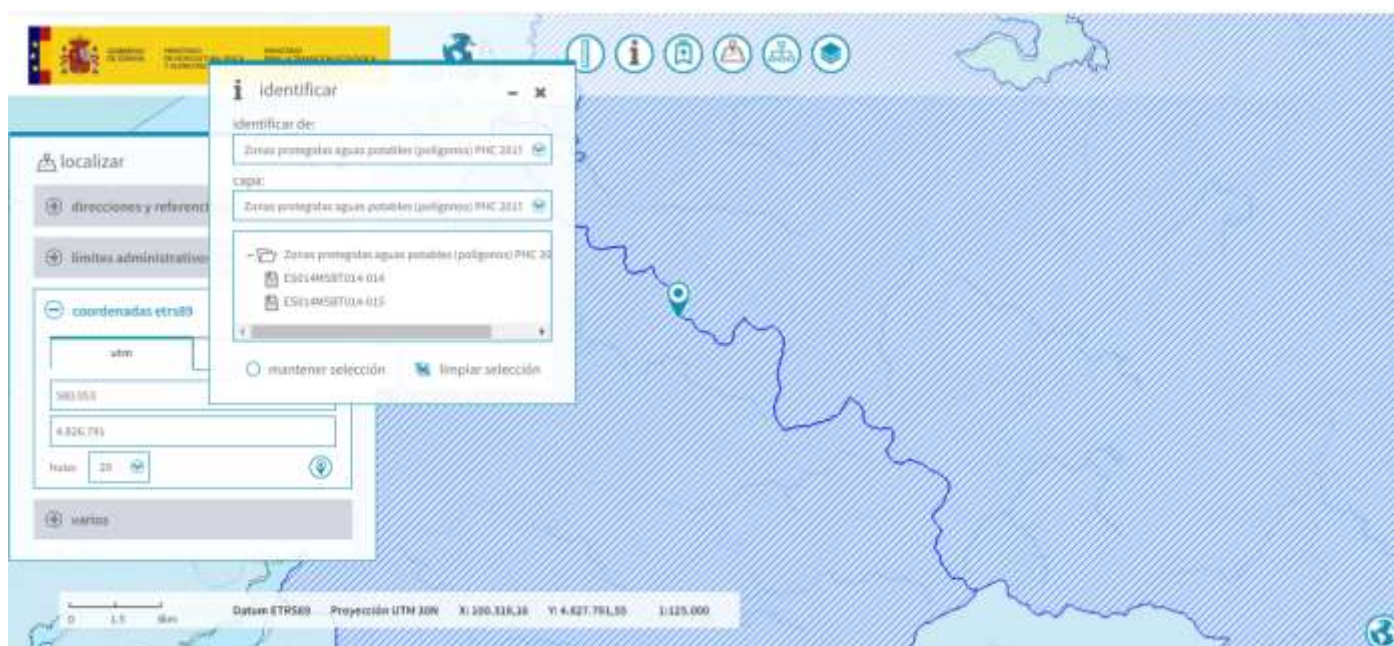
2. Os plans de recuperación e conservación fixarán medidas de conservación e instrumentos de xestión, específicos ou integrados noutros plans, que eviten as afeccións negativas para as especies.

3. Para aquelas especies, subespecies ou poboacións que comparten os mesmos problemas de conservación, hábitats ou ámbitos xeográficos similares poderán elaborarse plans que comprendan varias especies, subespecies ou poboacións simultaneamente, denominándose en leste caso plans integrais.

4. Os plans de recuperación ou conservación ou os plans integrais das especies, subespecies ou poboacións que vivan exclusivamente ou en alta proporción nalgún dos espazos naturais protexidos incluídos na Rede galega de espazos protexidos ou en áreas protexidas por instrumentos internacionais poderán integrarse nos seus correspondentes instrumentos de planificación.

5. A realización ou execución de calquera plan, programa ou proxecto que poida afectar de forma apreciable a especies incluídas nos anexos II ou IV da Lei 42/2007, do 13 de decembro, do patrimonio natural e da biodiversidade, que fosen catalogadas, no ámbito estatal ou autonómico, como en perigo de extinción unicamente poderase levar a cabo cando, en ausencia doutras alternativas, concorran causas relacionadas coa saúde humana e a seguridade pública, as relativas a consecuencias positivas de primordial importancia para o medio ambiente ou outras razóns imperiosas de interese público de primeira orde. A xustificación do plan, programa ou proxecto e a adopción das correspondentes medidas compensatorias levará a cabo conforme ao previsto no artigo 84.3, salvo polo que se refire á remisión das medidas compensatorias á Comisión Europea.

VI.- AFECCIÓN SEVERA A MASAS DE AUGA SOTERRADAS, A ZONAS PROTEXIDAS DE AUGAS POTABLES, A MASAS DE AUGA SUPERFICIAL E A ZONAS DE CAPTACIÓN SENSIBLES QUE SE SOLAPAN COA REDE NATURA 2000

Cód.
Temático

ES014MSBT014-014

Esquema temático euProtectedAreaCode

Nombre San Sadurniño

Fecha de designación 14/09/2012

Tipo de zona drinkingWaterProtectionArea

Nombre base legal Directive 2000/60/EC of the European Parliament

Link base legal [Ver link base legal](#)

Ámbito base legal european

Superficie (km2) 306,4451

Cód. Temático ES014MSBT014-015

Esquema temático euProtectedAreaCode

Nombre Ortegale - A Mariña

Fecha de designación 14/09/2012

Tipo de zona drinkingWaterProtectionArea

Nombre base legal Directive 2000/60/EC of the European Parliament

Link base legal [Ver link base legal](#)

Ámbito base legal european

Superficie (km2) 1.167,2386

Cód. Temático ES014MSPFES-014-NR-068-001-02-00

Esquema temático euProtectedAreaCode

Nombre Río Porto Do Cabo

Fecha de designación 14/09/2012

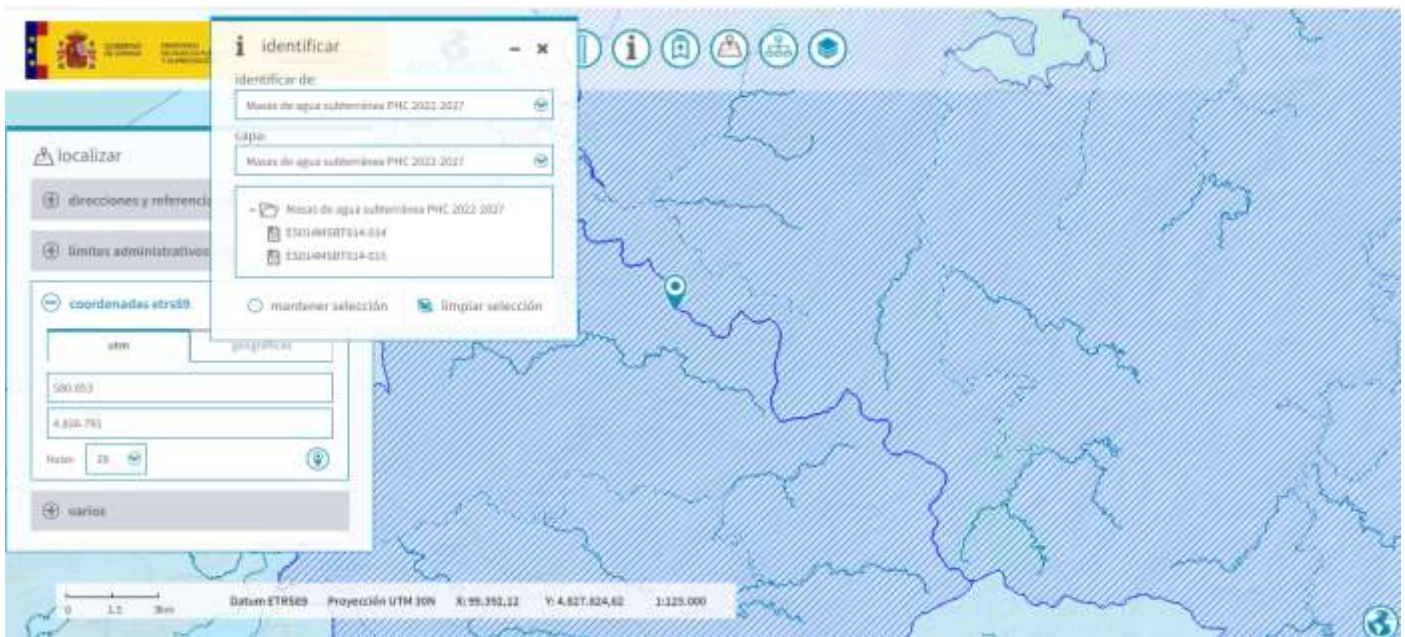
Tipo de zona drinkingWaterProtectionArea

Nombre base legal TRLA Art. 99 bis 2a

Link base legal [Ver link base legal](#)

Ámbito base legal national

Longitud (km) 8,6286

Código masa de agua ES014MSBT014-014

Nombre masa de agua San Sadurniño

Superficie (km2) 306,34

Código Demarcación Hidrográfica ES014

Nombre Demarcación Hidrográfica GALICIA-COSTA

Código masa de agua ES014MSBT014-015

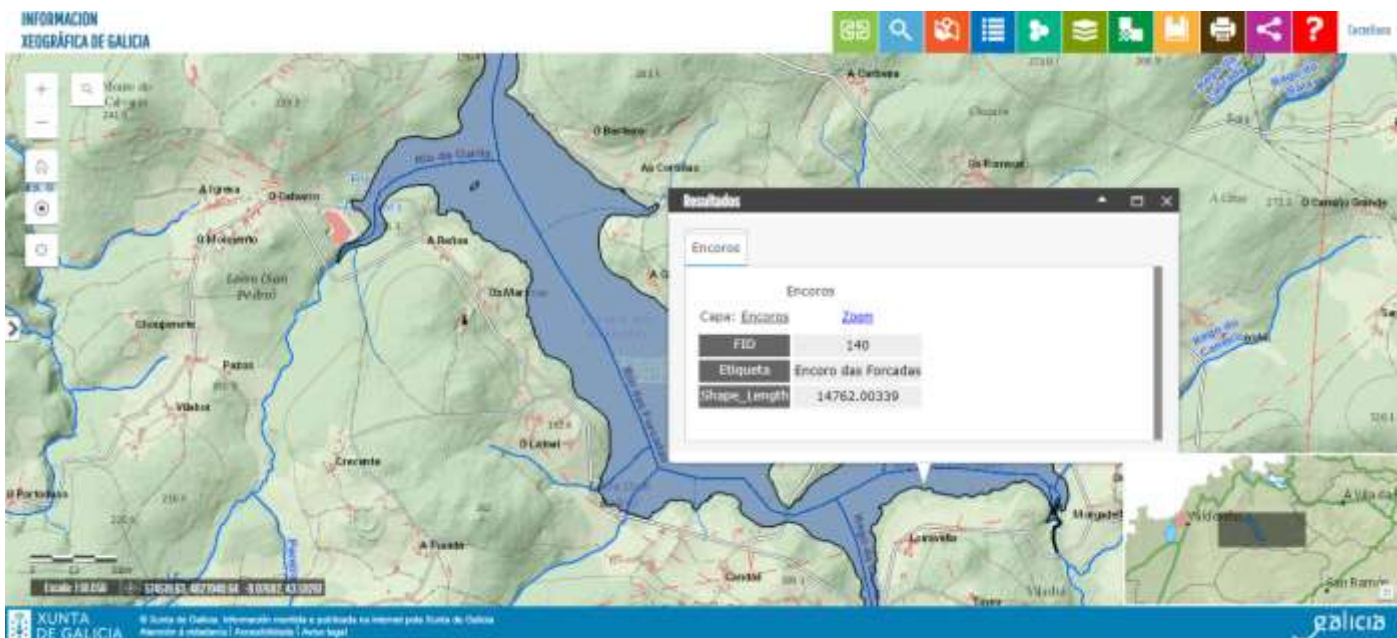
Nombre masa de agua Ortegal - A Mariña

Superficie (km2) 1.156,343

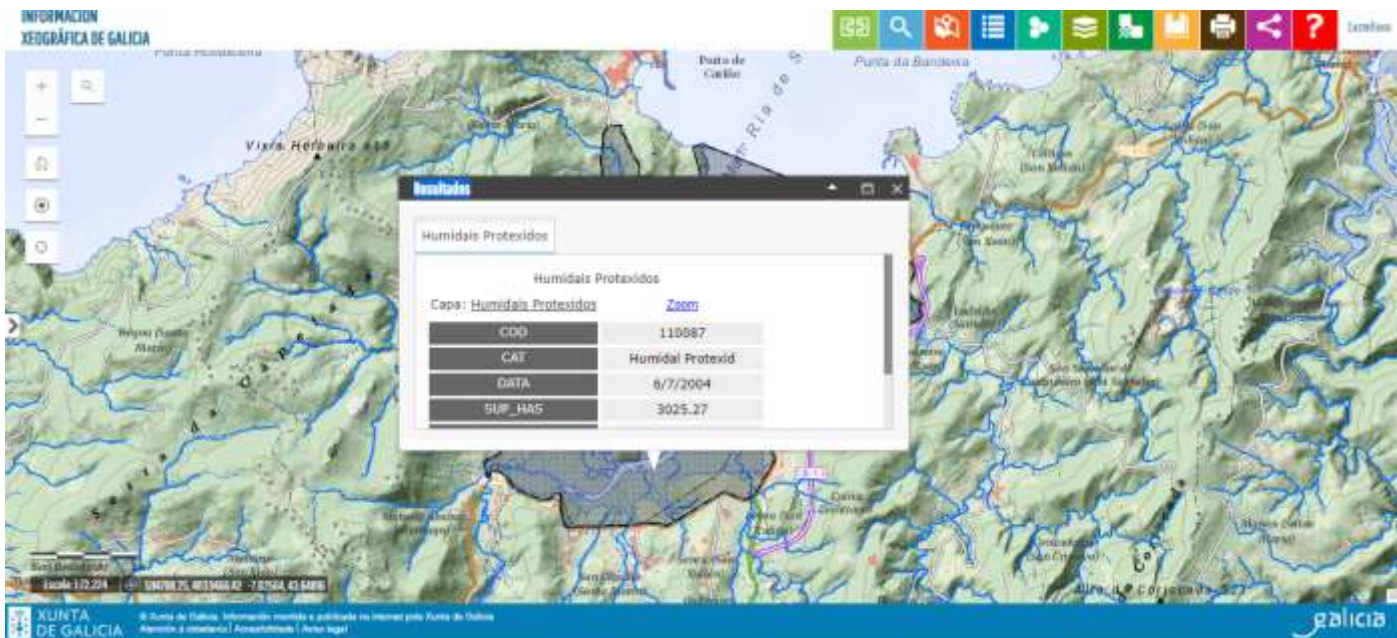
Código Demarcación
Hidrográfica ES014

Nombre Demarcación
Hidrográfica GALICIA-COSTA

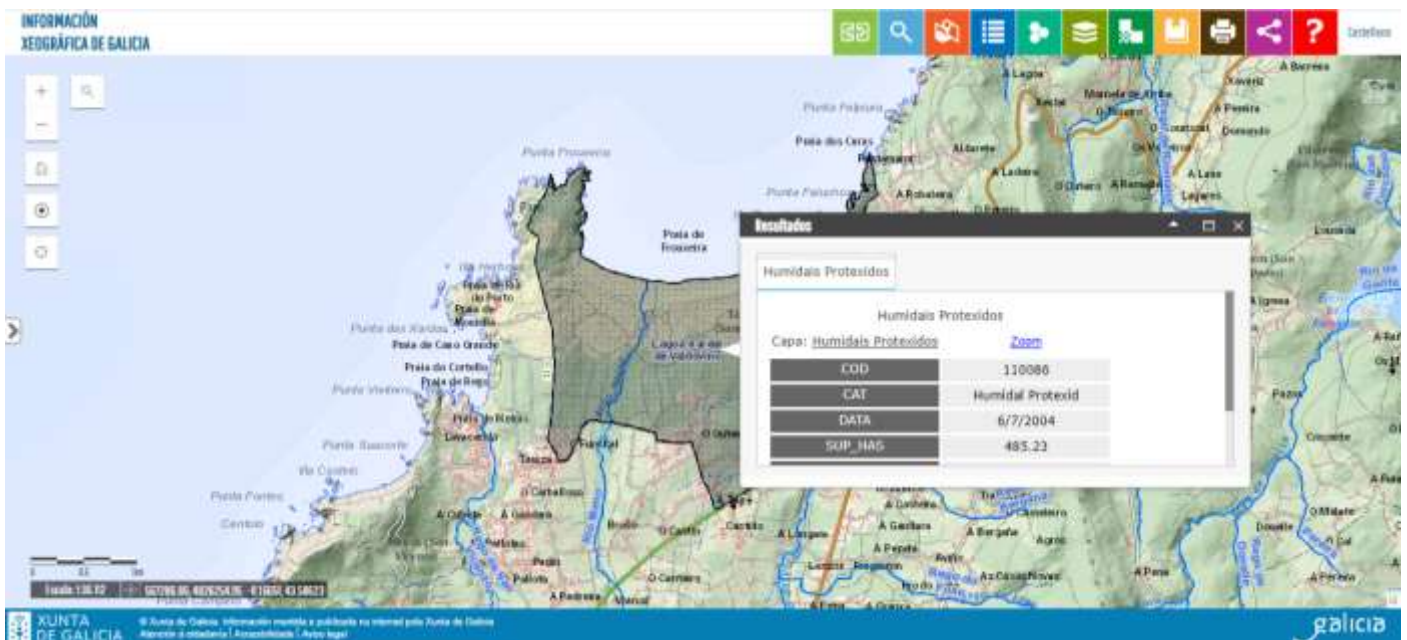
▪ **AFECCIÓN SEVERA ÁS LAGOAS E HUMEDAIS PRESENTES NA ÁREA DE AFECCIÓN DO PROXECTO EÓLICO BADULAQUE**

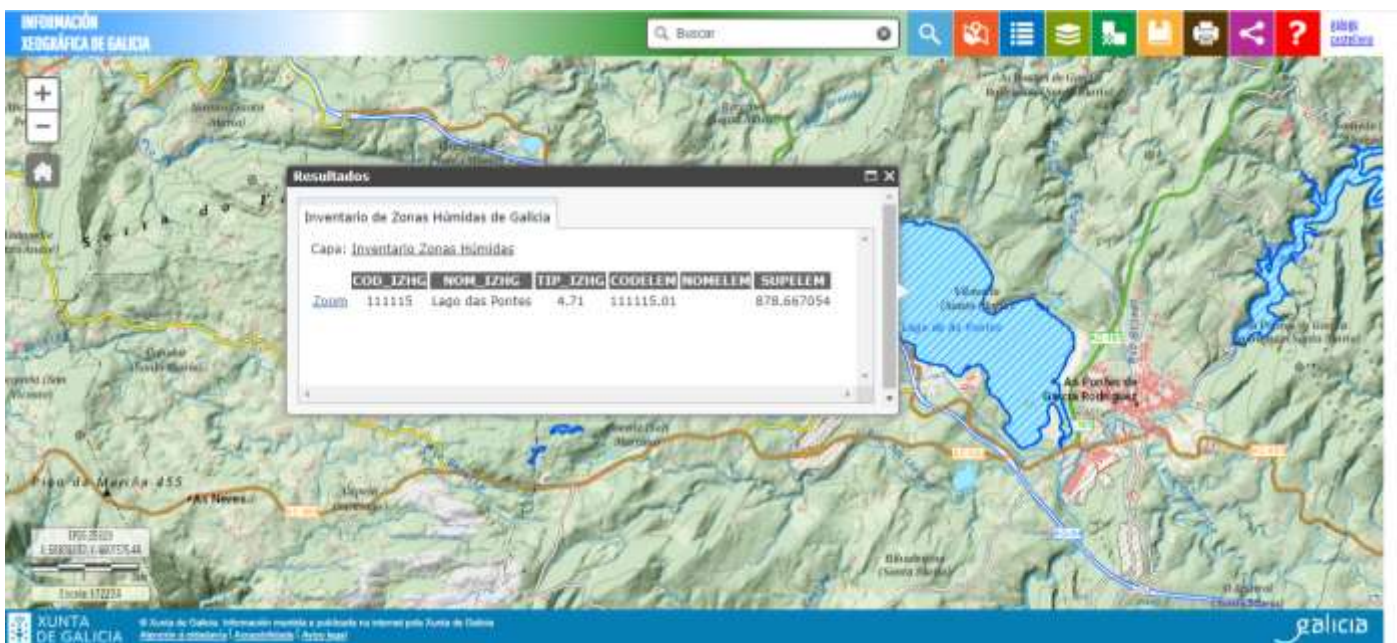
Encoro das Forcadas

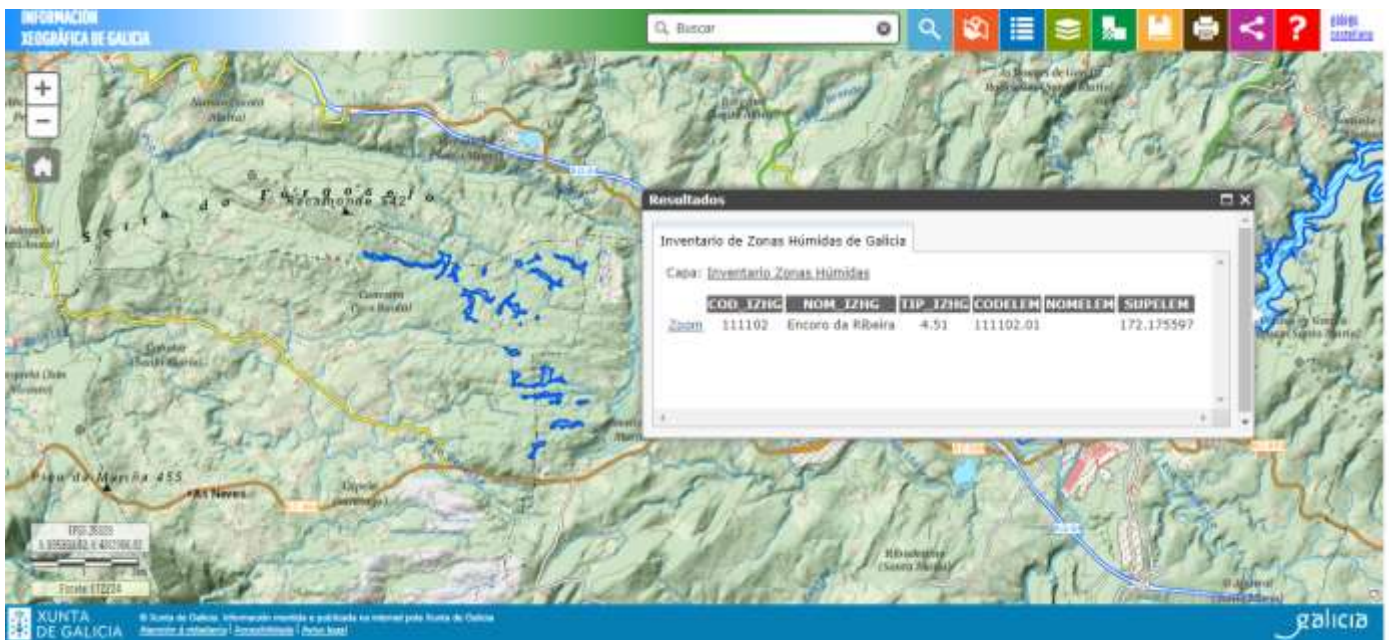
Ría de Ortigueira e Ladrado, Humedal Protexido

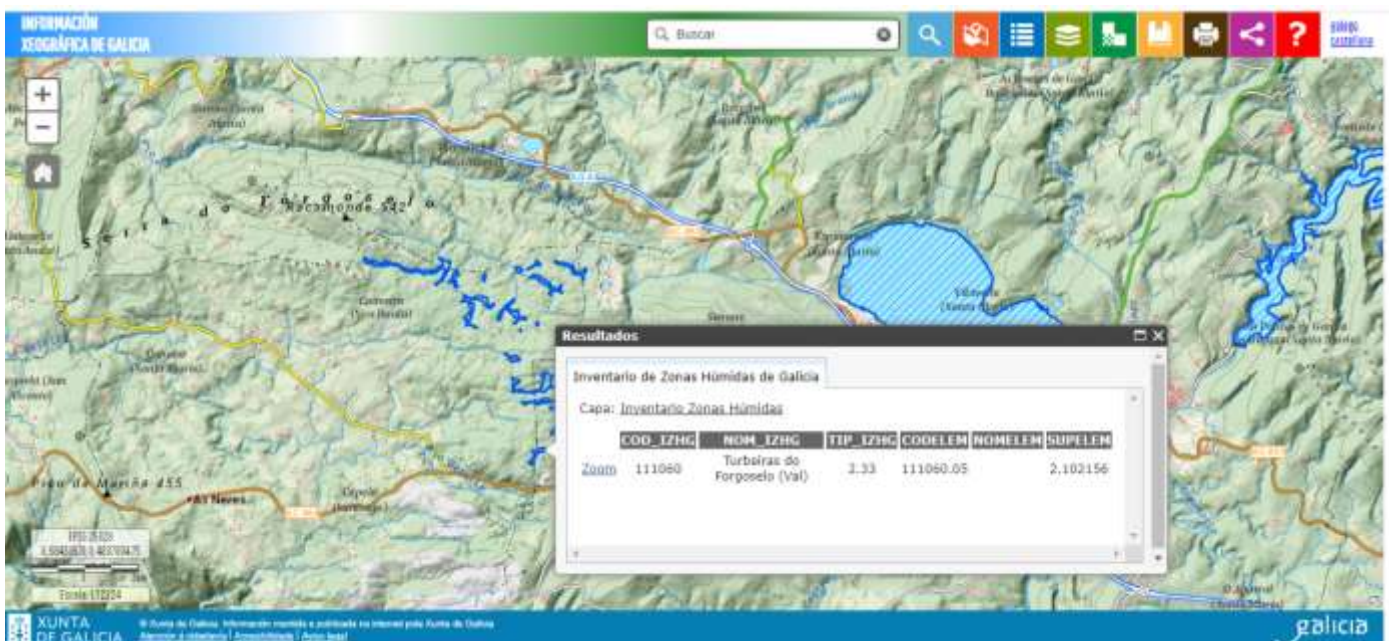
Lago e Areal de Valdoviño, Humedal Protexido

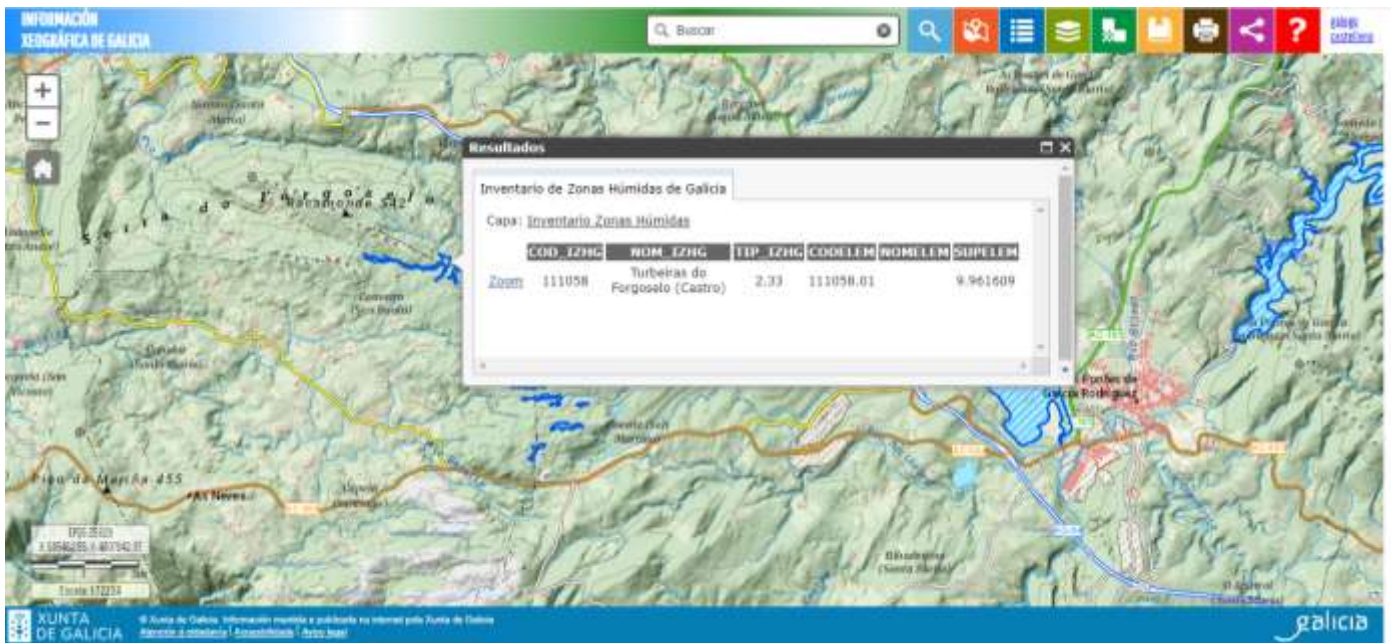
Lago das Pontes

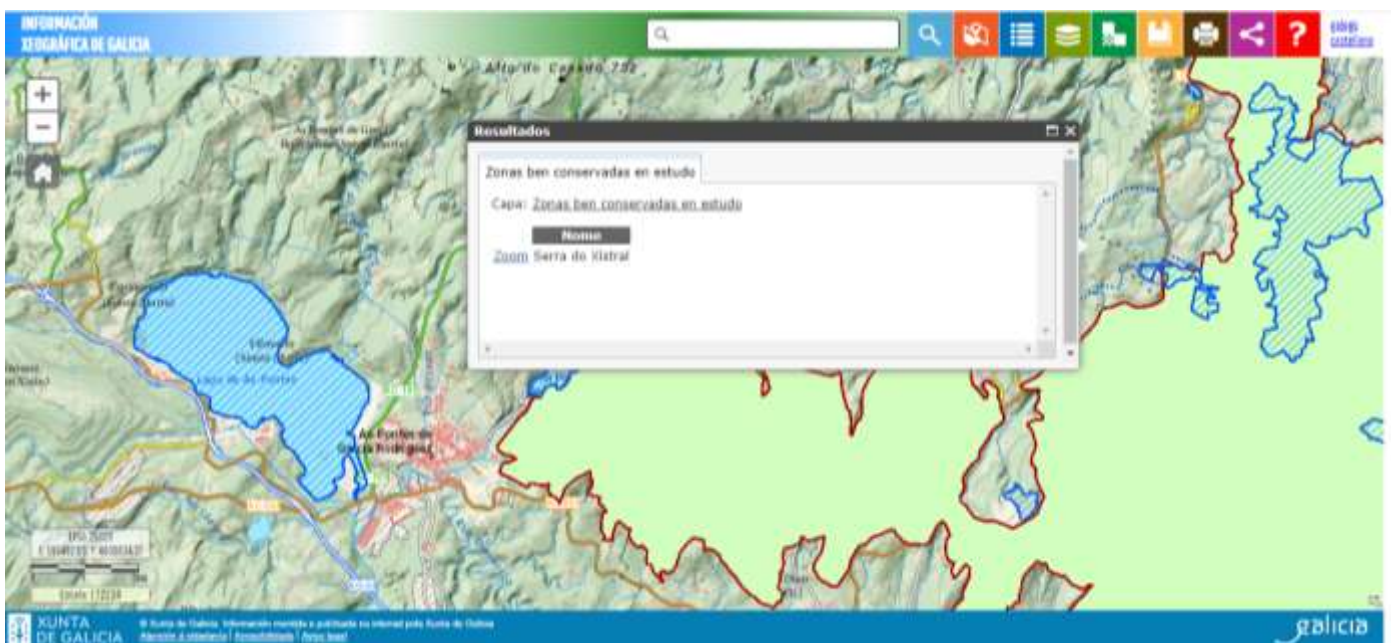
Encoro da Ribeira, próximo ás instalacións do proxecto eólico Tesouro.

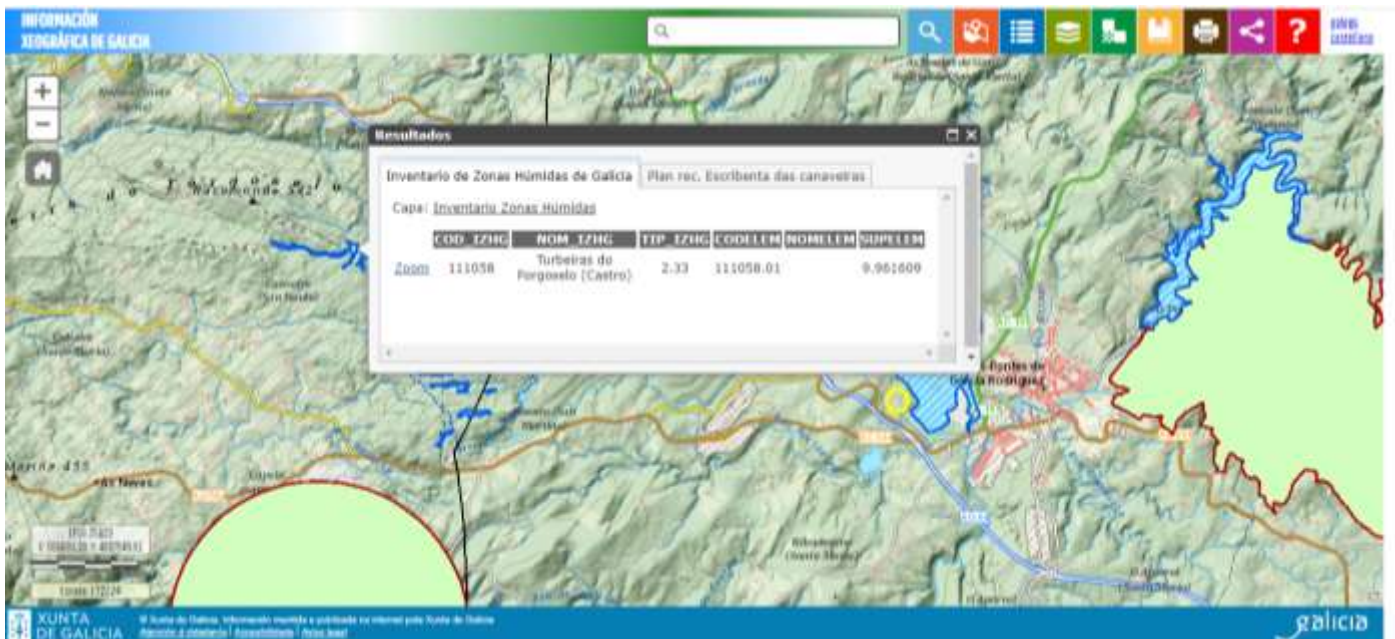
Turbeiras do Forgoselo (Val), á beira das instalacións do proxecto eólico Tesouro e con unha incidencia visual e paisaxística severa e crítica sobre o mesmo durante a vida da estación eólica, polo que a afección considérase permanente.

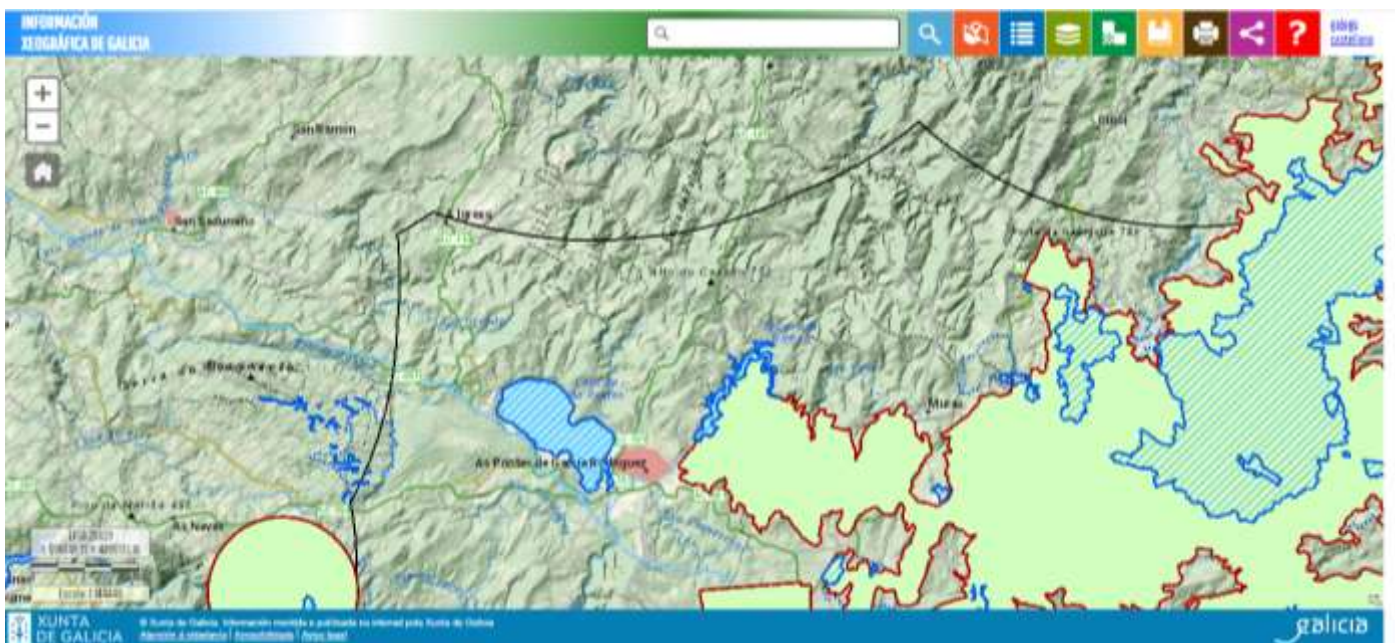
Turbeiras do Fergoselo (Castro), á beira das intalacións do proxecto eólico Tesouro e con unha incidencia visual e paisaxística severa e crítica sobre o mesmo durante a vida da estación eólica, polo que a afección considérase permanente.

Zonas ben conservadas en estudo – Serra do Xistral, á beira das intalacións do proxecto eólico Tesouro e con unha incidencia visual e paisaxística severa e crítica sobre o mesmo durante a vida da estación eólica, polo que a afección considérase permanente.

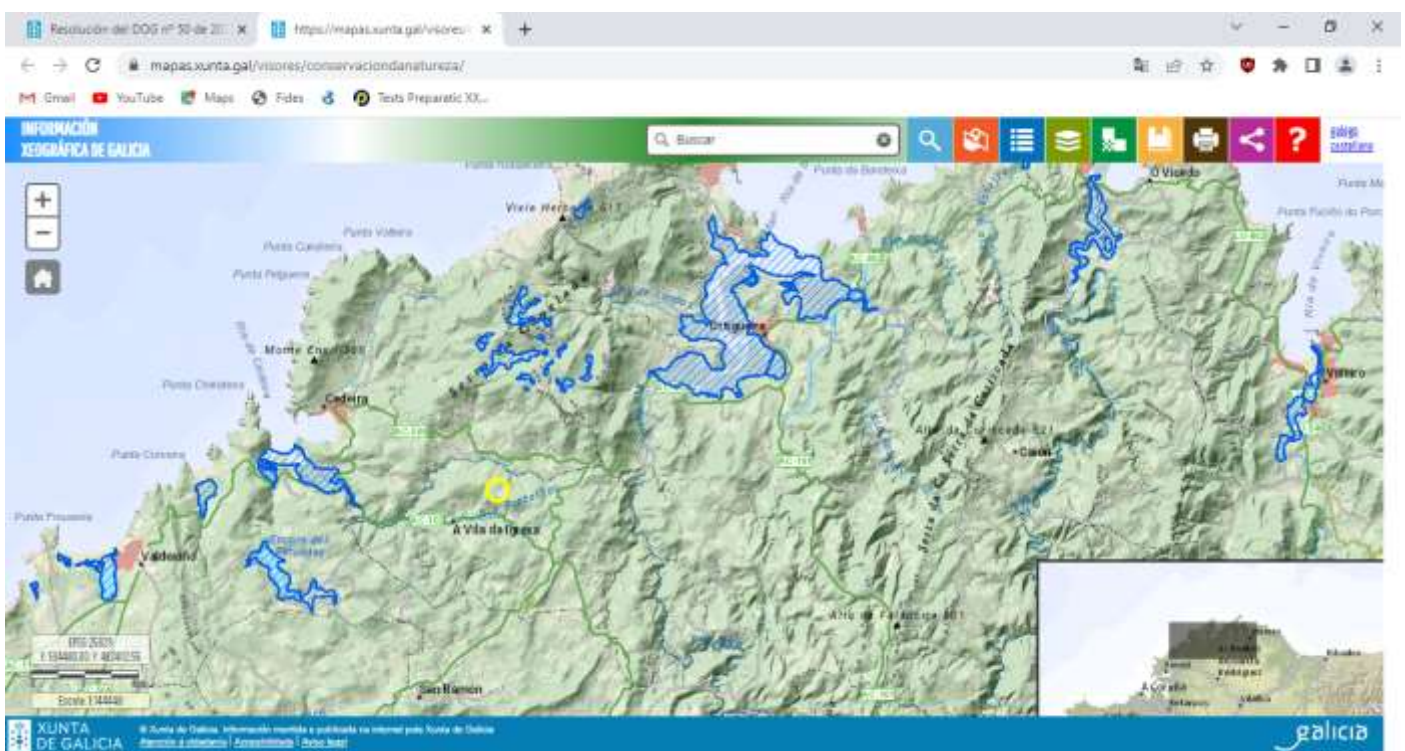
Turbeiras do Fergoselo (Castro) na Serra do Fergoselo, incluída no Plan de recuperación da Escritenta das canaveiras, Zona de distribución potencial da especie.

Detalle das zonas protexidas e dos numerosos aeroxeradores na Serra da Faladoira. Cómpre ter en conta que os proxectos eólicos Tesouro, Santuario, Badulaque e Moeche prevese a súa implantación nunha área con unha alta concentración de aeroxeradores.

Zonas ben conservadas en estudo – Xubia -Castro á beira das intalacións do proxecto eólico Tesouro e con unha incidencia visual e paisaxística severa e crítica sobre o mesmo durante a vida da estación eólica, polo que a afección considérase permanente.

Detalle dos humedais catalogados no Inventario de Humedais de Galicia. Tendo en conta o elevado número de aeroxeradores instalado na área de afección do proxecto eólico Badulque, a instalación deste non garante a necesaria conectividade ecolóxica entre os espazos de alto valor natural.

1. Ría de Ortigueira	6. Areal da Frouxeira	11. Turbeiras da Capelada (Vilariño)
2. Enseada de Vilarrube-Esteiro	7. Meirás	12. Turbeiras da Capelada (Braxe)
3. Encoro das Forcadas	8. Lagoa das Pontes	13. Turbeiras da Capelada (Landoi)
4. Lagoa de Pantín	9. Esteiro do Xubia	
5. Lagoa da Frouxeira	10. Turbeiras da Capelada (Casón)	

14. Turbeiras da Capelada
(Condomiñas)
15. Encoro da Ribeira

16. Turbeiras do Forgoselo
(Castro)

17. Turbeiras do Forgoselo
(Val)

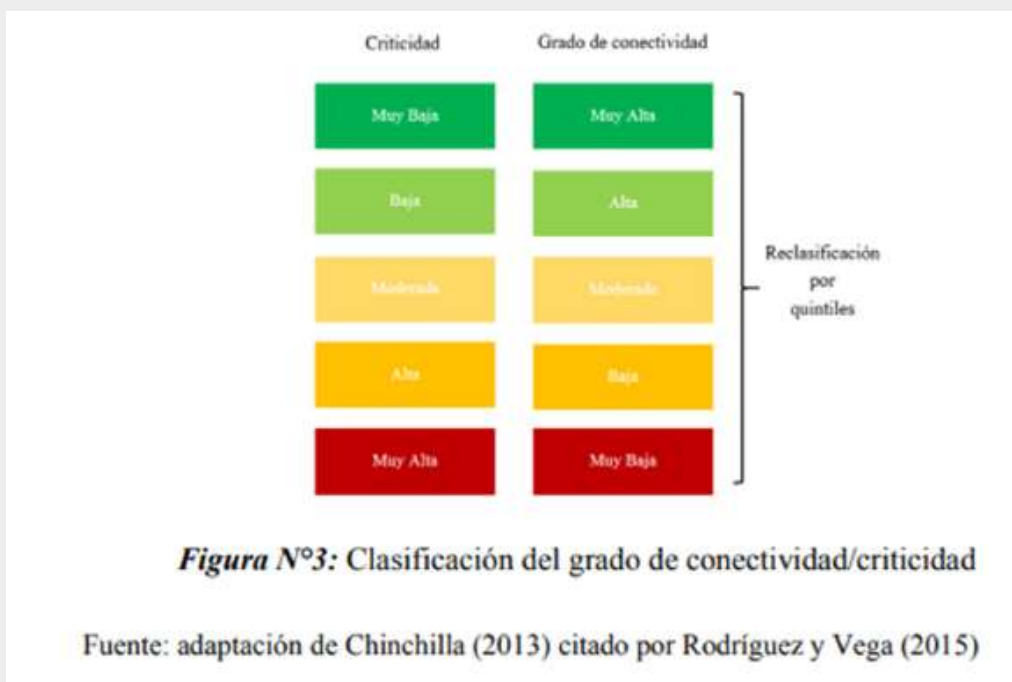
▪ **A NECESIDADE DA COLECTIVIDADE ECOLÓXICA. AUSENCIA DO CÁLCULO DO ÍNDICE DE FRAGMENTACIÓN DO PROXECTO EÓLICO BADULAQUE**

O trámite ambiental levado a cabo na tramitación do proxecto eólico Badulaque non permitiu valorar a importancia da zonificación da conectividade ecolóxica estrutural como variable transcendental para coñecer o grao de facilidade ou dificultade que un espazo natural posúe para albergar as interrelacións da biodiversidade.

Neste aspecto, os estudos da Ecoloxía da Paisaxe, a través da cartografía ecolóxica e a valoración interpretativa de variables desde as ciencias xeográficas, permiten valorar o estado de fragmentación/conectividade do espazo xeográfico de modo que serven de ferramenta fundamental para definir marcos de acción de ordenación territorial vistas desde a conservación e a formulación de estratexias de recuperación do medio intervido.

Sen embargo, analizada a documentación ambiental das infraestruturas detéctase que a metodoloxía empregada non permitiu definir as áreas críticas de conectividade ecolóxica estrutural da área xeográfica de implantación dos proxectos.

Non se determinou o índice de fragmentación dos ecosistemas e polo tanto non se puido establecer o grao de conectividade/criticidade.

Non se estableceron as áreas críticas de conectividade ecolóxica estrutural. Nesta relación un maior grao de criticidade conleva a un menor grao de conectividade ecolóxica estrutural.

No caso que nos ocupa das instalacións do proxecto eólico Badulaque e os demais parques eólicos en tramitación e xa instalados e en funcionamento, non se presentaron estudos sobre a conectividade ecolóxica, de gran interese para a ordenación do territorio debido á súa importancia para o establecemento de áreas nas que se necesita de intervención participativa en aras da recuperación dos espazos naturais, o desenvolvemento sostible e a conservación. Como sinalan Gurrutxaga e Lozano (2008), a investigación sobre a estrutura das paisaxes, abordados desde a Ecoloxía da Paisaxe, permite avaliar a relación existente entre as interaccións que permiten a funcionalidade dos territorios cos cambios sobre as paisaxes naturais e a súa dinámica ecolóxica. Devandito panorama permite poñer en perspectiva a influencia antrópica sobre o medio natural estudándose a transformación e modificación das paisaxes e as interaccións e comportamentos que a biodiversidade asume como resposta da súa intervención.

En Galicia non existe un Programa autonómico de Corredores Biolóxicos, que sirva de estratexia para a promoción da conservación e uso sostible da biodiversidade fóra dos territorios catalogados como áreas silvestres de protección. Polo tanto, á hora de executar proxectos industriais como os que nos ocupa, cómpre realizar estudos en conectividade ecolóxica como parte dos seus eixos estratéxicos de implementación para procurar o resguardo e coido da biodiversidade mediante a participación social e cultural e o establecemento dos correspondentes corredores biolóxicos urbanos e interurbanos, que no presente caso non se realizaron.

A conectividade ecolóxica vista como a conexión entre os parches ou fragmentos dunha paisaxe é inversamente proporcional á fragmentación da paisaxe, é dicir a máis fragmentación menor conectividade ecolóxica. Por tanto, os conceptos de fragmentación de hábitats e conectividade ecolóxica están estreitamente ligados.

Índice de conectividade ecolóxica

Precisamente para estimar o grao de conectividade da paisaxe, existe o índice de conectividade ecolóxica, o cal se basea na funcionalidade do ecosistema considerando a capacidade de desprazamento das especies a través dos distintos usos do chan dentro de en un mesmo paisaxe.

Deste xeito, o índice pódese utilizar cando a capacidade dispersiva da especie indicadora vese afectada polos diferentes usos do chan que conforman a totalidade dunha paisaxe. Este índice é unha ferramenta de gran utilidade, xa que a partir dos seus resultados é posible deseñar corredores ecolóxicos, modelar distancias e xerar futuros escenarios.

Importancia da conectividade ecolóxica

Coa gran cantidade de infraestruturas e parques eólicos xa instalados na mesma área xeográfica, os ecosistemas vense fortemente degradados. Como resultado, rexístrase unha enorme perda de hábitats para a biodiversidade, o cal se traduce nun aumento considerable das vulnerabilidades das especies, que podería levalas á extinción. Sumado a iso, os relictos de hábitats que persisten atópanse separados entre si, dificultando o desprazamento de especies, patróns de migración, probabilidade de colonización e interaccións entre distintas poboacións, como tamén as posibilidades de que os organismos se adapten ao cambio climático.

Pola súa banda, a conectividade ecolóxica estuda en profundidade esta problemática xa que, en resumidas contas, dá unha idea de que tan ben ou mal están conectados dous relictos, parches ou fragmentos da paisaxe. Os seus estudos e implicacións son de fundamental importancia para a planificación e deseño de áreas protexidas debido a que, á fin e ao cabo, as áreas protexidas son relictos do ecosistema orixinal e manter a conexión entre dúas áreas protexidas, potenciará os esforzos de conservación de especies.

Así mesmo, a conectividade ecolóxica é relevante no que respecta ao ordenamento territorial, debido a que a planificación será o mecanismo cruce para que os espazos que se destinan para o desenvolvemento de novas infraestruturas non interfiran na conectividade ecolóxica.

No presente caso e dada a presenza de máis parques eólicos na mesma área xeográfica non se determinou o índice de conectividade ecolóxica nin a permeabilidade existente entre os ecosistemas.

▪ PREXUIZOS SIGNIFICATIVOS PARA OS CHANS E O MEDIO AMBIENTE

O chan é un recurso natural non renovable e finito cuxo proceso de formación tómase centos de anos. Son unha parte fundamental no equilibrio dos ecosistemas: funciona como filtro e amortiguador ao reter substancias, protexe as augas subterráneas e superficiais contra a penetración de axentes nocivos e transforma compostos orgánicos descompoñéndoos ou modificando a súa estrutura conseguindo a mineralización.

A implantación do parque eólico proxectado alteraríase os ciclos bioxeoquímicos dos chans. A degradación que sofren os chans supón unha ameaza á capacidade deste recurso para satisfacer as necesidades das futuras xeracións.

A materia orgánica do chan ou humus é fundamental para manter a estrutura do chan, reter a auga necesaria, actuar como reserva nutritiva e imprescindible para manter a produtividade da terra. Certos usos do chan, como as cimentacións eólicas, diminúen de forma drástica o contido de materia orgánica do chan. As remocións de

toneladas de terra que esixe a implantación do parque eólico proxectado non é cuestión baladí e eses chans non se van a recuperar polo que nun futuro, no caso de implantarse, teremos unha gran área de chan desertificada e erosionada de terro infértil.

Coa implantación das cimentacións dos parques, as excavacións e remocións de toneladas de terras durante a súa instalación, elimínase a materia orgánica dos chans e pérdese a produtividade destes. Non só se produce un cambio de usos (agrícolas de cultivo, de pasteiros ou forestais). Tamén se produce unha transformación urbanística non amparada legalmente, ao quedar os chans erosionados e perder de forma irreversible a súa produtividade orixinaria.

▪ **A PRESERVACIÓN DA CONECTIVIDADE E A INTEGRIDADE ECOLÓXICA DA REDE DE ESPAZOS NATURAIS CONSTITÚE UN REQUISITO LEGAL IMPOSTO POLOS DIRECTIVA HÁBITATS E POLA PROPIA LEI 42/2007**

A Directiva 92/43/CEE, do 21 de maio de 1992, relativa á conservación dos hábitats naturais e da fauna e flora silvestres, insta os estados membros da UE para fomentar a xestión dos elementos da paisaxe que revistan primordial importancia para a fauna e a flora silvestres. Trátase daqueles elementos que, pola súa estrutura lineal e continua (como os ríos coas súas correspondentes ribeiras ou os sistemas tradicionais de deslinde dos campos), ou polo seu papel de puntos de ligazón (como os estanques ou os soutos) resultan esenciais para a migración, a distribución xeográfica e o intercambio xenético das especies silvestres.

Na lexislación española, a Lei 42/2007, do 13 de decembro, do Patrimonio Natural e da Biodiversidade. BOE 299, 14/12/2007 (Modificada pola Lei 33/2015. BOE 227, 22/11/2015) define corredor ecolóxico como: “o territorio, de extensión e configuración variables, que, debido á súa disposición e ao seu estado de conservación, conecta funcionalmente espazos naturais de singular relevancia para a flora ou a fauna silvestres, separados entre si, permitindo, entre outros procesos ecolóxicos, o intercambio xenético entre poboacións de especies silvestres ou a migración de espécimes desas especies” (Lei 42/2007. Art. 3).

A preservación da conectividade e a integridade ecolóxica da rede de espazos naturais constitúe un requisito legal imposto polos Directiva Hábitats e pola propia Lei 42/2007. Considerando en ambos os casos a importancia dos corredores ecolóxicos como elementos de unión entre os espazos de alto valor ambiental, as consideradas como zonas núcleo de biodiversidade, representados estes últimos polas áreas protexidas, así como polas áreas que, sen ser designadas legalmente baixo unha figura de protección, manteñen unha elevada biodiversidade.

VII.- AEROXERADORES MOI PRÓXIMOS ÁS VIVENDAS DÁS FAMILIAS. A LOCALIZACIÓN INIDÓNEA DO PROXECTO EÓLICO BADULAQUE: SOBRE AS ZONAS DE MÁXIMA SENSIBILIDADE AMBIENTAL E NON RECOMENDADAS PARA A IMPLANTACIÓN DA ENERXÍA EÓLICA POLA PROXIMIDADE AOS NÚCLEOS (MENOS DE 1 QUILÓMETRO)

As **infraestruturas do proxecto eólico Badulaque coinciden con zonas de Máxima sensibilidade ambiental segundo a Clasificación de sensibilidade ambiental proporcionada pola Zonificación ambiental para enerxías renovables elaborada polo Ministerio para la Transición Ecolóxica y el Reto Demográfico** (Resolución de 30 de diciembre de 2020, de la Dirección General de Calidad y Evaluación Ambiental, por la que se formula la declaración ambiental estratégica del Plan Nacional Integrado de Energía y Clima 2021-2030, «BOE» núm. 9, de 11 de enero de 2021).

Según a información proporcionada por esta ferramenta, a maior parte das infraestruturas do proxecto eólico Badulaque ubícanse en áreas non recomendadas para a instalación da enerxía eólica, pola súa máxima sensibilidade ambiental.

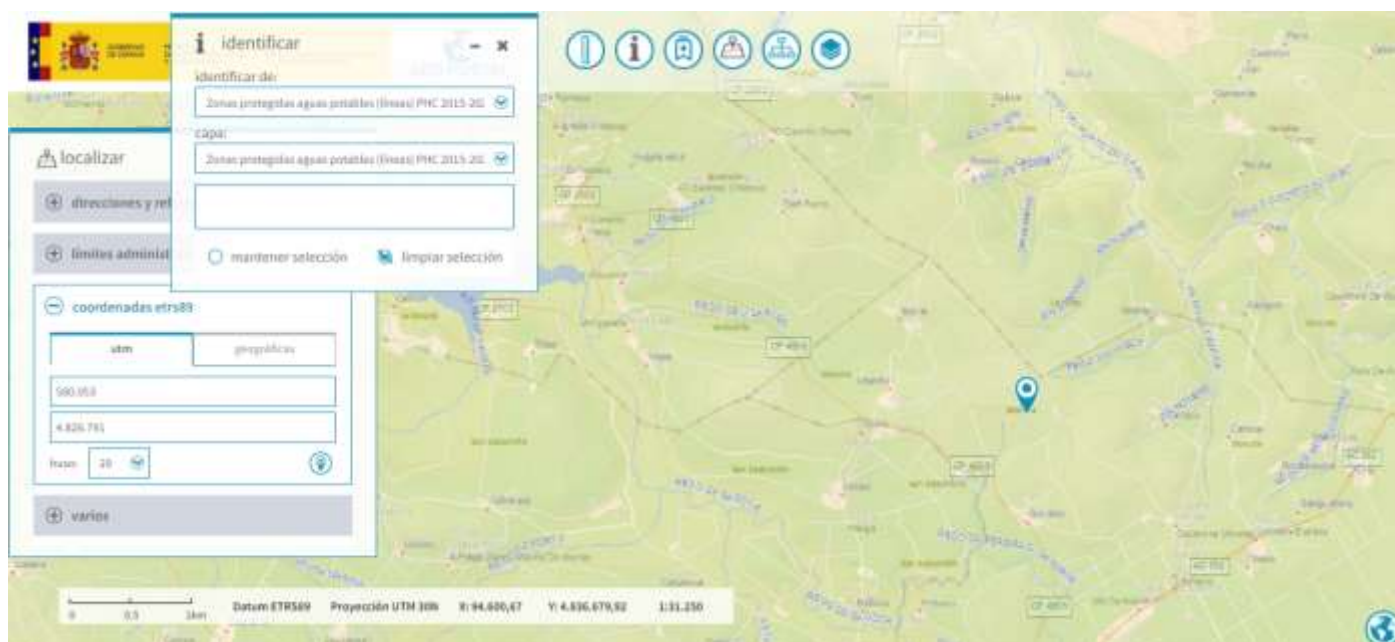
Clasificación sensibilidade ambiental

- Máxima (no recomendado)
- Muy alta
- Alta
- Moderada
- Baja

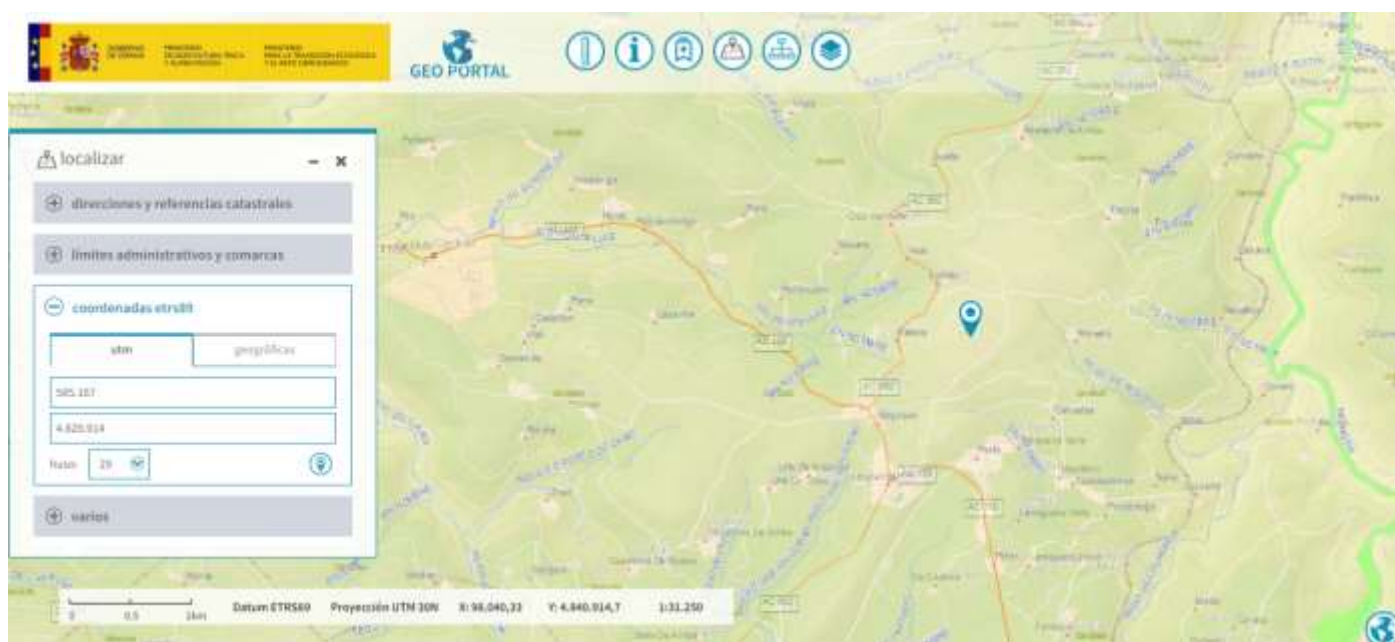
A ferramenta de “Zonificación Ambiental para a Implantación de Enerxías Renovables”, elaborada polo Ministerio para a Transición Ecolóxica e o Reto Demográfico (MITECO), vén definida pola Memoria de Zonificación Ambiental Para A Implantación De Enerxías Renovables: Eólica E Fotovoltaica, cuxa última versión dispoñible no apartado de Avaliación Ambiental do sitio web do amentado Ministerio data do 1 de Decembro de 2020. Dita Memoria define un Indicador de Proximidade a Núcleos Urbanos para ponderar a Sensibilidade Ambiental do medio fronte á implantación de enerxías renovables en relación aos factores "da poboación, a saúde humana, o aire, e a ocupación do chan". No Modelo de Zonificación Ambiental para a Implantación de Enerxía Eólica, este indicador de Núcleos Urbanos ten carácter de CRITERIO DE EXCLUSIÓN definido na Memoria da seguinte maneira:

"A distancia a núcleos urbanos que delimita a zona de sensibilidade ambiental máxima no modelo para a instalación de parques eólicos será de 1.000 m seguindo o principio de precaución."

En consecuencia, a contorna de 1 quilómetro ao redor de TODOS OS NÚCLEOS URBANOS existentes no estado español ten consideración de Zona de Sensibilidade Ambiental MÁXIMA desde o mesmo momento da publicación da referida Memoria de Zonificación Ambiental Para A Implantación De Enerxías Renovables: Eólica E Fotovoltaica.

Detalle do aeroxerador BAD-12, nunha entorna moi próxima aos núcleos e ás vivendas das familias

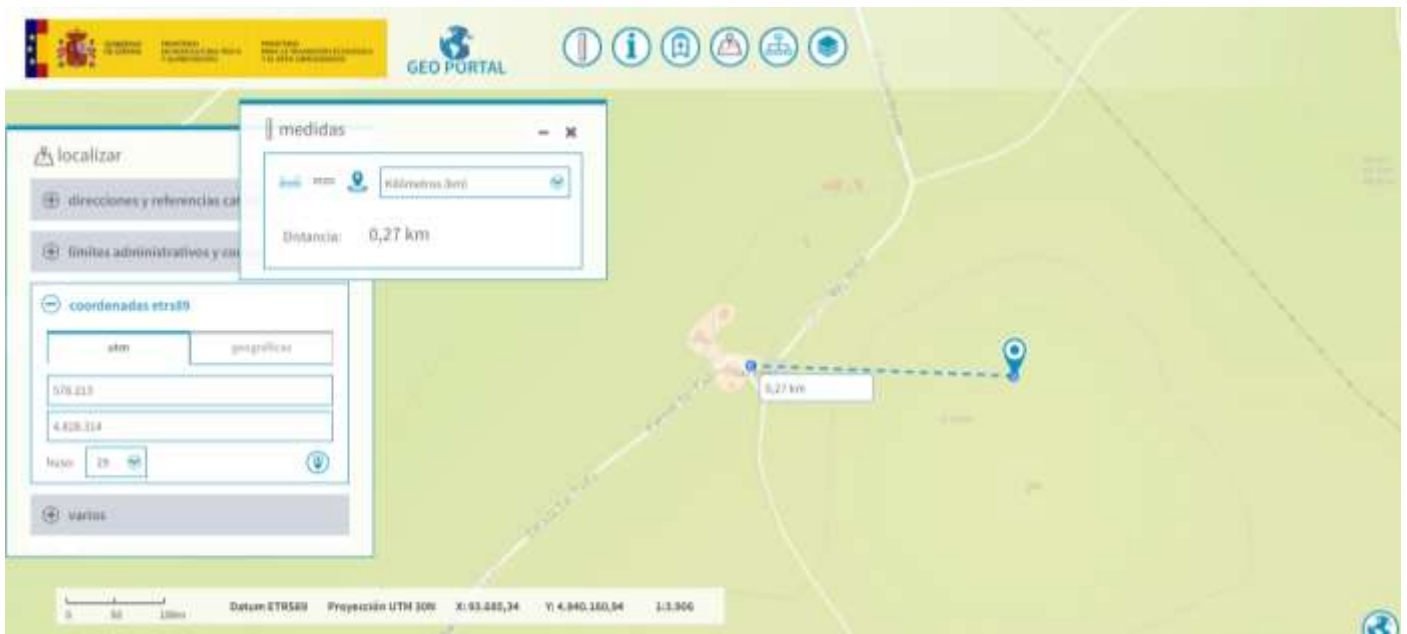
Detalle do aeroxerador BAD-02, nunha entorna moi próxima aos núcleos e ás vivendas das familias

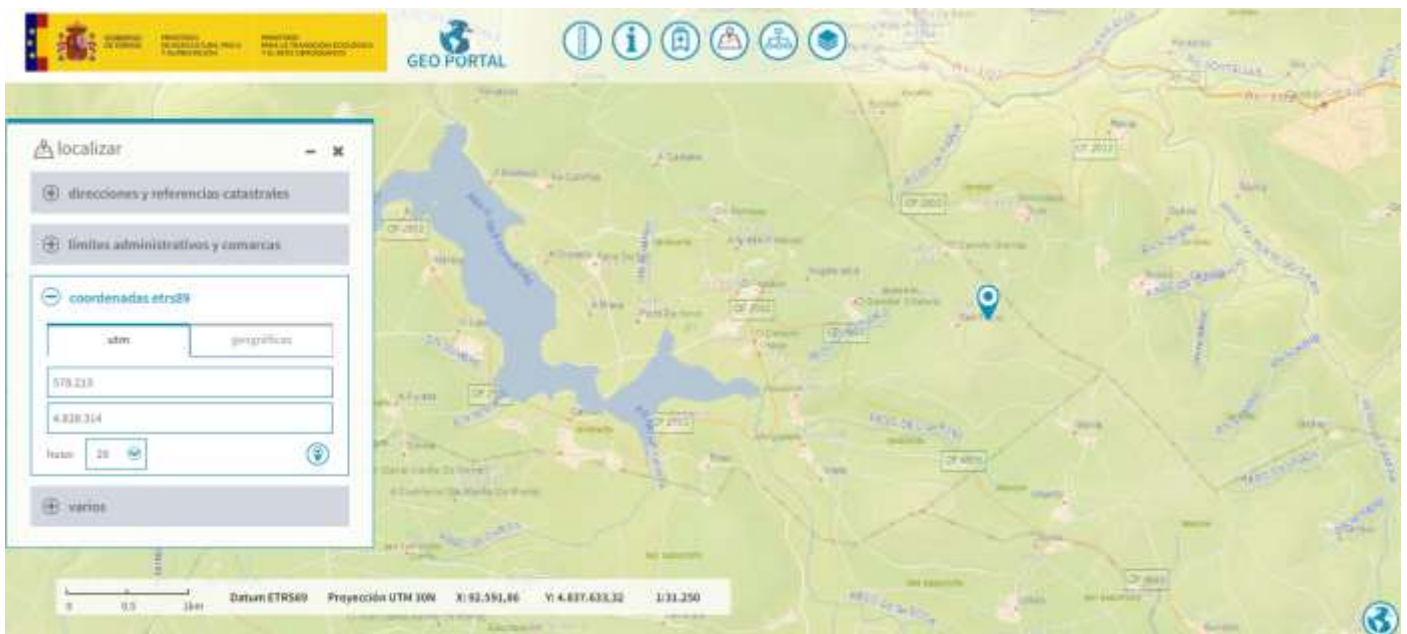
Detalle do aeroxerador BAD -02 con afección severa aos núcleos de vivendas.

Detalle da localización do aeroxerador BAD-11 con afección severa aos núcleos de vivendas.

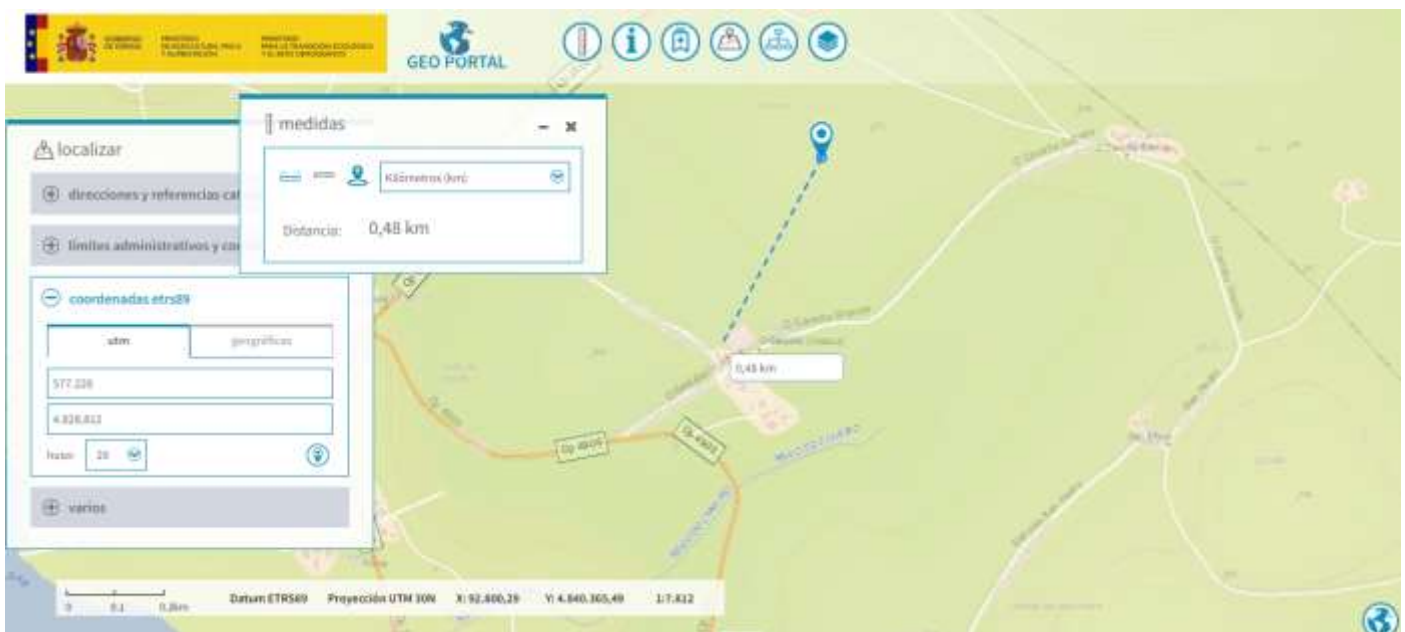

Detalle do BAD -16, a 270 metros do núcleo de San Pedro

Detalle da localización do aeroxerador BAD -17 con afección severa aos núcleos de vivendas.

A menos de 500 metros liñais do núcleo do Seixedal (Vilaboa).

Dada a altura dos aeroxeradores existe unha afección visual e paisaxística severa, crítica e permanente no tempo durante a vida útil da estación eólica para núcleos como Cerdido, Moeche, Valdoviño, San Sandurniño, Cedeira...etc.

Detalle da localización do aeroderivador BAD -18 con afección severa aos núcleos de vivendas.

Detalle da localización do aeroderivador BAD -19 con afección severa aos núcleos de vivendas.

Detalle da localización do aeroxerador BAD -20 con afección severa aos núcleos de vivendas.

Cómpre ter en conta con respecto ás distancias aos aeroxeradores que o proxecto eólico Gasalla (*ANUNCIO do 23 de xaneiro de 2023, da Dirección Xeral de Calidade Ambiental, Sostibilidade e Cambio Climático, polo que se fai pública a declaración de impacto ambiental do proxecto parque eólico Gasalla, nos concellos de Frades e Mesía (A Coruña). Clave do expediente 2018/0037, DOG Núm. 16, de 24 de xaneiro de 2023*) obtivo unha declaración de impacto ambiental desfavorable precisamente pola proximidade a unha explotación gandeira que se localizaba incluso a máis de 1 quilómetro dos aeroxeradores.

Así indícase literalmente na Declaración de impacto ambiental referida que:

“Comeza o seu informe argumentando a importancia das actividades da agricultura e gandaría na zona de implantación do parque eólico, especialmente a produción láctea. Neste senso, resalta a presenza das instalacións da Casa Grande de Xanceda, a unha distancia de aproximadamente 400 m da poligonal do parque eólico, estando catro dos seus aeroxeradores a menos de 2 km das ditas instalacións (concretamente, entre 1,32 km e 1,96 km) (...).

*Por outra banda, analiza a influencia do parque eólico no benestar daqueles animais das explotacións agrogandeiras da zona, especialmente a aquelas acollidas á produción ecolóxica, entre as que se atopa Casa Grande de Xanceda. Sinala o establecido no Regulamento (UE) 2018/848 do Parlamento Europeo e do Consello, do 30 de maio de 2018, sobre produción ecolóxica e etiquetado dos produtos ecolóxicos e polo que se derroga o Regulamento (CE) nº 834/2007 do Consello e a documentación complementaria de interese que figura no expediente de tramitación no que se detallan os impactos ambientais en animais asociados á implantación de parques eólicos **destacando que no informe indícase que o impacto ambiental provocado polos parques eólicos pode afectar ao nivel de tensión nos animais. Neste sentido, céntrase en catro alteracións producidas polos aeroxeradores: ruído de baixa frecuencia e parpadeo de sombras, infrasons (onda sonora inaudible para os humanos debido á súa frecuencia extremadamente baixa, pero si para outros animais), campos magnéticos de frecuencia extremadamente baixa e radiacións electromagnéticas de alta frecuencia. Sendo aplicación tanto a Casa Grande de Xanceda como as outras granxas que colaboran de forma coordinada con ela”.***

Por outra banda, a experiencia adquirida ao longo dos moitos anos de funcionamento dos parques eólicos e da súa ampla e progresiva implantación, sacou á luz a aparición de patoloxías específicas nas persoas que viven na súa contorna. Estas patoloxías son producidas prioritariamente polo ruído, a contaminación lumínica, as ondas sónicas de baixa frecuencia, as ondas electromagnéticas e outros, que actúan de maneira individual e sinérgica, con efectos que se potencian en función da proximidade dos individuos ás instalacións, así como o tempo de exposición. Altos niveis de ruído ao aire libre xerado por turbinas eólicas (aeroxeradores) asóciase coa prescrición de medicamentos

para durmir e antidepressivos entre os anciáns, o que suxire que ruído ao aire libre xerado por turbinas eólicas pode estar potencialmente asociado co soño e a saúde mental. (Poulsen et ao., 2019).

Rechamante é a medida tomada no Estado Federal de Bavaria (Alemaña) desde 2014, onde por Lei (Art. 82 do código de edificación), os aeroxeradores deben manter unha distancia superior a 10 veces a altura do mesmo. Esta norma é coñecida como a Norma 10H e por ela, a maioría de aeroxeradores modernos, que superan os 200m de altura, están obrigados a manter unha distancia ás vivendas de 2000 m. Pola súa banda, o resto de estados alemáns fixaron a distancia mínima de instalación de aeroxeradores ás vivendas, de 1000m (ver “Länderöffnungsklausel”).

A recente sentenza de xullo de 2021 do tribunal de apelación de Toulouse, condenou ás dúas empresas que explotan un parque eólico no municipio de Margnes (Fontrieu), no corazón do parque natural do Haut Languedoc a pagar máis de 115.000 € polos danos e prexuízos ocasionados a un matrimonio afectado por turbinas eólicas ou aeroxeradores duns 80 m de altura total, situados entre 700 e 1300 metros da casa dos cónxuxes Fockaert e con 6 aeroturbinas visibles no inverno e 3 no verán. O mal funcionamento das luces de baliza non foi abordado ata 2016 e a sentenza indica que aínda non se resolveu e que o parpadeo cada 2 segundos é unha fonte de tensión nerviosa importante para os afectados.

Os principais efectos sobre a saúde pública que se relacionaron con este tipo de instalación detállanse a continuación.

Ruído audible

O principal impacto dos aeroxeradores sobre as persoas é o ruído, que produce alteracións na calidade do soño mediante a interrupción obxectiva do soño, reflectida por unha maior frecuencia de espertares, proporción reducida de soño en fase profunda, ou a redución do soño na súa fase N2 (e.g. Smith M.G. et ao., 2020). Do mesmo xeito, existen probas de que o insomnio aumenta, cunha forte modulación de amplitude e unha menor frecuencia de rotación, o soño máis profundo vese afectado adversamente por unha maior frecuencia de rotación e unha forte modulación de amplitude e o soño lixeiro aumenta cunha alta frecuencia de rotación e latexados acústicos). O ruído tamén produce xordeira, acúfenos, vertixes, mareos, cefaleas, hemicrania, ansiedade/depresión, irritabilidade e deterioración na calidade de vida.

O ruído é máis perturbador en contornas de moi baixa contaminación acústica, e non debería exceder 45 dB ao aire libre (Wagner, S., Bareiss, R., & Guidati, G. (2012). Wind turbine noise. Springer Science & Business Media).

O ruído increméntase cando hai aeroxeradores próximos e poténciase coa velocidade do vento (o soño aerodinámico das turbinas increméntase en 1 dB a medida que se incrementa a velocidade de vento a 1 m/s). Nas rexións onde os ventos non son constantes, como nas zonas montañosas, os ruídos varían cos refachos, o que acentúa o seu carácter desagradable (Hanning, C. 2010).

Os sons non se propagan de forma directa e uniforme. Seguen traxectorias en función da topografía. Por tanto, cando os ventos son fortes nunha crista e débiles no val, os ruídos emitidos polas turbinas eólicas poden non sentirse ou sentirse pouco á crista, pero si con forza no val, mesmo a distancias superiores a 1000 metros (e.g. Hanning & Evans, 2012). Ademais, a propagación de ruído dos aeroxeradores difire entre o día e a noite que é cando se percibe con máis intensidade.

Ruído non audible

Ademais do ruído audible, as turbinas producen infrasonidos, ultrasóns e ondas de baixa frecuencia por baixo de 20 Hz que son inaudibles para o oído humano e son prexudiciais para a saúde (v.gr. Bolin et ao., 2011). Estes sons propáganse quilómetros, atravesando os muros e xanelas das vivendas e poden ocasionar fibrilación auricular, dores de cabeza, problemas do soño, pesadelos nocturnos e problemas de aprendizaxe en nenos, zumbidos nos oídos (tinnitus), irritabilidade, ansiedade, depresión, problemas de concentración e memoria, de equilibrio, mareos e náuseas, cansazo extremo e neurose (van Kamp and van der Berg, 2013).

A distancia na que pode existir un risco depende das circunstancias: crece se aumenta a altura, a cantidade ou a eficiencia dos aeroxeradores, ou en casos de exposición prolongadas. Existen varios estudos experimentais de longo prazo que confirman estes resultados (Pilger and Ceranna, 2017). Con todo, algúns parques eólicos están proxectados a menos de 500 metros de áreas residenciais, pobos ou casas illadas.

Sombra intermitente ou “Shadowflicker”

Producido pola intercepción da luz do sol polas pas das turbinas cando viran e as sombras intermitentes e recorrentes que xeran. Pode producir #estrés importante e tamén pode provocar crise convulsivas en persoas susceptibles, sobre todo a distancias menores de 1 Km e cun nivel de rotación das aspas maior a 50 r.p.m. (Harding et ao., 2008).

A normativa en Galicia con respecto ás distancias aos aeroxeradores:

Ley 8/2009, de 22 de diciembre, por la que se regula el aprovechamiento eólico en Galicia y se crean el canon eólico y el Fondo de Compensación Ambiental.

Disposición adicional quinta. Distancias a núcleos de población.

Como medio para asegurar la compatibilidad del desarrollo eólico con la ordenación del territorio y el urbanismo, la distancia de los aerogeneradores a las delimitaciones de suelo de núcleo rural, urbano o urbanizable delimitado será la mayor de estas dos: 500 metros o 5 veces la altura total del aerogenerador (buje más pala).

Estos requisitos de distancias serán aplicables a las solicitudes de autorización administrativa previa y de construcción de parques eólicos cuya implantación se proyecte en el territorio de la Comunidad Autónoma de Galicia.

No serán aplicables estos requisitos de distancia a los proyectos de modificaciones sustanciales (repotenciaciones) de parques que estén en funcionamiento antes de la entrada en vigor de la Ley 18/2021, de 27 de diciembre, de medidas fiscales y administrativas, en las que, para mantener su potencia total en funcionamiento, exista imposibilidad técnica justificada de su implantación. En todo caso, los aerogeneradores deberán situarse a la máxima distancia posible, con un mínimo de 500 metros, a las delimitaciones de suelo de núcleo rural, urbano o urbanizable delimitado.

Se añade por el art. 39.2 Ley 18/2021, de 27 de diciembre. [Ref. BOE-A-2022-3415](#)

Disposición transitoria séptima. Régimen transitorio para la aplicación de las distancias a núcleos de población establecidas en la disposición adicional quinta.

1. Los requisitos de distancia establecidos en la disposición adicional quinta se aplicarán a las nuevas solicitudes de autorización de parques eólicos, de cualquier potencia, que se admitan a trámite previa entrada en vigor de la Ley 18/2021, de 27 de diciembre, de medidas fiscales y administrativas.

2. Para los proyectos admitidos a trámite antes de la entrada en vigor de la Ley 18/2021, de 27 de diciembre, de medidas fiscales y administrativas, los requisitos de distancias a núcleos de población establecidos en la disposición adicional quinta serán aplicables únicamente en el caso de modificaciones sustanciales de proyectos, solicitadas a partir de la entrada en vigor de la Ley 18/2021, de 27 de diciembre, de medidas fiscales y administrativas, que, por suponer efectos ambientales distintos de los previstos inicialmente, requieran el inicio de una nueva tramitación ambiental, y siempre que estas modificaciones no vengán impuestas por un informe sectorial que motive esta modificación ni por modificaciones derivadas del uso compartido de infraestructuras de conexión comunes que no supongan cambios en las posiciones de los aerogeneradores. En el resto de los casos, la distancia mínima a núcleos rurales, urbanos y urbanizables delimitados será de 500 metros.

3. Asimismo, los requisitos de distancias a núcleos de población establecidos en la disposición adicional quinta serán aplicables a las solicitudes de autorización de parques eólicos que se encuentren pendientes de admisión en el

momento de la entrada en vigor de la Ley 18/2021, de 27 de diciembre, de medidas fiscales y administrativas, y que se hayan presentado después del 20 de octubre de 2021.

Para estos casos, se concede un plazo de tres meses, contado desde la entrada en vigor de la Ley 18/2021, de 27 de diciembre, de medidas fiscales y administrativas, para que los sujetos promotores puedan modificar sus proyectos o desistir de ellos. En el caso de desistir, los promotores tendrán derecho a recuperar las garantías presentadas.

No caso que nos ocupa do proxecto eólico Badulaque e tendo en conta a altura dos aeroxeradores de 200 metros do proxecto eólico, a escasa distancia entre ambos proxectos e o número de aeroxeradores a instalar, débese aplicar alomenos a distancia de 1 quilómetro desde os aeroxeradores aos núcleos tendo en conta os impactos que para a saúde e para o benestar da veciñanza van a producir. Cando mínimo a sensación de “desasosego” inicial non só impactará na veciñanza próxima senón tamén na avifauna como consecuencia do deterioro progresivo da paisaxe ao contar con elementos novos e alleos (turbinas) non existentes ata este momento.

O impacto visual e paisaxístico para as familias que viven nos núcleos a menos de 1 quilómetro dos aeroxeradores é moi severo e case con toda probabilidade veranse afectadas na súa saúde e no seu benestar. Esta afección estenderase á cabaña gandeira que existe na zona.

No caso que nos ocupa do proxecto eólico Badulaque débese aplicar alomenos a distancia de 1 quilómetro desde os aeroxeradores aos núcleos, tendo en conta os impactos que para a saúde e para o benestar da veciñanza van a producir. Cando mínimo a sensación de “desasosego” inicial non só impactará na veciñanza próxima senón tamén na avifauna como consecuencia do deterioro progresivo da paisaxe ao contar con elementos novos e alleos (turbinas) non existentes ata este momento. Os proxectos incidirán na súa calidade de vida ambiental que se verá rebaixada. De feito, durante os traballos de campo realizados, constatouse preocupación entre a veciñanza afectada.

Debéranse ter en conta percepcións e preocupacións da poboación antes da instalación das turbinas, o que non foi o caso.

Cómpre ter en conta con respecto ás distancias aos aeroxeradores que o proxecto eólico Gasalla (ANUNCIO do 23 de xaneiro de 2023, da Dirección Xeral de Calidade Ambiental, Sostibilidade e Cambio Climático, polo que se fai pública a declaración de impacto ambiental do proxecto parque eólico Gasalla, nos concellos de Frades e Mesía (A Coruña). Clave do expediente 2018/0037, DOG Núm. 16, de 24 de xaneiro de 2023) obtivo unha declaración de impacto ambiental desfavorable precisamente pola proximidade a unha explotación gandeira que se localizaba a unha distancia de aproximadamente 400 m da poligonal do parque eólico, estando catro dos seus aeroxeradores a menos de 2 km das ditas instalacións (concretamente, entre 1,32 km e 1,96 km) (...).

O principal impacto dos aeroxeradores sobre as persoas é o ruído, que produce alteracións na calidade do sono mediante a interrupción obxectiva do sono, reflectida por unha maior frecuencia de espertares, proporción reducida de sono en fase profunda, ou a redución do sono na súa fase N2 (e.g. Smith M.G. et ao., 2020). Do mesmo xeito o insomnio aumenta cunha forte modulación de amplitude e unha menor frecuencia de rotación, o sono máis profundo vese afectado adversamente por unha maior frecuencia de rotación e unha forte modulación de amplitude e o sono lixeiro aumenta cunha alta frecuencia de rotación e latexados acústicos). O ruído tamén produce xordeira, acúfenos, vertixes, mareos, cefaleas, hemicrania, ansiedade/depresión, irritabilidade e deterioración na calidade de vida.

O ruído é máis perturbador en contornas de moi baixa contaminación acústica, e non debería exceder 45 dB ao aire libre (Wagner, S., Bareiss, R., & Guidati, G. (2012). Wind turbine noise. Springer Science & Business Media).

O ruído increméntase cando hai aeroxeradores próximos e poténciase coa velocidade do vento (o sono aerodinámico das turbinas increméntase en 1 dB a medida que se incrementa a velocidade de vento a 1 m/s). Nas rexións onde os ventos non son constantes, como nas zonas montañosas, os ruídos varían cos refachos, o que acentúa o seu carácter desagradable (Hanning, C. 2010).

Os sons non se propagan de forma directa e uniforme. Seguen traxectorias en función da topografía. Por tanto, cando os ventos son fortes nunha crista e débiles no val, os ruídos emitidos polas turbinas eólicas poden non sentirse ou sentirse pouco á crista, pero si con forza no val, mesmo a distancias superiores a 1000 metros (e.g. Hanning & Evans, 2012). Ademais, a propagación de ruído dos aerogeradores difire entre o día e a noite que é cando se percibe con máis intensidade.

VIII.- AFECCIÓN VISUAL E PAISAXÍSTICA SEVERA, CRÍTICA E PERMANENTE NO TEMPO DURANTE A VIDA ÚTIL DA ESTACIÓN EÓLICA BADULAQUE. AFECCIÓN VISUAL E PAISAXÍSTICA SEVERA PARA OS ESPAZOS PROTEXIDOS. AFECCIÓN SEVERA Á NECESARIA COHERENCIA DA REDE NATURA E PERDA DA FUNCIONALIDADE PAISAXÍSTICA DOS ESPAZOS CATALOGADOS

1. AEIP_11_03 Fraga de Os Casás
2. AEIP_11_07 Castelo de Moeche
3. AEIP_10_01 Montes da Lagoa
4. AEIP_10_02 Pazo da Marquesa-Xubia
5. AEIP_10_04 Serra do Fergoselo
6. AEIP_11_09 O Lago das Pontes

O impacto visual e paisaxístico para as Áreas de Especial Interés Paisaxístico catalogas é severo, crítico e permanente durante a vida útil das estacións eólicas Tesouro, Santuario, Badulaque e Moeche. Existe un risco severo e previsible da perda da súa funcionalidade paisaxística derivada da acumulación de aerogeradores en torno aos espazos catalogados.

O proxecto eólico Badulaque prevé unha afección visual e paisaxística severa sobre a Rede Natura 2000 e o Parque Natural das Fragas do Eume:

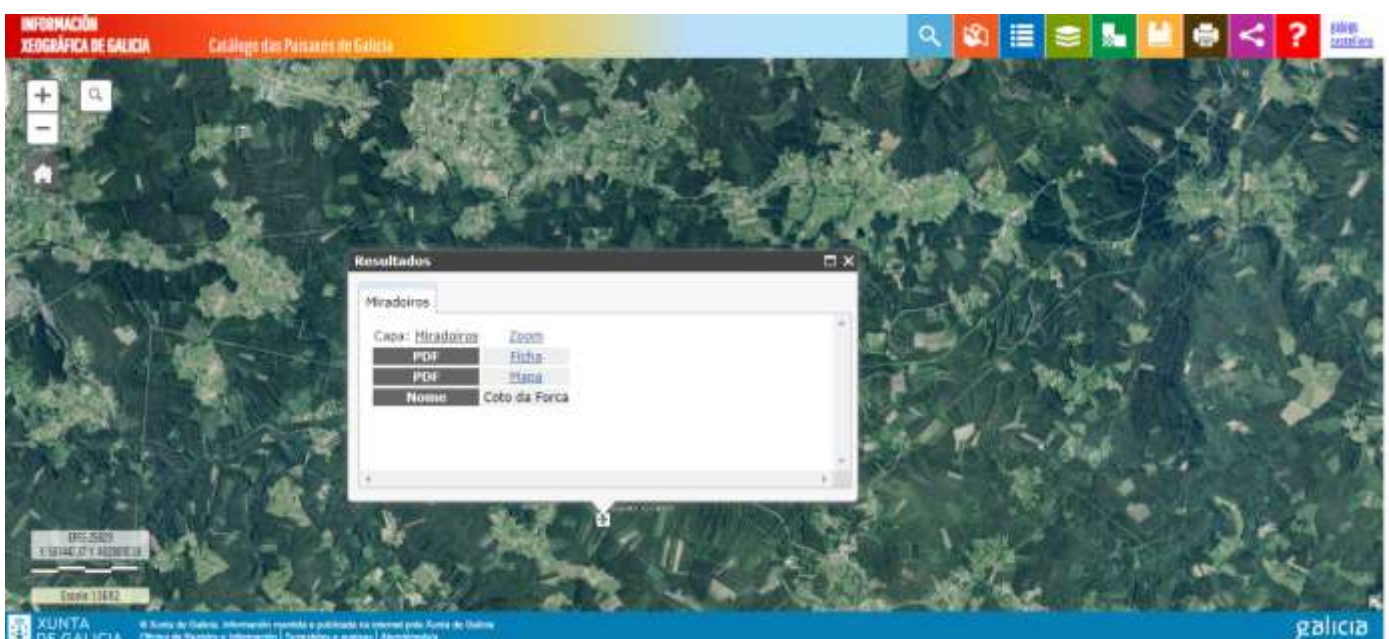
1. ZEC ES1110001 Ortigueira-Mera
2. ES1110013 Xubia – Castro
3. ES1110003 Fragas do Eume - DECRETO 218/1997, do 30 de xullo, polo que se declaran o parque natural das Fragas do Eume.
4. ES1120003 Parga - Ladra – Támoga

5. ES1120015 Serra do Xistral

Infografía dos proxectos eólicos previstos para a entorna do Lago das Pontes e as Fragas do Eume, parque eólico Santuario, parque eólico Tesouro, parque eólico Moeche, parque eólico Badulaque.

O impacto visual e paisaxístico é severo, crítico e permanente durante a vida útil das estacións eólicas.

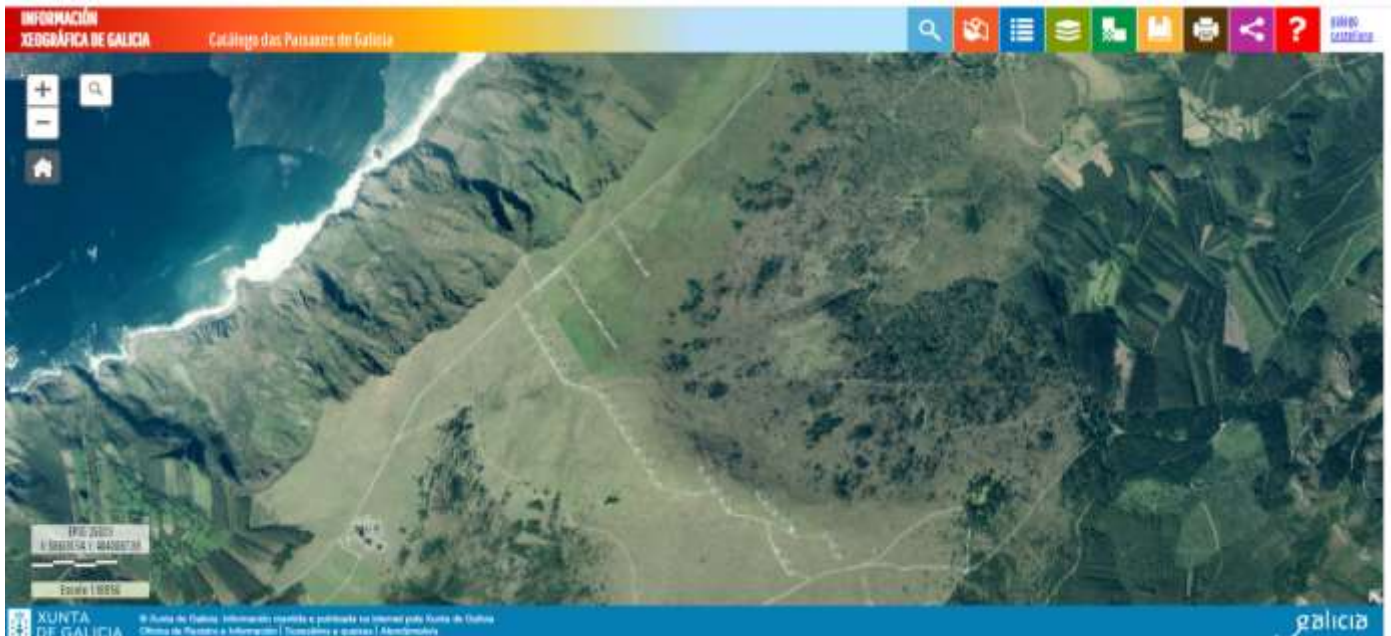
Afección visual e paisaxística severa e permanente durante a vida útil da estación eólica Badulaque á Rede de Miradoiros e a lugares de especial interese paisaxístico coa conseguinte perda da funcionalidade paisaxística e a xeración de feísmo paisaxístico:

1. Miradoiro Coto da Forca
2. Miradoiro Alto de Monte Agudo
3. Miradoiro da Braxe
4. Miradoiro de San Antonio de Corveiro
5. Miradoiro Punta Chirlateira
6. Miradoiro Punta Ouzal ou Punta Prucallo
7. Miradoiro Muíño do Campo da Torre
8. Pazo de Vila da Igrexa
9. Pazo de Vilarrube
10. Castelo de Moeche
11. Castelo de Nararío
12. Castelo da Concepción
13. Casa Grande de Enchousas
14. Pazo de Vilaboa
15. Pazo de Vilarrube
16. Pazo de Souto
17. Pazo de A Riva
18. Pazo de Riomaior
19. Igrexa parroquial de San Fiz do Esteiro

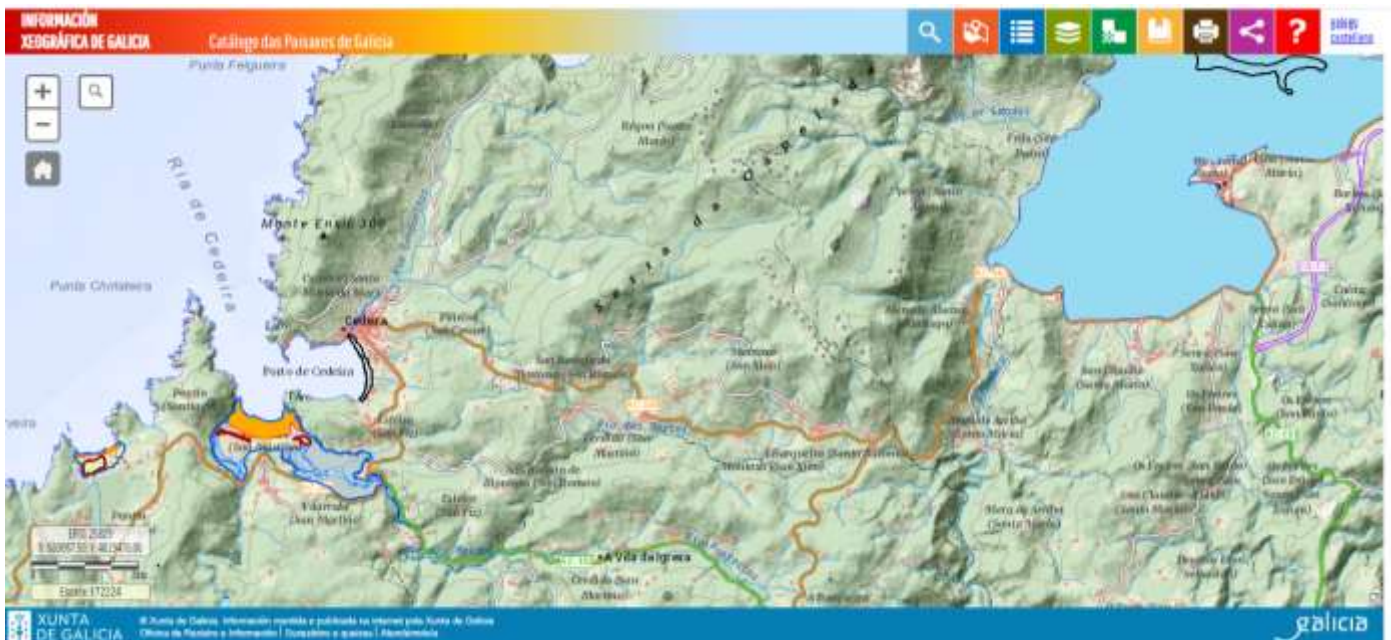
O proxecto eólico Badulaque prevese a súa instalación nunha zona de saturación eólica e con un elevado número de aeroxeradores xa instalados e en funcionamento.

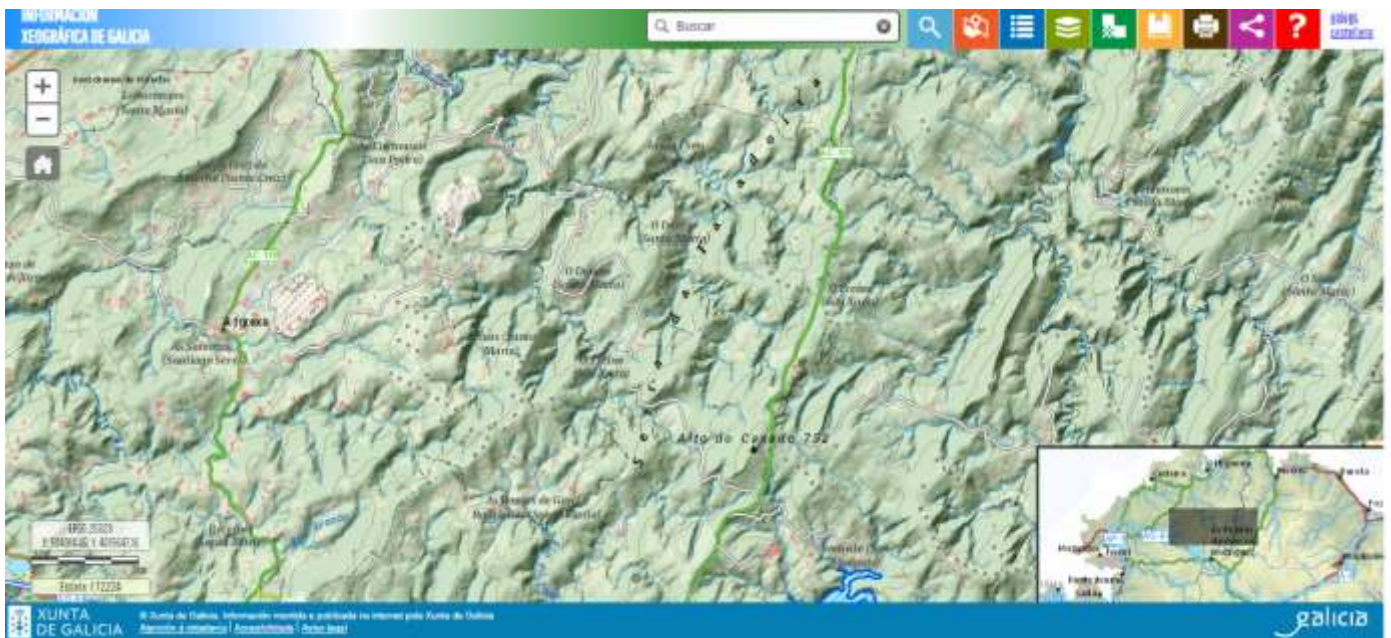

Detalle do elevado número de aeroxeradores xa instalados e en funcionamento na Serra da Capelada

Detalle do elevado número de aeroxeradores xa instalados e en funcionamento na Serra da Capelada, con incidencia visual e paisaxística na liña do litoral

Detalle do grao de saturación de aerogeradores xa instalados e en funcionamento na Serra da Faladoira e o Alto do Caxado

Mirador da Miranda na Serra da Capelada

Cómpre ter en conta que trátase de 16 aeroxeradores de 200 metros de altura polo que o impacto visual e paisaxístico prevese severo

▪ **AFECCIÓN VISUAL E PAISAXÍSTICA SEVERA A ESPAZOS CATALOGADOS COMO ÁREAS DE ESPECIAL INTERÉS PAISAXÍSTICO E LUGARES DE ESPECIAL INTERÉS PAISAXÍSTICO**

Destacan como Áreas de Especial interese paisaxístico:

Fraga dá Carballeira (AEIP 11.10); Castelo de Moeche (AEIP 11.07); Fraga de Os Casás (AEIP 11.03); Serra do Forgoselo (AEIP 10.04); O Lago das Pontes (AEIP 11.09), a Fraga das Esqueiras, a Fraga de Ambosores – Alto Sor, a Serra dá Carba, o Pazo dá Marquesa – Xubia, as Fragas e ferverza de Beelle, as Fragas do Eume, o Río Sor, a Ferverza e Miradoiro de Auga Caída, a Fraga das Esqueiras, o Pozo da Ferida.

Hai que lembrar que a altura dos aeroxeradores é de 200 metros e o impacto paisaxístico preto da costa e dos núcleos habitados prevese severo. O feísmo paisaxístico incrementárase.

Destacar que entre os puntos de observación que a empresa indica como máis significativos o impacto paisaxístico é significativo e moi severo:

1. Carballeira	4. Nabeira	7. Vilachá
2. Guriscado	5. Bostelo	8. A Carballosa
3. Racamonde	6. Alto do Caxado	9. Campo dos Nenos

10. Alto do Cadaval	15. Monte Taboada	20. Coto do Meixón
11. A Veiga	16. Castelo	21. Monte Eixil
12. A Veiga	17. Monte Francoi	22. Rande
13. Alto da Faladoira	18. Coto dos Penidos	23. Alto do Mazanteo
14. Monte Agudo	19. Padrón	24. Monte Herbeira

A zona do proxecto do parque eólico correspóndese coa Folla 50.000 nº 7 do MAGMA denominada “Cedeira” e a nº8 “Viveiro”.

Xeograficamente, a presente Folla sitúase ao norte da provincia da Coruña e Lugo, formando parte dunha das zonas máis belas do litoral atlántico.

A ría de Cedeira está formada por tres lóbulos internos separados polas elevacións do Monte das Croas e a Atalaia. O primeiro corresponde ao esteiro do río Condomiñas, que se atopa colmatado e rodeado pola praia de Cedeira, xunto á cal, nun promontorio, localízase a Vila do mesmo nome; o segundo corresponde ao esteiro do ría de As Mestas, cuxo esteiro está activo e atópase en proceso de colmatación, coa formación de areais e marismas; e o terceiro, no esteiro do río das Forcadas, máis pequeno e menos evolucionado, forma co anterior a praia de Loira ou de Vilarrube. Este conxunto constitúe un magnífico estero intermareal. O sector da ría áis externo é escarpado e non posúe ningunha praia. Termina a ría, preto do mar, nas puntas Chirlateira e Lamela.

O escarpe da serra da Capelada, cun desnivel duns 600 m, é o maior do litoral atlántico europeo e nel ábrese a enseada de San Andrés, sobre a que queda colgado o pobo de Teixido, co seu famoso santuario. As praias e areais de Frouxeira Doniños pechan os espazos intermareais, nos que aínda se conservan as lagoas do mesmo nome, en proceso de colmatación.

O cabo Prior, a cuxo abrigo se forman as praias de Santa Comba e San Xurso, son outros elementos destacados da paisaxe costeira.

▪ **AFECCIÓN SIGNIFICATIVA E SEVERA SOBRE O CAMIÑO DE SAN ANDRÉS. ROTEIRO DE PEREGRINACIÓN A SAN ANDRÉS DE TEIXIDO**

De relevancia tamén resulta ter visibilidade o camiño de Santo San André, durante gran parte do seu percorrido, sobre todo no último tramo, á chegada ás zonas máis altas do monte de Herbeira, concretamente á altura dos miradoiros, Banco-Miradoiro Chao do Monte e o Miradoiro dos Carrí, os cales terán visibilidade tamén do parque.

Desde as praias observarase o parque eólico, por exemplo desde a praia do Pantín, e desde o núcleo de Cedeira.

En canto á Liña de Alta Tensión o feísmo paisaxístico tamen se evidencia de xeito significativo e severo. O Alto de Cadaval e o vértice xeodésico de Nabeira e o de máis ao norte, Monte Franco, divisarase algunha parte da liña de evacuación. Destacar tamén como punto importante o Lago das Pontes, pois desde este será visible a liña de evacuación, e é un lago que ten máis de 400 metros de praias e ademais é navegable, polo que atrae a un gran número de persoas, sobre todo durante a época de verán.

Destacar tamén o Camiño de Santiago, xa que terá visibilidade un tramo do trazado entre Ferrol e Narón.

Hai que ter en conta que o feísmo incrementase proporcionalmente considerando o total dos parques eólicos que están actualmente en funcionamento, son 2.281 aeroxeradores os que se atopan no mesmo ámbito xeográfico.

Estase a producir unha sobreexplotación industrial eólica dentro das mesmas comarcas, fundamentalmente O Eume, Ferrol –Terra e Ortegal. Estase a producir coa mancha de estacións eólicas a industrialización masiva do territorio que ata o de agora estaba constituído por mosaicos agro –gandeiros e forestais, aldeas dispersas e unha costa dunha beleza espectacular que vive do turismo e da hostalería.

En canto ás liñas de Alta Tensión, destacar que son varias as liñas de 132 kV as que se atopan contorna aos aerogeradores do parque eólico. Dúas das liñas de 132 kV intersecan coa liña de evacuación incrementando o feísmo paisaxístico.

O feísmo paisaxístico afecta directamente ao benestar da poboación e á saúde e ao benestar das familias que viven e residen nos núcleos rurais.

O proxecto afecta de forma significativa e severa aos seguintes puntos de interés:

1. Casa Grande de Enchousas A Carba
2. Castelo da Concepción A Carballosa
3. Castelo da Palma A Veiga
4. Castelo de Moeche A Veiga
5. Castelo de Nararó Alto da Faladoira
6. Monasterio San Xoín de Caaveiro Alto do Cadaval
7. Camino inglés de Santiago Alto do Caxado
8. Conxunto histórico Barrio da Madalena. Ferrol Alto do Mazanteo
9. Conxunto histórico Barrio de Ferrol Vello Bostelo
10. Mirador Pena Furada Campo dos Nenos
11. Mirador Punta Ouzal ou Punta Prucallo Carballeira
12. Miradoiro Coto do Rei Castelo
13. Miradoiro de Aldarete Coto do Meixón
14. Miradoiro de Monte Lagoa Coto dos Penidos
15. Mirador Teixido Fontardián
16. Miradorio da Ermida de Chamorro Guriscado
17. Miradoiro de Garita Herbeira Lagoa
18. Miradoiro de Miranda Mariña
19. Miradoiro de Monte Lagoa Marraxón
20. Miradoiro de San Antonio de Corveiro Monte Agudo
21. Miradoiro Xardíns de Herrera Monte Eixil
22. Mirador de Caaveiro Monte Francoi
23. Mirador de Caranza Monte Herbeira
24. Pena Furada Monte Taboada
25. PR-G 147 Sendeiro As Fragas da Ribeira e do Lostegal Montouto
26. PR-G 8 Morgallón - Río Sor - Morgallón Nabeira
27. Rande O Padró
28. Vilachá Penedo

- **PREXUIZOS VISUAIS E PAISAXÍSTICOS SIGNIFICATIVOS E IRREVERSIBLES PARA ÁREAS PROTEXIDAS E ESPAZOS NATURAIS PROTEXIDOS E ZONAS PERTENCENTES Á REDE NATURA 2000 E OUTROS ESPAZOS PROTEXIDOS**

A liña de evacuación L/220 kV Barqueiro-As Pontes afecta de forma severa á ZEC Ortigueira-Mera ao longo de 13 metros, entre os apoios nº 114 e 115.

As figuras de Rede Natura 2000 afectadas son:

- ZEC Costa Ártabra
- ZEC Xubia – Castro
- ZEC Ortigueira-Mera
- ZEC Serra do Xistral
- ZEC Fragas do Eume
- Humidal protexido: ““Lagoa e areal de Valdoviño””

Áreas de Importancia para as Aves (IBAS):

- IBA nº 5 Costa de Ferrolterra-Valdoviño
- IBA nº 6 Punta Candieira-Ría de Ortigueira-Estaca de Bares

Plans de Recuperación ou Conservación de Especies Ameazadas:

- Plan de Conservación do *Charadrius alexandrinus* en Galicia, Decreto 9/2014, do 23 de xaneiro.
- Plan de Recuperación da subespecie lusitánica do escribano palustre (*Emberiza schoeniclus lusitanica*) en Galicia, Decreto 75/2013, do 10 de maio, solapado coa área de localización do parque eólico e a súa liña de evacuación
- LIG próximo á liña de evacuación a 1.000 m. Denomínase “GM014 Espeleotemas na mina de Cu de Piquito”

Como parte destas reservas hidrolóxicas, o concepto de Reserva Natural Fluvial orixinouse a través da Lei 11/2005, do 22 de xuño, pola que se modifica a Lei 10/2001, do 5 de xullo, do Plan Hidrolóxico Nacional, que introduciu a seguinte modificación do Texto Refundido da Lei de Augas:

Catro. O apartado 1. b. c’) do artigo 42 queda redactado nos seguintes termos:

«A asignación e reserva de recursos para usos e demandas actuais e futuros, así como para a conservación e recuperación do medio natural. A este efecto determinaranse:

Os caudais ecolóxicos, entendendo como tales os que mantén como mínimo a vida piscícola que de maneira natural habitaría ou puidese habitar no río, así como a súa vexetación de ribeira:

As reservas naturais fluviais, coa finalidade de preservar, sen alteracións, aqueles tramos de ríos con escasa ou nula intervención humana. Estas reservas circunscribíranse estritamente aos bens de dominio público hidráulico.»

Na contorna do proxecto atópanse as reservas:

- ES014 RNFL000000003 “Río Mera. Zona Rego dos Carris”
- ES014 RNFL000000004 “Río Mera. Zona Rego de Soutouchao”

A afección visual e paisaxística do proxecto e das súas instalacións de evacuación prevense severas e permanentes no tempo durante a vida útil das mesmas.

▪ **O CARÁCTER SENSIBLE MEDIOAMBIENTALMENTE DA ÁREA XEOGRÁFICA DE EXECUCIÓN DO PROXECTO EÓLICO BADULAQUE E AS SÚAS INFRAESTRUTURAS DE EVACUACIÓN E CONEXIÓN**

A DIRECTIVA 2014/52/UE DO PARLAMENTO EUROPEO E DO CONSELLO do 16 de abril de 2014 pola que se modifica a Directiva 2011/92/UE, relativa á avaliación das repercusións de determinados proxectos públicos e privados sobre o medio ambiente indica respecto á localización dos proxectos:

“Debe considerarse o carácter sensible medioambientalmente das áreas xeográficas que poidan verse afectadas polos proxectos, tendo en conta, en particular:

- a) o uso presente e aprobado da terra;
- b) a abundancia relativa, a dispoñibilidade, a calidade e a capacidade de rexeneración dos recursos naturais da zona e o seu subsolo (incluídos o chan, a terra, a auga e a biodiversidade);
- c) a capacidade de absorción do medio natural, con especial atención ás áreas seguintes:
 - i) humidais, zonas ribeiregas, desembocaduras de ríos,
 - ii) zonas costeiras e medio mariño,
 - iii) zonas de montaña e de bosque,
 - iv) reservas naturais e parques,
 - v) zonas clasificadas ou protexidas pola lexislación nacional; zonas Natura 2000 designadas polos Estados membros en aplicación das Directivas 92/43/CEE e 2009/147/CE,
 - vi) áreas nas que xa se produciu un incumprimento das normas de calidade ambiental establecidas na lexislación da Unión e pertinentes para o proxecto, ou nas que se considere que se produciu tal incumprimento,
 - vii) áreas de gran densidade demográfica,
 - viii) paisaxes e lugares con significación histórica, cultural e/ou arqueolóxica”.

No presente caso non se está a ter en conta a sensibilidade ambiental do territorio xeográfico no que se prevé a execución do proxecto eólico nin se determina o grao de sensibilidade e de resiliencia do territorio para acoller o proxecto, tendo en conta a presenza xa doutros parques na contorna e a importancia dos recursos hídricos e humidais afectados.

▪ **PREXUIZOS SIGNIFICATIVOS E IRREPARABLES PARA OS CHANS E O MEDIO AMBIENTE**

O chan é un recurso natural non renovable e finito cuxo proceso de formación tómase centos de anos. Son unha parte fundamental no equilibrio dos ecosistemas: funciona como filtro e amortiguador ao reter substancias, protexe as augas subterráneas e superficiais contra a penetración de axentes nocivos e transforma compostos orgánicos descompoñéndoos ou modificando a súa estrutura conseguindo a mineralización.

A implantación do parque eólico proxectado alteraría os ciclos bioxeoquímicos dos chans. A degradación que sofren os chans supón unha ameaza á capacidade deste recurso para satisfacer as necesidades das futuras xeracións.

A materia orgánica do chan ou humus é fundamental para manter a estrutura do chan, reter a auga necesaria, actuar como reserva nutritiva e imprescindible para manter a produtividade da terra. Certos usos do chan, como as cimentacións eólicas, diminúen de forma drástica o contido de materia orgánica do chan. As remocións de toneladas de terra que esixe a implantación do parque eólico proxectado non é cuestión baladí e eses chans non se van a recuperar polo que nun futuro, no caso de implantarse, teremos unha gran área de chan desertificada e erosionada de terro infértil.

Coa implantación das cimentacións dos parques, as excavacións e remocións de toneladas de terras durante a súa instalación, elimínase a materia orgánica dos chans e pérdese a produtividade destes. Non só se produce un cambio de usos (agrícolas de cultivo, de pasteiros ou forestais). Tamén se produce unha transformación urbanística non amparada legalmente, ao quedar os chans erosionados e perder de forma irreversible a súa produtividade orixinaria.

▪ **PREXUIZOS IRREVERSIBLES PARA O LOBO E PARA A VIABILIDADE DA ESPECIE DERIVADOS DO PROXECTO EÓLICO TESOURO, SANTUARIO, MOECHE, BADULAQUE E AS SÚAS INFRAESTRUTURAS ASOCIADAS (OBXECTO DOUTROS PROXECTOS INDEPENDENTES E NON SOMETIDAS Á PRESENTE AVALIACIÓN AMBIENTAL). AFECCIÓN AOS SEUS PUNTOS DE ENCAMO E PUNTOS DE ENCONTRO LOBEIROS**

O proxecto afecta directamente a zonas de encame e puntos de encontro da especie. Falla de avaliación por parte da promotora. **Pero esta avaliación deberá ser previa á ubicación das instalacións do proxecto** e avaliar os seus impactos sinérxicos e acumulados coa totalidade de parques e infraestruturas de evacuación xa instaladas e aprobadas e pendentes de execución na mesma área xeográfica. Hai que ter en conta que a corta de matogueira e a ocupación do terreo ten impactos significativos para a especie. Polo tanto, antes de escoller o emprazamento do proxecto xa se debera prever estes puntos de encame e de encontros lobeiros. O proxecto tal e como se prevé executar eliminará estes puntos de encontro e encame causando prexuízos irreversibles para a especie. Non se seguiron os criterios dos expertos que indican:

“Na fase de planificación dun novo proxecto consúltense as fontes dispoñibles acerca da presenza de mandas de lobos na zona. Desta maneira, tendo en conta os requirimentos da especie e o que se coñece do efecto das infraestruturas industriais sobre os lobos, poden minimizarse, e mesmo, evitarse impactos negativos sobre este cánido, modificando a disposición das infraestruturas e alonxando estas dos puntos de encame e puntos de encontro das manadas de lobos.

• *É conveniente que durante a planificación dun proxecto industrial identifíquense as principais manchas de vexetación arbustiva e evítese, na medida do posible, a súa fragmentación e destrución”.*

A totalidade das infraestruturas industriais fragmentan os hábitats das especies producindo prexuízos significativos para unha especie de marcado carácter territorial.

O Convenio de Berna relativo á Conservación da Vida Silvestre e o Medio Natural de Europa, foi asinado en Estrasburgo (Francia) en 1979. Este convenio incluíu ao lobo no Anexo II “Especies de fauna estritamente protexidas”, constando as prohibicións correspondentes no seu art. 6. Este Convenio debe o seu valor a tres características fundamentais: o seu carácter xeneralista, a concepción da lista 9 única de especies e a incorporación da política conservacionista na planificación económica.

O artigo 56 da Lei 42/2007 de Patrimonio Natural e da Biodiversidade establece a protección para todas as especies amparadas por tratados e convenios internacionais, como o de Berna, ratificado por España, polo que en caso de non ter dita consideración estaríamos ante un incumprimento flagrante das obrigacións derivadas do Convenio de Berna, e da subseguinte Directiva Hábitats 92/43/CEE, en relación a unha especie protexida e de interese comunitario como o Lobo

IX.- AFECCIÓN SEVERA PARA AS AVES E INSECTOS COMO CONSECUCENCIA DA CONTAMINACIÓN LUMÍNICA XERADA POLAS INFRAESTRUTURAS EÓLICAS EXISTENTES NO ÁMBITO XEOGRÁFICO DO PROXECTO DO PROXECTO EÓLICO TESOURO, SANTUARIO, MOECHE E BADULAQUE

Non se realizou un estudo sinérxico, aditivo e/ou acumulado da contaminación lumínica total xerada polos numerosos aeroxeradores presentes na área xeográfica dos proxectos eólicos Badulaque, Santuario, Tesouro e Moeche. Ademais cómpre avaliar o impacto da contaminación lumínica sobre as familias dos núcleos rurais afectados, a avifauna e a liña de costa da totalidade dos aeroxeradores, posto que non é cuestión baladí pola súa incidencia non só sobre a avifauna senón tamén sobre a cidadanía e os habitantes da área xeográfica afectada.

A iluminación instalárase en todos os casos na parte superior da góndola do aerogerador. Os aerogeradores cuxa altura sexa igual ou inferior aos 150 metros non requirirán de luces adicionais intermedias na súa torre.

Aqueles que superen os 150 m de altura deben ter instaladas na torre loces de baixa intensidade Tipo E a distintos niveis. No presente caso os aerogeradores deberan iluminarse.

Cómpre lembrar o contexto da área xeográfica na que se prevé a súa instalación: á beira da Rede Natura 2000 e con afección significativa e directa sobre ela e con presenza doutros parques eólicos xa instalados e en funcionamento.

O número de luces necesario por nivel dependerá do diámetro exterior do mastro das turbinas eólicas. Os números recomendados para obter a cobertura adecuada e asegurar a visibilidade desde todos os azimuts, son os seguintes:

Diámetro	Elementos luminosos por nivel
6 m o menos	3
6 m a 30 m	4
30 m a 60 m	6
Más de 60 m	8

Espaciado diametral de luces de obstáculos Doc. 9157 OACI, Parte 4, Cap. 14

A iluminación dos aerogeradores que deban estar iluminados e que pertencen a un mesmo parque eólico, debe estar sincronizada tanto de día como de noite.

Dentro dun parque eólico, toda turbina sensiblemente maior cas da súa contorna deberá iluminarse independentemente da súa posición relativa ao resto.

Así mesmo, a iluminación de parques eólicos próximos (aqueles cuxa distancia entre os aerogeradores que marcan as extremidades máis próximas entre si dos parques sexa inferior ou igual a 10 km) debe estar sincronizada entre si tanto de día como de noite.

Para conseguir que , tanto a configuración global de a iluminación de parques próximos, como o sincronismo de a iluminación de todos eles sexa coherente, os promotores de parques eólicos de nova construción deberán analizar a súa contorna e establecer os pertinentes acordos con propietarios e explotadores de parques existentes de forma que se coordinen os sincronismos e optimícese as iluminacións dos diferentes elementos para conseguir os necesarios obxectivos de seguridade e minimizar, no posible, o impacto ambiental producido.

X.- DEFECTOS DE TRAMITACIÓN NO EXPEDIENTE ADMINISTRATIVO E PREXUIZOS IRREPARABLES PARA AS PERSOAS INTERADAS E AS ASOCIACIÓNS AMBIENTAIS

O CAPITULO II da Lei 21/2013, do 9 de decembro, de avaliación ambiental, recolle o procedemento de avaliación de impacto ambiental ordinaria para a formulación da declaración de impacto ambiental.

O artigo 37 desta lei establece o mecanismo de consultas ás administracións públicas afectadas e ás persoas interesadas sobre os posibles efectos significativos do proxecto.

Simultaneamente ao trámite de información pública (30 días) o órgano substantivo deberá solicitar os informes preceptivos establecidos no apartado 2 do artigo 37 e que deberán estar debidamente motivado polo organismo emisor.

Unha vez finalizado este prazo, o órgano substantivo (Dirección Xeral de Planificación Enerxética e Recursos Naturais) ten a obrigaón de poñer ao dispor das Administracións Públicas afectadas e das persoas interesadas aquelaoutra información distinta da prevista no apartado 3 que só poida obterse unha vez expirado o período de información pública a que se refire o artigo 36 e que resulte relevante para os efectos da decisión sobre a execución do proxecto.

É dicir, o legislador estableceu no apartado 5 do artigo 37 o procedemento de audiencia ás Administracións Públicas afectadas e das persoas interesadas, de todos os informes preceptivos emitidos polos organismos.

Desta forma as Administracións Públicas afectadas e o público interesado terá a posibilidade real de participar desde unha fase temperá nos procedementos de toma de decisións ambientais, a cuxo efecto “terá dereito a expresar observacións e opinións, cando estean abertas todas as opcións, á autoridade ou autoridades competentes, antes de que se adopte unha decisión sobre a solicitude de autorización do proxecto.

Resulta evidente a omisión do trámite de posta ao dispor das Administracións Públicas afectadas e das persoas interesadas de todos os informes preceptivos que resultan relevantes para os efectos da decisión sobre a execución do proxecto.

O artigo 76 da Lei 39/2015, do 1 de outubro, do Procedemento Administrativo Común das Administracións Públicas establece que:

1. Os interesados poderán, en calquera momento do procedemento anterior ao trámite de audiencia, aducir alegacións e achegar documentos ou outros elementos de xuízo.

Uns e outros serán tidos en conta polo órgano competente ao redactar a correspondente proposta de resolución.

2. En todo momento poderán os interesados alegar os defectos de tramitación e, en especial, os que supoñan paralización, infracción dos prazos preceptivamente sinalados ou a omisión de trámites que poden ser emendados antes da resolución definitiva do asunto. Ditas alegacións poderán dar lugar, se houber razóns para iso, á esixencia da correspondente responsabilidade disciplinaria.

No presente caso ao longo da tramitación ambiental incorporáronse novos informes e modificacións sen que as persoas interesadas puideran ter a posibilidade do trámite de audiencia.

Á vista do anteriormente exposto, denúncianse os defectos de tramitación do expediente derivado da Resolución do 17 de abril de 2023, da Dirección Xeral de Política Enerxética e Minas, pola que se outorga a Enel Green Power España, SL, autorización administrativa previa para o parque eólico Badulaque de 90 MW, e as súas infraestruturas de evacuación, situados en Valdoviño, Cerdido, Cedeira, Moeche, As Somozas e As Pontés (A Coruña), «BOE» núm. 101, do 28 de abril de 2023 e SOLICITANDO do órgano substantivo a adopción das medidas administrativas oportunas, ao obxecto de non incorrer deliberadamente na vulneración dos dereitos constitucionais de participación que asisten ás persoas interesadas e sobre todo as entidades ambientais.

XI.- A PREVALENCIA DA PROTECCIÓN AMBIENTAL DA LEI 42/2007, DO 13 DE DECEMBRO, DO PATRIMONIO NATURAL E DA BIODIVERSIDADE

“Artigo 2. Principios.

Son principios que inspiran esta lei:

a) O mantemento dos procesos ecolóxicos esenciais e dos sistemas vitais básicos, apoiando os servizos dos ecosistemas para o benestar humano.

b) A conservación e restauración da biodiversidade e da xeodiversidade mediante a conservación dos hábitats naturais e da fauna e flora silvestres. As medidas que se adopten para esa fin terán en conta as esixencias económicas, sociais e culturais, así como, as particularidades rexionais e locais.

c) A utilización ordenada dos recursos para garantir o aproveitamento sostible do patrimonio natural, en particular, das especies e dos ecosistemas, a súa conservación, restauración e mellora e evitar a perda neta de biodiversidade.

d) A conservación e preservación da variedade, singularidade e beleza dos ecosistemas naturais, da diversidade xeolóxica e da paisaxe (...).

f) A prevalencia da protección ambiental sobre a ordenación territorial e urbanística e os supostos básicos da devandita prevalencia.

g) A precaución nas intervencións que poidan afectar a espazos naturais ou especies silvestres”.

En virtude do anterior,

SOLICITA:

1.- Teña por presentado o Recurso de Alzada á Resolución do 17 de abril de 2023, dá Dirección Xeral de Política Enerxética e Minas, outórgase a Enel Green Power España, SL, autorización administrativa previa para o parque eólico Badulaque de 90 MW, e as súas infraestruturas de evacuación, situados en Valdoviño, Cerdido, Cedeira, Moeche, As Somozas e As Pontés (A Coruña), «BOE» núm. 101, do 28 de abril de 2023, por incorrer en infracción normativa e nulidade de pleno dereito derivada dos artigos 47 e 48 da Lei 39/2015, de 1 de outubro. Anúlese por tanto a resolución da autorización administrativa recorrida do parque eólico Badulaque.

Solicítase a suspensión cautelar urxente da eficacia da Resolución do 17 de abril de 2023, dá Dirección Xeral de Política Enerxética e Minas, outórgase a Enel Green Power España, SL, autorización administrativa previa para o parque eólico Badulaque de 90 MW, e as súas infraestruturas de evacuación, situados en Valdoviño, Cerdido, Cedeira, Moeche, As Somozas e As Pontés (A Coruña), «BOE» núm. 101, do 28 de abril de 2023, posto que as afeccións ecolóxicas, visuais e paisaxísticas prevense severas e irreversibles. A afección a especies catalogadas como vulnerables e en perigo de extinción tamén se prevé severa, ao igual que aos hábitats prioritarios e de interés comunitario indicados no corpo deste escrito.

No presente caso non só se trata do proxecto eólico Badulaque e as infraestruturas conexas, senón que existen outros proxectos autorizados a implantar na área xeográfica de implantación deste, como o proxecto industrial eólico Tesouro, o proxecto industrial eólico Moeche e o proxecto industrial eólico Santuario. Neste senso, a información ambiental presentouse fragmentada en proxectos independentes ou divididos artificialmente, o que impide ao público a valoración conxunta e global da mesma e por tanto dos impactos ambientais sinérxicos, aditivos e/ou acumulados e por outra banda, non se permitiu a participación efectiva na toma de decisións sobre o medio ambiente afectado polo conxunto dos proxectos industriais eólicos.

Por outra banda, non se avalían na tramitación ambiental o conxunto dos impactos do proxecto eólico Badulaque. Así a resolución da autorización indica que: *“El resto de la infraestructura de evacuación, hasta la conexión con la red de transporte, queda fuera del alcance de la presente resolución, siendo objeto de otro expediente (PEol-421 «Tesouro»), así como la SE As Pontes 400 kV, propiedad de Red Eléctrica de España, SAU, que se encuentra en servicio”*.

A inclusión dos efectos e impactos das instalacións de evacuación de enerxía e de conexión incrementarían considerablemente a magnitude dos impactos detectados no EsIA, facendo necesario valorar outras alternativas ou implementar novas medidas correctoras.

A Avaliación de Impacto Ambiental de Proxectos é unha técnica que non admite sucedáneos ou substitutos e que, por tanto, debe esixirse de forma íntegra, a fin de non frustrar a súa funcionalidade.

2.- Nas proximidades do proxecto eólico Badulaque, tamén resultaron autorizados o proxecto eólico Moeche, o proxecto eólico Tesouro e o proxecto eólico Santuario. Non obstante, **na entorna destes hai instalados e en tramitación máis de catrocentos cincuenta aeroxeradores segundo se puido comprobar nas visitas de campo, no Rexistro eólico de Galicia e no Plan Básico autonómico**, tanto a Serra da Capelada, como a Serra do Forgoselo e a Serra da Faladoira. Especialmente grave é a ubicación do proxecto eólico Badulaque pola proximidade ao Encoro das Forcadas e ao Areal e Lagoa de Valdoviño, humedal protexido.

A elevada saturación de aeroxeradores na zona crea unha barreira crítica para as aves e a biodiversidade, fragmenta os hábitats e xera un importante feísmo paisaxístico que deba terse en conta polo órgano substantivo. Esta barreira crítica de aeroxeradores obriga ás aves a realizar grandes cambios de roteiros, co consecuente gasto enerxético que iso supón. O aumento de densidade de aeroxeradores xerará un efecto sinérxico, principalmente de tipo baleiro e/ou barreira sobre a avifauna, incompatible coas necesidades destas poboacións. Por outra anda a paisaxe preséntase fragmentada con un elevado grao de aeroxeradores susceptibles de producir feísmo paisaxístico.

Cómpre ter en conta ademais a presenza na mesma área xeográfica de máis de 450 aerogeradores xa instalados e en tramitación. Non deberan instalarse máis infraestruturas deste tipo nun área xeográfica que se caracteriza precisamente pola elevada concentración e densidade de aerogeradores e liñas eléctricas.

Ademais próximos aos aerogeradores atópase o encoro das Forcadas, de interés ornitolóxico, o humedal protexido Lagoa e Areal de Valdoviño e a Ría de Ortigueira.

Por outra banda, e como xa resultou acreditado neste escrito, as infraestruturas do proxecto industrial eólico afectan a hábitats prioritarios e de interés comunitario, producindo afeccións severas e irreversibles para estes.

Cómpre ter en conta a Directiva 92/43/CEE, relativa á Conservación de Hábitats Naturais e da Fauna e Flora Silvestres que indica:

“Artigo 2 1. A presente Directiva ten por obxecto contribuír a garantir a biodiversidade mediante a conservación dos hábitats naturais e da fauna e flora silvestres no territorio europeo dos Estados membros ao que se aplica o Tratado. 2. As medidas que se adopten en virtude da presente Directiva terán como finalidade o mantemento ou o restablecemento, nun estado de conservación favorable, dos hábitats naturais e das especies silvestres da fauna e da flora de interese comunitario”.

Cómpre lembrar a obriga normativa de manter os hábitats de interés comunitario nun estado de conservación favorable, o que resulta incompatible coa súa afección irreversible ou eliminación como se prevé no proxecto industrial eólico Badulaque.

A corta de matogueira afecta de forma severa a especies catalogadas como vulnerables como a tartaraña cincenta que aniñan precisamente nestes espazos. A corta de matogueira tamén afecta de forma severa a especies protexidas como o logo, afectando aos puntos de encame e zonas de encontro lobeiros. Lembrar que a tartaraña é unha especie protexida e catalogada como vulnerable.

As infraestruturas prevense instalar nun área xeográfica con unha presión eólica excesiva. A contaminación lumínica do conxunto prevese severa para áreas de alto valor ambiental como a ZEC Xubia -Castro, a Serra do Forgoselo e o Parque Natural Fragas do Eume.

O proxecto eólico Badulaque prevé unha afección visual e paisaxística severa sobre a Rede Natura 2000:

1. ZEC ES1110001 Ortigueira-Mera
2. ES1110013 Xubia – Castro
3. ES1110003 Fragas do Eume - DECRETO 218/1997, do 30 de xullo, polo que se declaran o parque natural das Fragas do Eume.
4. ES1120003 Parga - Ladra – Támoga
5. ES1120015 Serra do Xistral
6. ZEC Costa Ártabra
7. ZEC Ortigueira-Mera
8. Humidal protexido: ““Lagoa e areal de Valdoviño””
9. Cómpre ter en conta ademais os impactos sobre das Áreas de Importancia para as Aves (IBAS):
10. IBA nº 5 Costa de Ferrolterra-Valdoviño
11. IBA nº 6 Punta Candieira-Ría de Ortigueira-Estaca de Bares

E os Plans de Recuperación ou Conservación de Especies Ameazadas:

1. Plan de Conservación do *Charadrius alexandrinus* en Galicia, Decreto 9/2014, do 23 de xaneiro.
2. Plan de Recuperación da subespecie lusitánica do escribano palustre (*Emberiza schoeniclus lusitanica*) en Galicia, Decreto 75/2013, do 10 de maio, solapado coa área de localización do parque eólico e a súa liña de evacuación
3. Reserva Natural fluvial ES014 RNFL000000003 “Rio Mera. Zona Rego dos Carris”
4. Reserva Natural fluvial ES014 RNFL000000004 “Rio Mera. Zona Rego de Soutouchao”

A afección visual e paisaxística do proxecto e das súas instalacións de evacuación prevense severas e permanentes no tempo durante a vida útil das mesmas.

A SENTENCIA: 00311/2020, de 11 de decembro de 2020 do TSXG (PROCEDIMENTO ORDINARIO nº 0007342 /2019) indica ao efecto: "*O impulso da enerxía eólica debe planificarse evitando toda posíbel interferencia para a ampliación da Rede Natura, salvando o impacto visual dos parques eólicos nas proximidades do Lugar de Importancia Comunitaria (LIC), sen que poidan situarse os parques eólicos e logo pretender ampliar a Rede Natura cando as especies a protexer non entenden de planeamentos ou fronteiras, polo que as zonas ecoloxicamente relevantes deben obter unha protección íntegra, sen que poda haber espazos protexidos rodeados de muíños*".

A elevada saturación de aeroxeradores na zona crea unha barreira crítica para as aves e a biodiversidade, fragmenta os hábitats e xera un importante Feísmo paisaxístico que debera terse en conta polo órgano substantivo. Esta barreira crítica de aeroxeradores obriga ás aves a realizar grandes cambios de roteiros, co consecuente gasto enerxético que iso supón. O aumento de densidade de aeroxeradores xerará un efecto sinérxico, principalmente de tipo baleiro e/ou barreira sobre a avifauna, incompatible coas necesidades destas poboacións. Por outra anda a paisaxe preséntase fragmentada con un elevado grao de aeroxeradores susceptibles de producir feísmo paisaxístico.

Debéranse ter en conta percepcións e preocupacións da poboación antes da instalación das turbinas, o que non foi o caso. Durante as visitas de campo constatouse unha seria preocupación veciñal ao respecto. Por outra banda, non se avaliou de forma adecuada o impacto xerado polo ruído dos aeroxeradores e o impacto visual e paisaxístico destes sobre a avifauna.

3.- O proxecto eólico Badulaque afecta a especies protexidas como *Alytes obstetricans*, *Canis lupus*, *Chioglossa lusitánica*, *Discoglossus galganoi*, *Epidalea calamita*, *Genetta genetta*, *Hyla molleri*, *Lacerta schreiberi*, *Lutra lutra*, *Margaritifera margaritifera*, *Mustela putorius*, *Narcissus triandus*, *Oxygastra curtisii*, *Pelophylax perezi*, *Pseudochondrostoma duriense*, *Rana ibérica*, *Rana temporaria*, *Rhinolophus ferrumequinum*, *Rhinolophus hipposideros*, *Ruscus aculeatus*, *Triturus marmoratus*, *Vipera seoanei*, *Erithacus rubecula*, ...etc. O proxecto eólico Badulaque afecta a especies protexidas, incluídas no Decreto 88/2007, de 19 de abril, polo que se regula o Catálogo galego de especies ameazadas (CGEA) e nas Directivas de hábitats e aves da UE.

As infraestruturas do proxecto afectarán directamente a especies protexidas como *Buteo buteo*, ademais de sinalar a posible cría, tanto na contorna do parque eólico. e a liña de evacuación, doutras especies como *Pernis apivorus*, *Accipiter nisus*, *Accipiter gentilis*, *Milvus migrans*, *Streptopelia turtur*, *Tyto alba*, *Caprimulgus europaeus*, todas elas especies recollidas na LESRPE. Tamén é de salientar que o trazo da liña de evacuación atravesará unha zona na que se atopa o *Burhinus oedicnemus*, especie clasificada como ameazada e presente na zona.

O proxecto afecta directamente á especie en perigo de extinción *Emberiza schoeniclus* xa que o proxecto estaría no perímetro da zona potencial do plan de recuperación desta especie, ademais de contar con exemplares identificados e confirmados na zona durante o traballo de campo.

É importante destacar que no traballo de campo houbo contacto co *Milvus milvus*, unha especie ameazada segundo o Catálogo Español de Especies Ameazadas e en perigo de extinción. No que respecta aos morcegos, o morcego común (*Pipistrellus pipistrellus*) foi avistado con moita frecuencia en case toda a zona de estudo ao igual que tamén se detectou o *Eptesicus serotinus*.

Respecto doutros grupos faunísticos, como resultado destes traballos, as especies máis sensibles detectadas na zona de actuación son, segundo o promotor, o grupo de anfibios, 4 especies clasificadas como Vulnerables no Catálogo Galego de Especies Ameazadas (Decreto 88/2007): *Chioglossa lusitánica*, *Rana iberica*, *Rana temporaria*, *Hyla arborea* e, do grupo dos réptiles, a *Iberolacerta monticola*. En canto aos mamíferos, destacaríase a presenza de lobos (*Canis lupus*).

No que respecta aos efectos sinérxicos e acumulativos non se avaliaron a totalidade das sinerxías no EsIA. Non se fai referencia aos máis de 450 aeroxeradores existentes na área de afección do proxecto industrial eólico Badulaque.

A realización ou execución de calquera plan, programa ou proxecto que poida afectar de forma apreciable a especies incluídas nos anexos II ou IV da Lei 42/2007, do 13 de decembro, do patrimonio natural e da biodiversidade, que fosen catalogadas, no ámbito estatal ou autonómico, como en perigo de extinción unicamente poderase levar a cabo cando, en ausencia doutras alternativas, concorran causas relacionadas coa saúde humana e a seguridade pública, as relativas a consecuencias positivas de primordial importancia para o medio ambiente ou outras razóns imperiosas de interese público de primeira orde.

Non se avaliou suficientemente o impacto xerado polo cúmulo da totalidade das infraestruturas, en particular a contaminación lumínica que se vai a derivar para a avifauna e que habita as numerosas zonas húmedas que existen na contorna.

Por outra banda, a Liña eléctrica de evacuación tamén afecta a hábitats prioritarios e de interese comunitario e a especies protexidas e catalogadas como vulnerables polo Decreto 88/2007, do 19 de abril, polo que se regula o Catálogo Galego de Especies Ameazadas (modificado polo Decreto 167/2011, de 4 de agosto).

4.- Os proxectos eliminan a funcionalidade actual e potencial das vías pecuarias ou camiños tradicionais e non ten en conta A IMPORTANCIA DA REDE DE CAMIÑOS E VÍAS PECUARIAS COMO CORREDORES ECOLÓXICOS ESENCIAIS PARA A MIGRACIÓN, A DISTRIBUCIÓN XEOGRÁFICA E O INTERCAMBIO XENÉTICO DAS ESPECIES SILVESTRES.

Cómpre ter en conta que varios “vieiros a acondicionar” do proxecto desempeñan arestora unha función ambiental como carreiros e corredores ecolóxicos, esenciais estes para o intercambio xenético e o fluxo das especies.

5.- Ao abeiro do Convenio Europeo da Paisaxe, en vigor o 1 de marzo de 2004, e que España ratificou o citado Convenio o 26 de novembro de 2007 (BOE de 5/02/2008), o papel do dereito non é recoñecer e protexer un valor ou unha beleza paisaxística particulares; o que o dereito debe recoñecer en primeiro lugar e, por conseguinte protexer, é un valor complexo: a necesidade de toda a cidadanía de establecer unha relación sensible co territorio, de beneficiarse desta relación e de participar na determinación das características formais dos lugares que habitan ou frecuentan. Ninguén, incluída a promotora deste proxecto e a Xunta de Galicia, teñen dereito a emborronar a dimensión paisaxística dun territorio sen ter primeiro en conta o interese do conxunto da poboación local afectada. E o dereito á Paisaxe non pode ser determinado por un desenvolvemento económico que non ten en conta a aparencia dos territorios aos que afecta, senón que debe reflectir as verdadeiras aspiracións dos homes e mulleres que o habitan. E no presente caso constátase un rexeitamento social ao proxecto eólico Badulaque e aos demais parques eólicos xa existentes ou en tramitación na área xeográfica de afección deste proxecto e as liñas de evacuación existentes e en tramitación na mesma área xeográfica. Non se pode transformar unilateralmente por mor do interese dunha empresa as paisaxes agrarias, culturais e forestais e o medio de vida das familias en paisaxes industriais e polígonos eólicos que só benefician a empresas como é o presente caso.

Véxase o documento INFORME DA COMISIÓN TÉCNICA TEMPORAL SOBRE ENERXÍA EÓLICA E PAISAXES CULTURAIS EN GALICIA: <http://consellodacultura.gal/publicacion.php?id=443777>

Véxase: “Efectos de los parques eólicos e instalaciones eléctricas asociadas sobre la salud”.

<https://aliente.org/efectos-eolica-salud>

6.- Debera abrirse previamente un proceso público participativo, onde con carácter previo, a cidadanía afectada e o público poidan participar na localización do proxecto eólico Badulaque e a súa infraestrutura común de evacuación aos efectos paisaxísticos, de saúde e de benestar. Cómpre ter en conta que o Convenio europeo da Paisaxe indica que os obxectivos de calidade paisaxística determínanos a Administración, en base ás aspiracións da cidadanía, e non en base ás aspiracións dunha mercantil promotora que actua no mercado con ánimo de lucro. Polo tanto, estase a obviar a participación pública nun instrumento de ordenación do territorio tan importante e con tanta afección como é este proxecto industrial.

Os impactos visuais e paisaxísticos dos aeroxeradores do proxecto eólico Tesouro prevense severos, críticos e permanentes no tempo durante a vida da estación eólica. O impacto sobre as áreas catalogadas como Áreas de Especial Interese Paisaxístico (AEIP) é severo e irreversible, en particular para:

1. AEIP_11_09 O Lago das Pontes

2. AEIP_10_04 Serra do Forgoselo
3. AEIP_11_10 Fraga da Carballeira
4. AEIP_10_02 Pazo da Marquesa-Xubia
5. AEIP_10_05 Fragas do Eume
6. AEIP_10_03 Fragas e fervenza do Beelle
7. AEIP_03_01 Serra da Carba
8. AEIP_11_07 Castelo de Moeche
9. AEIP_11_03 Fraga de Os Casás
10. AEIP_11_08 Fraga de Ambosores-Alto Sor
11. AEIP_10_06 Mosteiro de Monfero

O impacto visual e paisaxístico para as Áreas de Especial Interés Paisaxístico catalogas é severo, crítico e permanente durante a vida útil das estacións eólicas Tesouro, Santuario, Badulaque e Moeche. Existe un risco severo e previsible da perda da súa funcionalidade paisaxística derivada da acumulación de aeroxeradores en torno aos espazos catalogados. Trátase de 16 aeroxeradores con unhas dimensións espectaculares en canto á altura (200 metros) e radio, se ben na autorización do proxecto non se mencionan as súas dimensións, pese ao importante impacto visual e paisaxístico destes.

7.- Deberan someter a exposición pública a documentación ambiental dos proxectos eólicos no seu conxunto, incluída a liña de evacuación e demais infraestruturas asociadas de conexión, para non diluir ou reducir os impactos do conxunto e así facilitar a participación da cidadanía na análise dos impactos globais do conxunto, sobre todo de cara a analizar o impacto paisaxístico e garantir a existencia de corredores ecolóxicos.

A excesiva fragmentación dos ecosistemas e a falla de avaliación do impacto sobre o lobo ibérico afecta de forma severa ao seu hábitat, tendo en conta que o lobo atópase estritamente protexida. A corta de matogueira que se leva a cabo nas obras de construción dos parques afecta aos puntos de encame e puntos de encontro da especie. Tras a Orde TED/980/2021, do 20 de setembro, pola que se modifica o Anexo do Real Decreto 139/2011, do 4 de febreiro, para o desenvolvemento da Listaxe de Especies Silvestres en Réxime de Protección Especial e do Catálogo Español de Especies Ameazadas, todas as poboacións de lobo (*Canis lupus*) están incluídos na “Listaxe de Especies Silvestres en Réxime de Protección Especial” recollido no Real Decreto 139/2011.

Ademais da afección a especies vulnerables e en perigo de extinción, existe unha afección severa a hábitats prioritarios e de interés comunitario. Existe a obriga de manter estes últimos nun estado de conservación favorable.

8.- A fragmentación excesiva dos hábitats e a falla de garantía da conectividade ecolóxica e a necesaria permeabilidade destes, unida aos efectos barreira derivados das gabias, dos vieiros e das plataformas eólicas, implica un risco e un prexuízo para a integridade do espazo e a conservación das especies.

Por outra banda, a necesaria coherencia da Rede Natura 2000 obriga a preservar non só a conectividade lonxitudinal dos cauces da área de actuación senón tamen a conectividade ecolóxica transversal das brañas e lagoas ubicadas na área de afección do proxecto.

Existen unha serie de humedais afectados polos proxectos e que foron obviados na tramitación ambiental. Non se garante por tanto a necesaria conectividade ecolóxica lonxitudinal e transversal dos ecosistemas nin a necesaria coherencia da Rede Natura 2000. A afección aos humedais non garante a existencia de corredores ecolóxicos nin a permeabilidade dos ecosistemas, dos hábitats e as especies que os habitan.

A densidade das infraestruturas eólicas existentes e previstas na área de implantación dos proxectos descritos implica un risco claro de xerar “illas biolóxicas”, derivado da fragmentación excesiva dos hábitats e sin garantir a necesaria permeabilidade ecolóxica.

8.- A IMPORTANCIA DA LEI 7/2012, do 28 de xuño, de montes de Galicia, os MONTES COMO RESERVORIOS E DEPÓSITOS DE FIXACIÓN DE CARBONO e a FUNCIÓN SOCIAL DO MONTE foi obviada na tramitación ambiental do proxecto eólico Badulaque e os parques eólicos en tramitación na área de afección destes.

Os montes, independentemente da súa titularidade, desempeñan unha función social relevante, tanto como fonte de recursos naturais e sustento de actividades económicas como por ser provedores de múltiples servizos ambientais, entre eles, de protección do chan e do ciclo hidrolóxico; de fixación do carbono atmosférico; de depósito da diversidade biolóxica e como elementos fundamentais da conectividade ecolóxica e da paisaxe.

O recoñecemento destes recursos e externalidades, dos que toda a sociedade benefíciase, obriga ás Administracións públicas a velar en todos os casos pola súa conservación, protección, restauración, mellora e ordenado aproveitamento.

As cimentacións dos parques eólicos, a construción e acondicionamento de viais, a insatación de gabias de cableado, a proxección das liñas de evacuación cos respectivos puntos de apoio e accesos aos mesmos, xunto coa remoción de toneladas de terra prevista para a súa implantación, altera de forma irreversible a cuberta vexetal e os recursos hídricos, producindo erosión da cuberta vexetal e a medio e longo prazo desertificación da área afectada, xa que a perda da cuberta vexetal e dos humedais convirte aos chans en recurso natural non renovable e finito que perde a súa funcionalidade e aptitude agrícola, gandeira e forestal actual de xeito irreversible. O mesmo sucede cos humedais e os terreos ribeiregos aos cauces, coa conseguinte afección á necesaria conectividade ecolóxica e a necesaria permeabilidade dos ecosistemas e dos hábitats.

O desenvolvemento eólico non consegue axudar no desenvolvemento económico das comunidades rurais afectadas, mentres que o aproveitamento forestal que se ve ameazado co desenvolvemento eólico supón unha axuda económica importantísima nas economías familiares.

Nas ribeiras dos ríos e en pequenos bosquetes illados consérvanse masas de vexetación autóctona, principalmente carballos, freixos, ameneiros e salgueiros.

Non debería argumentarse a necesidade de instalar parques eólicos en beneficio do medio ambiente perxudicando algo que actualmente está realizando de forma activa unha labor protectora do solo, da biodiversidade e ademais mitigando o cambio climático.

A proliferación de parques eólicos nos municipios afectados e contorna, co conseguinte impacto paisaxístico e medio ambiental, inciden directamente nas posibles oportunidades dos municipios afectados para conseguir loitar contra o despoboamento rural.

Ninguén nin ningún poder público ou Administración ten dereito a emborronar a dimensión paisaxística dun territorio sen ter primeiro en conta o interese do conxunto da poboación local afectada. E o dereito á Paisaxe, protexido polo Convenio europeo da Paisaxe non pode ser determinado por un desenvolvemento económico que non ten en conta a aparencia dos territorios aos que afecta, senón que debe reflectir as verdadeiras aspiracións dos homes e mulleres que o habitan.

Neste caso debe considerarse a actividade eólica como un uso incompatible e prohibido en relación a capacidade de produción forestal e vocación tradicional dos terreos nos que se asientan as explotacións forestais e os prexuízos irreversibles para os humedais presentes e afectados polas infraestruturas do proxecto eólico Badulaque e os parques eólicos asociados que afecta de forma significativa e irreversible á conectividade ecolóxica dos ecosistemas.

9.- O trámite ambiental levado a cabo na tramitación do proxecto eólico Badulaque non permitiu valorar a importancia da zonificación da conectividade ecolóxica estrutural como variable transcendental para coñecer o grao de facilidade ou dificultade que un espazo natural posúe para albergar as interrelacións da biodiversidade.

Analizada a documentación ambiental das infraestruturas detéctase que a metodoloxía empregada non permitiu definir as áreas críticas de conectividade ecolóxica estrutural da área xeográfica de implantación dos proxectos.

Non se determinou o índice de fragmentación dos ecosistemas e polo tanto non se puido establecer o grao de conectividade/criticidade.

Non se estableceron as áreas críticas de conectividade ecolóxica estrutural. Nesta relación un maior grao de criticidade conleva a un menor grao de conectividade ecolóxica estrutural.

Á vista do elevado número de parques xa instalados e os que están a ser obxecto de tramitación débese avaliar os impactos acumulados, sinérxicos e globais de todas as infraestruturas, e máis tendo en conta que non se está a

facen un seguimento ambiental do Plan Sectorial eólico de Galicia, e polo tanto non se dispoñen de datos ao respecto.

Por outra banda non se permite o acceso aos estudos de colisión e electrocución da avifauna actualizados dos que dispoña o órgano ambiental tanto con respecto aos parques eólicos como ás liñas de media e alta tensión e nos que se basean as mercantiles promotoras para facer as súas previsións, xa que logo, todo indica que desde a elaboración dun estudo realizado por Arcea no ano 2009 pola Xunta de Galicia non se volveron a actualizar os datos, os estudos ou informes, pese a avalancha de parques eólicos e instalacións de evacuación que se están a tramitar. O mesmo se pide en relación cos estudos de quirópteros.

É necesario considerar ademais que a iluminación dos aeroxeradores presenta moitas outras problemáticas sociais, xerando molestias a distintos niveis á poboación circundante a nivel de saúde pública e conferindo á paisaxe «unha imaxe de desasosego». Doutra banda, organizacións de referencia como SEO/Birdlife alertaron que as luces e escintileos luminosos provenientes dos xeradores alteran os ciclos naturais de moitos seres vivos durante o período nocturno e as súas pautas de comportamento ao modificar os seus ritmos circadianos, chegando a desorientar ás aves e certos anfibios nos seus procesos migratorios. Ademais cómpre ter en conta os impactos das turbinas sobre o gando salvaxe que vive na Serra do Forgoselo e na Serra da Capelada, impactos obviados na tramitación ambiental.

10.- Ao longo da tramitación ambiental do procedemento relativo ao proxecto eólico Badulaque foron realizándose modificacións deste e incorporándose informes novos ao expediente, que deberan ser sometidos ao trámite de audiencia das persoas interesadas, en particular as organizacións ambientais. Por outra banda, foron eliminándose posicións de aeroxeradores e realizándose outras modificacións das infraestruturas que non aparecen debidamente indicadas mediante as coordenadas de posición nin na Declaración de impacto ambiental nin na resolución de autorización do proxecto industrial eólico Badulaque, xerándose unha importante falla de información ambiental e inseguridade xurídica para as persoas interesadas. Ademais, tendo en conta a dimensión do proxecto, o elevado número de aeroxeradores e a incidencia visual e paisaxística derivada das súas dimensións, o seu descoñecemento non é cuestión baladí. Tanto a Lei 39/2015, de 1 de outubro como o Convenio de Aarhus recolle a importancia do trámite de audiencia ás persoas interesadas como a necesidade de favorecer a participación pública na toma de decisións relativas ao medio ambiente. No tocante ao trámite de audiencia ás persoas interesadas debera ter lugar, posto que ao longo da tramitación ambiental fóronse incorporando informes e modificacións do proxecto que as persoas interesadas deberan coñecer antes da resolución do procedemento.

Valdoviño, 9 de maio de 2023

Asdo.- _____